Nr. 197 Peektdeen, 28. oktobri 1927. g. Numurs maksà 6 sant.

Labâkais lîdzeklis matu kopšanai
Dr. Dralles
Bērzu-Matu-Ūdens

Pehdejâ Brihdî

Parakstischanos peenem wisos pasta kantoros

Redakzija, Rigà, Dsirnawu eelà 57, tahlr. 2-3-4-1-2
Galw. red.: Pawils Rosits — tahlrunis 2-8-1-6-2
Redaktors: Arwids Awots — tahlrunis 2-6-1-4-2
Tekoschi rehkini: Latwijas Bankà Nr. 2747. Sawstarp. Kreditbeedribà „Isstahde" Nr. 67. Pastà Nr. 1217
Sludinajumu maksa: Tekstà Ls 1.20. Slud. dakà firmu un isspreezu Ls 0.32. Pahrejee slud. Ls 0.24. Darba meklejeem un ...
Ahrsemiu kluba: Tekstà 10 sant. zenti. Slud. dakà 4 sant. zenti par 1 mm + 5% ...

Kantoris, Rigà, Brihwibas eelà Nr. 15
Tahlrunis 2-2-0-7-2. Pasta kastite 1067
Sludin. nodaļa: Dsirnawu eelà 57, tahlr. 2-7-1-4-2

Aboneschanas maksa:

Ar peesuhtischanu:	Bez peesuhtischanas:	Uz ahrsemem:
uz 1 mehn. Ls 2.—	uz 1 mehn. Ls 1.70	uz 1 mehn. Ls 2.80
„ 3 „ „ 5.70	„ 3 „ „ 4.80	„ 3 „ „ 7.70
„ 6 „ „ 10.80	„ 6 „ „ 9.—	„ 6 „ „ 15.—
„ 9 „ „ 15.30	„ 9 „ „ 12.60	„ 9 „ „ 21.60
„ 1 gadu „ 20.—	„ 1 gadu „ 17.—	„ 1 gadu „ 28.50

Waj schowakar gaidama waldibas krise?

Kapehz mehs eesneedsam interpelaziju?

Latwijas saimneeziska attihstiba nostahdita smagos apstahkkos. Galwenà kahrtà tas sakams par pamatakmeni muhsu tautsaimneezibà — lauksaimneezibu. No atlaisteem tihrumeem atmatos, ar transchejam pahrklahtàm pławam, bes inwentara un lihdsekleem nahzàs lauksaimneekeem ussahkt sawu dsihwi, pelnit usturu sew un maksat wisus nodokkus. Pee wisa ta nahk klaht, kà jauns faktors, ar muhsu agraràs reformas nodibinatas jaunsaimneezibas, sawà skaità pahrsneedsot wezsaimneezibas. Scheit lihdsekli, kreditu un pabalstu weidà nepeezeeschamaki.

Kà weens no kredita weideem lauksaimneekeem domats nodibinatais 1925. g. sehklas labibas fonds. Wina sahkums saskatams 1923. g., kad tika issneegti awansi sehklas eepirkschanai. Turpmak isdotà instrukzija no semkopibas ministrijas paredz fonda lihdsekku isleetoschanu, galwenà kahrtà, issneedsot jaunsaimneekeem un sihksaimneekeem uz weenas saimneezibas lihdz Ls 200. Pirmos gados nowehrschams sehklas truhkums, bet turpmakos jazenschas ar mineteem lihdsekleem sekmet augstraschigas sehklas iplatischanu.

Pagahjuschos gados nowehrojàm sehklas truhkumu daschos apwidos. Lai nowehrstu pehdejo, semkopibas ministrija slehdsa lihgumus ar wairakàm organisazijam, kuras apnehmàs sehklas apgahdaschanu ar noluhku tahlak pahrdot paschwaldibam issneegschanai lauksaimneekeem.

Daudzas organisazijas noslehgtos lihgumus pilda. Winu starpà redzam wezàs sabeedribas, kà: „Konsums" un Latw. Lauks. Ekonom. Sab. Bet ir ari tahdas, kas naudu sanehmuschas, bet tagad newar usrahdit nedz sehklu, lauksaimneeku parada sihmes un naudu, kà Latw. Mass. Ekonom. Sab. un jaunsaimneeku zentralais lauks. kooperatiws, dibinatas pehdejos gados.

Tà ween leekas, ka winas dibinatas ar noluhku dsihwot no walsts bankas aisdewumeem waj daschada fonda lihdsekleem.

Katrai schahdà weidà pastahwoschai organisazijai redzam sawu politisku aismuguri, jo zitadi gruhti zeret uz lihdsekleem.

Pehdejà laikà ar wairakkahrtigi pahrrunatu jautajumu par sehklas fonda aisdewumu nokahrtoschanu, uspeledjuschas augschà minetàs diwas organisazijas, no kuràm pirmà skaitas walstij paradà 308.000 latu + %% par pagahjuscho laiku Ls 140.000, otra Ls 59.000 + %% 20.000. Naw leeki pakawees, lai apskatitu, kahdà zeltà minetàs organisazijas ir isleetojuschas Leelos walsts lihdsekus. Pee tuwakas leetas ispehtischanas waram pat saskatit sinamu sistemu, ko waram nosaukt par „pehzkara eerauschanas kahri". Preeksch leetas labakas nosskaidroschanas, apskatisim Latwijas Massaimneeku ekonom. sab. dibinaschanas un darbibas gaitu. 1924. gadà ar O. Nonahzi preekschgalà un ar wina iniziatiwi. teek nodibinata minetà sabeedriba. Saprotams, nekahdas leelas pajas, nedz ari lihdsekli no dibinatajeem neteek eegulditi. Lai waretu panahkt kreditu peeschkirschanu, naudas eestahdes dalibneeki israksta par leelakàm sumam wekseius, kuri sawukahrt teek diskontèti schim noluhkam raditai radneezisskai Massaimn. krahj-aisdewu sabeedribai. Tahdà kahrtà rodas eespehja bilanzei usrahdit leelus sabeedribas kapitalus, lai gan faktiski tahdi no dalibneeku priwateem lihdsekleem naw eemaksati. Tagad sahkas klaweschana pee Latwijas bankas durwim un daschadu fondu lihdsekku mekleschana.

Tahdà kahrtà lihdsekli sagahdati un sahkas tirgoschanàs ar daschadàm prezem, uz kuràm buhtu eespehjams eeguht leelaku peknu. Pilnigi teek aismirsta dabuto fonda lihdsekku noshme, kà ari wina isleetoschana. Kà jau minets, katrai tahdai organisazijai atrodas aismugure, noteikta politiska organisazija. Tà sawukahrt par sawu eespaidu pee kredita isdabuschanas prasa pabalstit winu zenteenus. Weena, otra persona, kuras eespaids ir lihdsejis sabeedribai tikt pee lihdsekleem, ari prasa atlihdsibu weenà waj otrà weidà. Sabeedribas atbildigee waditaji un direktori, kam naw ne masakàs sapratschanas par tirdsneezibu, peelaisch weenu waj otru kluhdu pee prezes pahrdoschanas, waj eepirkschanas, tahdejadi nodarot saudejumu. Wiss tas wed sabeedribas tuwam bankrotam, ko ari jau esam peedsihwojuschi. Lai peewilktu pirzejus un raditu starp semkopjeem ustizibu, teek peewilktas personas ar skanigeem tituleem, lauzineeks neka launa nedomadams, israksta wekseli, kursch teek sawà laikà pagarinats un nomaksatas prozentes. Weikali nonahkuschi gruhtibàs un esoschàs saistibas teek protestetas. Peewiltam lauksaimneekam draud uhtrupes ahmurs, kursch jau wairakàs weetàs laists darbà.

Tà labi domàtais fonds un lauzineeka ustiziba teek neleetderigi, pat noseedsigi isleetoti. Tà pee weseliga organisma, beeschi ween usmetas peepi. Kahrtiga dahrsneeka peenahkums atswabinat augu no tahda.

Tas pats sakàms ari par sehklas fonda lihdsekleem. Atkahrtojot wairakkahrtigi no mums aisrahdito nenormalibu, semneeku un walsts intereschu labà prasam ari schinì leetà eewest skaidribu.

Muhsu nodoms un semneezibas prasiba noteikti diktè, ka esoschee fonda lihdsekli tiktu doti sehklu audsetaju saimneezibam, kuri sawukahrt par daudz semakàm zenam warès issneegt sehklu apkahrtejeem lauksaimneekeem. Schodeen sagaidam skaidribu sehklas fonda leetà un semneeku isputinaschanai par dubultigàm saistibam.

Ark. Eglits, Saeimas deputats.

Skatuwes swaigsne gehrbtuwê

Henri Tomasa glesna, kura buhs isstahdita Belgu mahkslmeeku isstahdê Rigas pilsehtas musejâ.

„Pehdejà Brihdi" reprodukzija.

Politiskais stahwoklis

Ari schodeen, warbuht, Saeimà sehdès lihdz pusnaktij. — Waj interpelazijas eesneedseju nodoms ir waldibas gahschana? — Semkopibas ministra stahwoklis. — Kahds ir koalizijas wairakums. — Demokratiskais zentrs ar meeru palikt koalizijà. — Kas waretu usnemtees jaunas waldibas sastahdischanu?

Schis deenas Saeimas sehdè nekahdà sinà nepelna masak eewehribas kà lihdzschinejàs. Un atkal koti war buht, ka schai sehdei, kura, domajams, eewilksees lihdz pusnaktij, peetiks ar pirmo deenas kahrtibas punktu pehz presidija sinojumeem, — ar waldibas atbildi uz oposizijas interpelaziju par sehklas fondu. Tahlak schi deenas kahrtiba sastahdas no agrako sehschu deenas kahrtibu mantojuma un tai eetilpst ari likums par papildinajumeem un pahrgrosijumeem pawalstneezibas likumà, likums par walsts kontroles padomes un kolegijas lozekku apstiprinaschanu u. z.

Mehs jau rakstijàm, kahda atbilde waretu apmeerinat eesneedsejus, kuri paschi isteikuschees, ka to nodoms naw gahst waldibu, bet kuri pat domà west sarunas par eestahschanos koalizijà. Tomehr par konkretàm sarunam laikam warès runat ne ahtrak, kad buhs nobalsota interpelazijas atbilde, isschkirts pawalstneezibas likuma liktens. Tapehz apmeerinoscha waj neapmeerinoscha atbilde war atstaht leelu eespaidu uz waldibas stahwokli, jo kà sinams tàpat demokratiskà zentra noteikumos par palikschanu koalizijà ir ari punkts par pahrmainam reformu waditajos un sche, bez schaubam, domats tas pats semkopibas resors.

Kà to peerahdija balsoschana par tirdsneezisko lihgumu, tad pehz demokratiskà zentra isstahschanàs koalizijas „absolutais" wairakums nokrita uz 51. Balsoschanà par tirdsneezisko lihgumu nahza nost wehl 2 jaunsemneeki, dep. Tichenizkis un 2 poku deputati, kurus atweetoja 2 schihdu deputati (Dubins un Witenbergs) un 4 wahzu deputati, radot wairakumu no 52 balsim. Pee atbildes nobalsoschanas sehklas fonda leetà wairakums, jadomà, katrà sinà buhs leelaks, kaut ari oposizija gribetu isteikt schini jautajumà waldibai neustizibu. Wismaz kamehr naw isschkirts pawalstneezibas jautajuma liktens, koaliziju atbalstis schoreis wisas minoritates un turklaht ari jaunsemneeku frakzija pilnà sastahwà. Tas peerahda, ka relatiwais wairakums waldibai ir un tahds tas buhtu daudzos un daudzos jautajumos. Tomehr katrai waldibai kà tahdai pirmà weetà jarehkinajas ar sawu „absoluto" wairakumu, kursch, kà jau minejàm, paschlaik ir 51 balss. Tas naw leels wairakums, kaut muhsu parlamenta praksê ir bijusi waldiba, kuras „absolutais" wairakums bija 46 balsis. Bet tahdi war buht isnehmuma gadijumi, kad waldibai naw asas oposizijas. Schoreis to gandrihz newaretu teikt, kaut gan no otras puses pee azumirkla apstahkleem un muhsu parlamenta sastahwa gruhti eedomatees jaunu wairakumu. Stipri noteizoscha loma peekriht minoritatem un tàs ari saka, kahda war buht jauna waldiba? — Ja kreisà waldiba tagad domatu par koalizijas paplaschinaschanu, kahdam noluhkam eewaditas sarunas ar massemneeku bloku, tad gruhti eedomatees par warbuhtejeem panahkumeem. Tas pats massemneeku bloks, nerunajot par programas un platformas jautajumeem, sastahw no 3 atsewischkàm grupam. Zik gruhts ir wairakuma stahwoklis, ja scho wairakumu nosaka kahda masa grupa, to jau peerahda koalizijas zihnischanàs ar demokratisko zentru, kursch ari tagad ar meeru palikt uz sinameem noteikumeem koalizijà. Ja nu war runat par schahdàm eespehjam, tad ja gribetu atstaht uz laiku „prinzipielo zihnu" pee malas, daudz razionalaka un leetischkaka buhtu lihdzschinejàs koalizijas paplaschinaschana ar leeleem semneekeem — semneeku sawenibu. Gruhti tomehr teikt, waj schini Saeimà mehs to peedsihwosim. Bet ja nu teescham massemneeku bloks eeeetu koalizijà, tad tas apstahklis schini sinà buhtu „prowe", bet tai paschà laikà tas no sozialdemokratu puses nebuhtu jau ustiziba „prinzipielai zihnai" ween. Paleekot pee tàs, tagadejàs koalizijas wairakumam buhs noteikti schis wairakums japahrbauda un jawelk konsekwenzes. Sozialdemokrati ir jau isteikuschees, ka tee „pa makti" negrib palikt pee waldischanas, wehl wairak eewehrojot raduschos oposiziju partijà un galwenais, ka nospraustàs programas un reisê ar to waldibas jautajumu atrisinaschana pa dalai panakta apmeerinoscha. Kà pehdejais schini sinà jamin nule ratifizetais tirdsneezisklais lihgums ar Kreewiju.

Tahds ir stahwoklis un warbuhtejàs perspektiwes, kuras wehl waretu paplaschinat ar tahdu warbuhtibu, ka kreisàs waldibas krischanas gadijumà tahdu usnemtos sastahdit zentra bloks — paplaschinatais massemneeku bloks.

Lai nu kà, bet schodeen waldibas krise naw sagaidama un domajams, ka galwenos wilzeenos waldibas atbilde apmeerinàs ari interpelazijas eesneedsejus, jo sehklas fonda leeta naw wairs noslehpums un atteezigas eestahdes jau strahdà pee leetas ismekleschanas un wainigo saukschanas pee atbildibas, un to pirmà kahrtà prasa interpelanti.

Pandolfo.

Sensazionelà printscha Karola schkirtenes wehstule

LTA. Bukarestà, 27. oktobri. Rumanijas teesletu ministrs paskaidrojis preses pahrstahwjeem, ka pee apzeetinatà Manoilesku starp zitu atrasta ari kahda **Lupesku kundzes wehstule winas mahtei, kurà ta raksta, ka tikai uz laiku esot schkihrsees no printscha Karola, lai palihdsetu winam sasneegt sinamus politiskus mehrkus.**

Sarunà ar Hawasa lihdzstrahdneeku Rumanijas bij. kronprinzis Karols apstiprinajis, ka **pee Manoilesku atrastàs wehstules wairakeem Rumanijas partiju wadoneem ir wina rakstitas.** Scho wehstuku saturs tikai atkahrtojot deklaraziju, ar kuru prinzis frantschu presê nahzis klajà jau julija mehnesi, bet kàs rumanu sabeedribai lihdzschim wehl esot nesinama zensuras dehl. Manoilesku apzeetinaschana jau pati par sewi esot skaidra atbilde uz jautajumu, waj Rumanijà ir nopeetna kustiba par wina, printscha Karola, atgreeschanos.

Waldiba pati ar sawàm prowokazijam pastahwigi darot scho jautajumu atkal aktu.

Asas zihnas Rumanijas karalkrona dehl.

LTA. Pragà, 27. oktobri. Pehz laikrakstu sinam **Rumanijàs waldiba sawelk galwaspilsehtà Bukarestà daudz karaspehka un gatawojas issludinat karu stahwokli, jo baidas, ka oposizijas partija waretu organiset sazelschanàs mehginajumu.** Wisas ministrijas apsargà karaspehks. Publikas sapulzeschanàs uz eelam aisleegta.

Schinì numurà 10 lappuses.

Prahwa, kurâ wisi augstakee walsts wihri peedalas kà leezineeki

Wakar Rewelê sahkàs leezineeku nopratinaschana Birka prahwâ.

TTA. Rewelê, 27. oktobri. Schodeen Rewelê sahkàs prahwa pret bijuscho Igaunijas ahrleetu ministri un suhtni Maskawâ Birku. Kà leezineeki issaukti starp zitu: walsts wezakais Teemants, ahrleetu ministrs Akels, kara ministrs gen. Reeks, bij. ahrleetu ministrs prof. Piips, generalschtaba preekschneeks gen. Terwants, suhtnis Maskawâ Lareteis, militarataschejs Maskawâ Kursks, tautas partijas liders Tennisons, sozialdemokratu partijas liders Martna u. z. No leezineekeem naw eeradees tikai bij. Maskawas suhtneezibas darbwedis Wechmars, kursch iszekojis uf Argentinu.

Ismekleschanas zeetumâ Birks redsami nowezojis un isskatas koti bahls, isturas tomehr koti meerigi.

Apsuhdsibas raksta nolasischana ilga 2 stundas.

Tà saturs ihsumâ sekoschs: 1926. gada sahkumâ daschi waldibas lozekli greesuschi toreiseja ahrleetu ministra Piipa usmanibu uf to apstahkli, ka Birks wairs nebanda pilnu ustizibu un tadehl buhtu atsanzams no suhtna postena. Ahrleetu ministrs nolehmis wispirms peeprasit no Birka paskaidrojumus par wina darbibu, tomehr Birks neklausijis ne ahrleetu ministra, ne ari wehlak walsts wezakâ rihkojumeem, aisbildinotees ar neezigeem ceemesleem.

Beidsot 1926. g. 18. junijà ministru kabinets nolehmis atzelt Birku no suhtna amata par atkahrtotu waldibas rihkojumu neispildischanu. Schis lehmums pasinots Birkam 19. junijâ. Reisê dots rihkojums darbwedim Wechmaram pagaidam usnemtees suhtneezibas wadibu.

20. junija preekschpusdeenâ Birks atstahjis suhtneezibas ehku, nepasinojot par to neweenam un neatwadotees no neweena. Schì sawadà aiseeschana, tàpat kà Birka beeschà satikschanàs ar ahrleetu komisariata augstakeem eeredneem sazehlusi suhtneezibas eerednos aisdomas, jo wairak tadehl, ka zirkulejuschas baumas, itkà Birks tai paschà deenà, kad tas atstahja suhtneezibu, eeradees ahrleetu komisariatâ, nodewis tur daschadus dokumentus un pehz tam aisbrauzis automobili nesinamâ wirseenâ. Igaunu suhtneezibai no tizameem awoteem tahlak sinots, ka ari wehlak Birks wairakas reises apmeklejis ahrleetu komisariatu, kur dewis paskaidrojumus par Igaunijas un pahrejo walstu ahrejo politiku.

Pehz apsuhdsibas akta nolasischanas teesas preekschsehdetajs greesàs pee apsuhdsetâ ar jautajumu, waj winsch atsihstas par wainigu, 1) ka winsch kà suhtnis bes swarigeem ceemesleem un ar nodomu naw ispildijis ahrleetu ministra un walsts wezakâ rihkojumu amata darischanâs nekawejot atgreestees Rewelê un 2) waj winsch ar nodomu un pilnu apsinu pabalstijis kahdas ahrwalsts intereses, publizejot bes Igaunijas waldibas pilnwaras padomju saweenibas preses organâ „Iswestija" Igaunijas walsts noslehpumus, kas winam kà suhtnim bija sinami. Birks „klusâ balsi" atbildeja: „Ne".

Us teesleetu ministra rihkojumu walsts wezakà Teemanta, ahrleetu ministra Aleka, kara ministra gen. Reeka, prof. Piipa, gen. Terwanta un zitu swarigako leezineeku nopratinaschana noteek aiz slehgtàm durwim. Tàpat aiz slehgtàm durwim nolasa ari daku no leetischkeem peerahdijumeem, starp zit.. ari Operputa wehstules Birka kundsei. Prof. Piipu, gen. Terwantu un daschus zitus nopratinaja plkst. 12—3 pehzpusdeenâ. Walsts wezako Teemantu, ahrleetu ministri Akeli un gen. Reeku nopratinàs schiwakara sehdê. Leezineeku nopratinaschana ilgs, zik paredsams, lihdz sestdeenai. Spreedums naw gaidams pirms nahkoschàs nedelas sahkuma.

Sukuburs

Esat modri, esat nomodâ!

Wiswairak lasità un kritisetà grahmata. — Jaunais wilzeenu saraksts un jaunee eerosinajumi schuhpibas apkaroschanas likumâ. Waj kahds dfers ar kuratoreem kà goda weeseem? — Wezpuischu skaits peeaugs.

Kuru grahmatu paschreis, sahkot ar 10. oktobri, lasa wiswairak? Juhs domajat, warbuht, Kasanowa waj Walentino mihlas dehkas, „Prinzesi ar sakajàm azim un bes krekla" waj kahdu zitu no pasaulslawenajeem „lata" romaneem?

Neka! Paschreis ahrpus konkurenzes ir grahmata „Pilnigs wilzeenu saraksts 1927.-28. g. seemai."

Esmu gatavs deret, ka scho aisraujoscho grahmatu lasa pat tee deputati, kureem, kà wini paschi atsinàs, neisnahk wakas nekahdas zitas beletristikas lasischanai.

Bet, protams, jaunais wilzeenu saraksts jau ari naw tihrà beletristika, ari ne publizistika waj tihrà sinatne. Tas ir wiss kopà un pat wehl kas wairak.

Aktualitate temaiâ — kà politiskà eewadrakstà waj feketonà, noteiktiba stilâ un datos (uf desmitdalsekundem!) — kà statistiskàs pahrwaldes foliantos, — tas wiss scho grahmatu padara tik aisraujoschu un popularu.

Bet ari winai ir sawi kritisetaji.

Weenu tahdu nemeera garu es dsirdeju Asaru stazijà.

Es tikko biju nopreezajees par amerikanisko ahtrumu, ar kahdu tagad (wilzeeni Nr. Nr. 7 un 8) warès nokkuht Wentspili — 176 kilometrus 4 stundàs 34 minutès!

„Bet no Rigas lihdz Slokai bes peeturescha-nas", ruhza neapmeerinatais. „Itkà mums, juhrmalneekeem, ari nenoderetu. Un ko wini eetaupa — tikai 20 minutes — ar scho nepeeturescha-nu. Bet kemerneeki un smahrdeneeschi ir pawisam isoletà stahwokli — braukschot delegazija pee ministra."

„Tad tak isoleti un bes satikšmes nemaš naw, jo war aisbraukt delegazija pee satikšmes ministra, meerinaju es.

Bet winsch neklausijàs.

Wehl winam sirds bija pilna par pehdejo nakts wilzeenu.

„Pus weenos nakti — waj tas ir dsirdets! Teiksim, tu esi bijis teatri waj kiniti Rigà, tad gaidi nu stazijà lihdz pusweeneem. Salsti un drebinees."

„Tas buhs sakarà ar jauno projektu atkaut 1. schkiras krogeem pahrdot schnabiti lihdz 2 nakti. Tur wis tad nebuhs jadrebinas, —" tà domaja wina kaiminsch.

„Ja?" — pusnetizigi ausijàs pirmais. „Nu, bet tahdà gadijumà tad winsch atkal ir par agru. Wajadseja litt uf pustrijeem, waj wismaz 2.15 minutès..."

Tahlakà debates es wairs nedsirdeju. Man wajadseja steigtees uf wilzeenu.

Bet wehl smehketaju wagonà sehdedams es ilgi domaju par daschado Dsihwes parahdibu kopsakaru.

Jaunais wilzeenu saraksts un jaunais schuhpibas likums, kas tur, domat, war buht kopigs, bet paraug ween. Bet ja iseet zauri tee likuma paasinaschanas un newis mihkstinaschanas projekti, kas gan notiks tad?

Kas gan wairs rihko, peemehram, kahsas waj kristibas, ja buhs likuma pants: 3 mehneschi aresta waj ls 300, naudas sods par to, ka sawà dsihwokli waj weesibàs kahdu peedsirdinajis.

Ja, sakat, nu kahds tad gan wairs preeks prezetees, ja pat kahsas newar nodsert bes kuratoreem.

Es paredsu, ka wezpuischu skaits Latwijà wehl bihstami peeaugs.

Esat modri, esat nomodà!

Sukuburs.

Atkal pee militaràs robeschapsardsibas

R. No kompetentas puses mums paskaidro:

Pagahjuschi 4 un pus gadi, kopsch militaro robeschsargu weetà taupibas dehk eeweda robeschpoliziju. Daschos aprinkos, pateizotees aprinku preekschneeku sewischkai energijai, robeschapsardsibu isdewàs nostahdit koti labi.

Bet tagad militarisescha-nas jautajums no jauna uspeldejis un sahk peenemt realas formas pehz pehdejeem atklahjumeem uf padomju Kreewijas robeschas. Robeschu militarisescha-na, kas tuwakà nahkotnê buhs jau notizis fakts, no weenas puses robeschapsardsibu uslabos un no otras puses uslabos ari robeschsargu materialo stahwokli.

Ir taisniba, ka robeschsargu stahwoklis uf robescham ir gruhts. Alga neeziga, bet darbs un peenahkumi koti leeli.

Jautajums, waj robeschapsardsibas militarisaziju iswedis uf wisàm robescham, waj ari tikai uf Latwijas-pad. Kreewijas robescham, wehl naw galigi isschkirts. Leekas, ka militaro robeschapsardsibu eewedis tikai uf SPRS robeschas, bet uf Igaunijas, Polijas, Leetawas un peejuhras robescham atstahs lihdsschinejo robeschpoliziju.

Jumtu skahrdu

Sweedrijas 1. labuma, zinkotu, peedahwà par sewischki **isdewigàm zenam**

K. Swihgsne, Rigà,

Dsirnawu eelà Nr. 101. tahlr. 292-6.

Kas kawè muhsu sweestu tirdsneezibas attihstibu ar Angliju

Muhsu lauksaimneezibas atasches Londonà agronoms E. Solmanis aisrahda, ka panahkumus Anglijas tirgos guhst weenigi ta preze, kura tur apgrosijusees ilgaku laiku bes pahrtraukuma un pee kuras patehretajs peeradis. Tad winsch to wairak peeprasa un labaki samaksà. Latwijas sweesta eksporteeri, kuri lihdz schim ismantojuschi gadijuma tirgu, scho apstahkli naw peeteekoschi eewehrojuschi un peenahzigi nowehrtejuschi. Tee tad ari newar sasneegt Anglijà labas zenas.

Otrs truhkums, kas kawè muhsu sweesta tirdsneezibas attihstibu ar Angliju, ir muhsu eksporteeru nepeemehroschanàs Anglijas importeeru tirdsneezibas paņehmeeneem, kas atstahj itkà nesolidu eespaidu no muhsu puses.

Ari lihdsekku truhkums atstahj nelabwehligu eespaidu uf sweesta tirdsneez. attihstibu.

Bes scheem galweneem, ir bijuschi wehl daudz ziti, wairak techniskas dabas, truhkumi — sweesta labuma un eesainojuma sinà, bet wisus tos pee labas gribas waretu nowehrst. Tas jadara nekawejotees, ja gribam sawam sweestam nodroschinat tirgu un eeguht labakas zenas kà lihdz schim.

Latwijas — Kreewijas tirdsneezibas lihgums ratifizets.

Tautu meita (lihgawainim): Waj tik, skuhpstotees ar tewi, man nepeelips farkanà sehrga?

Civis'a karikatura.

Peteris Ehrmanis

Zilweks

Winsch pirmreis skatus apkahrt babâ sweeda
Un bija preezigs, sinkahrigs un tihrs.
Bij seewa wijiga tam — winsch bij wihrs,
Winsch lihgsmoja par dseesmu, skuhpstu, seedu.

Tad — skateem aisween dsilak atwerotees —
Winsch nojauta, ka Deews un Satans ir
Un ka tos abus muhschu eenaids schkir.
Winsch nesaprata: kam nu peebeedrotees?

Drihz Satanam tas tumsà seko druhmâ,
Drihz wehlas Deewz buht waldonigs un balts.
Tad, starp schim abàm waram widû malts,
Winsch eegrimst sihkulibâ glehwi-kluhmâ.

Kà karikaturu no Deewa-Welna
Winsch mirklos skaidrakos pats sewi juht
Bet, kad tas tikai Zilweks gribès buht,
Tam dsihwe tukscha nebuhs wairs un melna.

Peteris Ehrmanis.

Rob. Purinsch

Par krekleem

Wahzijas ministru leelais gawenis. — 22 marku leels rehkins augstakam eerednim. — 1001 eemesli birschas kursu krischanai. — Amerikaneetis, kursch mihl, lai ar winu sarunajas. — Ministri, kuri rausta plezus. —

(No „Pehdejâ Brihdî" Berlines korespondenta).

Par krekliu — ne par melno faschistu, bet par wisparastako — balto. Wahzeescheem ir paruna par tihru kreklu, no kura nekahdi newar islihst.

Scho parunu sche tagad beeschi peemin, kad runa eet par deesgan amisanto Wahzijas kabineta lehmumu aisleegt wisus banketus, swinigas pusdeenas un peenemschanas Wastlahwja pehdejâ deenà.

Ministri, protams, neleen ahrà no „baltà kreklina", kursch pee tam wehl sastehrkelets: nepaeet neweens wakars, kad kautkur, pee kaut kahda nenotiktu kautkahda eemesla dehl pusdeenas ar obligatorisko ministra waj ministru peedalischanos.

Paņrahdat wakarà, palasitees, buht brihtinu sawà gimenê, pasehdet ar draugeem, bes frakas gandrihz nekad neisdodas. Wisa seema — nepahrtraukstàs swinibàs. Un ministri peeteiza streiku ar tahdu paschu disziplinu, kà kalnrubneezibas strahdneeki.

Protams, deesgan amisantu eespaidu atstahj Wahzijas republikas kabineta sehde, kura weltita jautajumam par ministru kungu atswabinaschanu no pusdeenu peenahkumeem, bet ari te laudis pratuschi eepiht kahdu tahlaku politisku noti.

Kapehz taisni ar Wastlahwi isbeidsas „pusdeenu gads"?

Tapehz, ka eestahjas leelais gawenis. Ja, bet kas tad Wahzijà gawê?!

Un katoki to atrada: ir klusi katoku siuhrischi, kur katrs wehl gaweni eewehro. Un wisi kuwa preezigi: tà tad ir? Brihnischki, aiz zeenibas pret gawetaju religiosàm juhtam turpmak pehz Wastlahwja wairs neehdis pusdeenas kopà ar Ilrugwajas presidentu, waj Kanadas mednieekem: lai brauz ween uf Berlini pirms Wastlahwja.

Scho swehtku dehl kahdreis pats wari dabut wehl zeest nepatikschanas: Berlinê patlaban smeedamees atstahsta, ka walsts kontrole uslikusi usrehkinu kahdam augstakam eerednim (ziwekam ar plascheem lihdsekleem un tàpat plaschu dabu) par ... 22 marklam. Israhdas, ka aizinato weesu saraksta, kuri pee schì eerednа eeradàs uf ofizialàm swinibam, starp zitu bija atsihmeti ari 2 wina tuwaki radineeki, pee kam uf katru weesi pehz aprehkina bija isdotas 11 markas. Bet uf walsts rehkina war aizinat, (pascham pee sewis mahjà, uf wisiti) tikai eeredna seewu.

Eerednis, kursch pahrsinaja, „zeremonialo daku", azimredsot, scho likumu nav sinajis un uslika sawam schefam rehkinu.

Wahrdu sakot, no schis seemas ministreem eewests Leelais gawenis, un Stresemanim pat usdots par scho tematu parunat ar pahwesta nunziju, kà diplomatiskà korpusa wezako: warbuht juhs wareet darit kahdu eespaidu uf saweem kolegeem, lai eewehrojami ahrsemneeki pehz bliznam Berlinê — ne soli...

Tad gawena pirmà deenà wisus sastehrkeletos kreklinus noleek lahdê un usnes behninos.

•

Patwisam slikti ar kreklineem eet birschas wihreem: wineem tik karsti, ka nahkas mainit kreklu 3 reises deenà. Wisi wini dsenas pakaŗ birschai, grib winu sakert aiz astes, bet wina tik ahtri laischas lejup, ka neka newar satwert.

No slawenàs „melnàs peektdeenas" wina kluwusi eewehrojami gudraka: toreis wina weenkahrschi slihdeja lejup, ilgi to nahzàs wilkt uf augschu. Tagad ta nekur wairs negahschas, bet ar Nurmi isturibu skreen, tikai ne uf augschu (bihstami sirdij), bet lejup. Un katru deenu rodas jauns pamatojums: no sahkuma teiza, kad tai neehrti eet augschup, jo Amerika nepeeeschkirot Prusijai aisnehmumu, bet kad aisnehmuma jautajums nokahrtojàs spihdoschi, tad pasinoja, ka ta esot sabaidijusees no dislontprozenta paaugstinaschanas.

Tikko bijàm peeraduschi pee schì paaugstinajuma, kad ta eekleedsàs:

„Kà tad es waru paaugstinatees, kad kalnrubneezibas strahdneeki streiko?"

Un wina slihdeja lejà.

Streiks beidsàs — un tani pat laikà Wahzijas waldiba sanehma wisai nepatikkamu notu no amerikaņu Gilbera, koti jauna, bet ahrkahrtigi usnehmiga janki, kursch aisstahweja Dausa plana intereses. „Juhs gribat", saka Gilbers, „paleelinat eerednem algas. Ta, bes schaubam, ir Juhsu privata leeta, bet es neesmu droschs juhsu nahkamo reparaziju maksajumu dehl."

Bet birschà tikai tas ween wajadsigs: lihdz ko isdsirda Gilbera balsi, azumirkli paseminaja kursu, war teikt, wissà frontê.

Israhdas, ka wisà schinî gadijumà ari tihrs krekls ir spehlejis sawu lomu: bijuschais finansu ministrs Dr. Reinholds, kaut gan demokrats, bet miljonars, beeschi sarunajàs ar Gilberu, kuram patihk, lai ar winu sarunajas. Pats, kà jau amerikanis, klusê, bet klausitees koti mihl.

Dr. Reinholds ar winu sarunajàs (katru reisi, eedams satikties ar Gilberu, winsch uswilzis tihru stehrkeletu kreklu, nerehkinadamees ne ar kahdu ekonomiju).

Bet tagadejais ministrs eewehro finansu ministrijas intereses un lihdz pat schim laikam naw sarunajees ar Gilberu. Tas gaidija, gaidija, lihdz beidsot apnika un atsuhtija notu.

Izsehlàs leels apjukums: likums reichstagâ wehl nebija peenemts, bet eerednem algas ne tikai bija apsolitas paaugstinat, bet uf nahkameem labumeem gaidot isdots ari awanss.

Tagad uf karstàm pehdam jadabû nauda, jaisdomà jauni nodokli.

Opozizijai labi: ne mehs to solijàm, ne muhsu ministrs, un staigat mehs waram krahsainos krekloz un mihkstàs aukklitès. Teesa, ministri pasinoja, ka daudzee banketi „neatbilstot tagadejam Wahzijas finansielam stahwoklim", bet meelastos jau nu neeetaupisi miljardus eerednu algam, ne ari miljarda reparazijas maksajumeem.

Bet no ta, kas eetaupas walsts kasê leelà gawena laikà, peeteek tikai weenas katoku skolas buhwei. Ne masumu tahdu skolu nahksees uszelt, ja stahsees spehkà behdigi slawenais skolu reformas likums.

Reichstagâ waizaja labo ministrim Keidelam, zik ihsti naudas winam wajadseschot tai nelaimigai reformai, pret kuru isteikuschees pat 1500 profesori. Ministrs paraustija plezus un atbildeja:

„Nudeen, nesinu. Wehl naw saskaitits."

Bet tee, kas naw ministri, ir saskaitijuschi un stahsta: warbuht wajadsès pat 500 miljonu marku.

Ministru solos wisi plezi raustijàs, bet amerikanis Gilbers wahza materialus notai.

Pa to laiku birscha slihd uf leju, un tauta ar katru deenu kriht leelakà nabadsibà.

Rob. Purinsch.

God. abonentu eewehribai!

Lai nebuhtu japahrtrauz laikraksta isfuhtischana, lutzd am

laikâ atjaunot abonementu

uf muhsu wispusigi bagato un ilustreto deenas laikrakstu

Pehdejâ Brihdî

Parakstischanos peenem wisàs walsts pasta eestahdès, dselszeku stazijù kioskos, pagastu waldès, grahmatu weikalos, zitàs laikrakstu isdalischanas weetàs un laikraksta kantori

Rigâ, Brihwibas eelà Nr. 15.

Pasta adr.: Rigà pasta kaste 1067.
Tekoschs rehkins pastâ Nr. 1217.

Par laikraksta nekahrtigu sanemschanu luhdsam nekaweiot sinot muhsu kant.

Jahnis Wainowskis

Tahlàs ugunis

Stahsts.

(4. turpinajums)

Tas bija tik mozoschi, ka beidsot palika tikai weena doma: kaut ahtrak atwehruschàs schis nekustigàs durwis un reis beigtos draušmigà beedejoschà nesina ar sawu smazejoscho speedigumu.

Peespeesdamees, saspihleteem nerweem, kà lihdz truhkschanai sawilktàm stihgam, Gluhds beidsot sanehmàs un aisgreesàs no durwim, puhledamees skatitees uf otru pusi.

Nonehmees winsch skatijàs weenà punktâ un puhlejàs sawu usmanibu automatiski koncentret zitâ wirseenâ, mechaniski skaitidams: weens, diwi, trihs...

Bet winsch nebij wehl tizis ne pahri simtam, kad pehkschni trokšnis pee durwim to peespeeda atkal apgreestees.

Knada, issauzeeni, isleeta uhdens tschurkstona nahza no tureenes. Ar dimdoschu trokšni, lahdedamees, pahris wihru pee durwim usslehja atkal augschà apgahsto uhdens baku, kuru eeslodsitee ik pehz pusdeenas peepildija ar uhdeni naktij.

Wehl Gluhds paguwa saskatit, ka weens no wihreem ahtri eelehza bakà, bet otrs — peetupees noslehpàs aiz tàs, eesahnus durwim.

Nahkoschais norisinajàs schilbinoschà ahkrumâ. Kà strauja kino lenta.

Durwis atzirtàs puswiru. Noskaneja spalga komanda:

„Meerâ! Atkahptees no durwim!..."

Pehz tam durwis atwehràs wisà plaschumâ. Diwi sargi nahza eekschà, wehl diwi palika pee durwim, gatawi uf schauschanu.

Neparastais skats, pludojoschà grihda peespeeda sargus uf mirkli peewehrst skatus semei. Pee durwim palikuschee sargi ari sinkahrigi pagahjàs uf preekschu, kahjas iswairigi augstu ziladami.

Un nahkoschais mirklis jau wisu sawija weenà kamolà. Bes eesaukschanàs, brihnischkigà kahrtà pat bes schahweena, pirmatnejà muskulu zihnà kà swehri sakehràs pretineeki.

Riskantakais stahwoklis bija pee durwim, tur pirmà brihdî bija tikai wihrs pret wihru. Weens no sargeem paguwa pat eekleegtees, bet winu tuhlin apklusinaja.

Noweikti un apdulluschi sargi guleja uf grihdas. Nahkoschà mirkli tos aiswilka katru uf sawu pusi. Pee durwim palika asinu plankums.

Lai tauta nobalſo, waj ſwaiga maiſe wajadſiga waj ne

Maiſes zepeju ſapulze, kurâ eekſchâ teek tikai uſrahdot tirdſneezibas un ruhpneezibas ſihmi. — Zeptuwes ſlehgt un uſſahkt ſtreiku? — Lai likumu atzeltu, patehretajeem wajag praſit ſwaigu maiſi. — Maiſes zepeju proteſta gahjeeni. — Praſibas pehz amneſtijas. — Zihna ſtarp leeleem un maſeem maiſneekeem. — Maiſneeku gahjeens uſ miniſtru preſidenta dſihwokli nenotika.

Rigas maiſneeku beedriba un maſâs Gildes maiſneeku ſekzija wakar kopigi bija ſaſaukuſchas m. Gildê **maiſes zeptuwju ihpaſchneeku un maiſes tirgotaju maſu ſapulzi.** Lai ſapulzê neeeſpluhſtu ſweſchi elementi, pee eeejas wiſeem praſija uſrahdit tirdſneezibas un ruhpneezibas ſihmes. Gildes ſahle bija pahrpildita lihdſ pehdejai weetinai.

Sapulzi atklahja maiſneeku beedribas pahrſtahwji. Uſſtahjâs weſela rinda runataju, kas aſi nokritiſeja likumu, par nakts darbu aiſleegſchanu, peepraſa wina atzelſchanu un uſaizina wiſus maiſneekus un maiſes tirgotajus ſpert radikalus ſolus.

Kahds runatajs iſſakas:

„Kadehk ar ſawàm praſibam apgruhtinam walſts tehwus? Mehs dſihwojam demokratiſkâ walſti un ſcho jautajumu eeſpehjams iſſchkirt tautas nobalſoſchanâ. Tad redſès, waj tauta grib rihtos ſwaigu maiſi, waj ne."

Kahda zita runataja energiſki iſſauzas, ka naktis ir jaſtrahdà, tam ir jabuht un tur neka newar darit.

Maiſneekeem neatleek nekas zits, kà uſteikt wiſeem ſtrahdneekeem, pehz 14 deenam zeptuwes ſlehgt un uſſahkt ſtreiku. Tad ſahks proteſtet ir publika, ir paſchi ſtrahdneeki pret ſcho nederigo likumu.

Likums par nakts darbu noleegſchanu pret maiſneekeem loti netaiſns. Ziti pahrtikas weelu pahrſtrahdaſchanas uſnehmumi, kà peenotawas, deſu darbnizas, konditorejas un daſchadu klubu un reſtoranu wirtuwes, kas pagatawo daudſ maſak nepeezeeſchamas pahrtikas weelas, ſtrahdà wiſu nakti, bet maiſneeki ſpeeſti no rihta patehretajeem dot wezu maiſi.

Sapulzes waditajs jautà: „Luhdſu iſſakatees, waj no rihteem wajadſiga ſwaiga maiſe!"

Uſ to kahds ſapulzes dalibneeks atbild: „Skaidrs, ka wajadſiga. Bet mums jadara ſpeedeens uſ publiku — patehretajeem, lai tee paſchi praſa ſwaigu maiſi."

Maiſneeks Adamſons uſſwer, ka gadijumâ ja waldiba nepeenems maiſes zeptuwju ihpaſchneeku praſibas, teem jauſſahk ſtreiks. Tomehr, lai ſtreiku iſweſtu ar panahkumeem, wajag greeſtees pee miltruhpneekeem dehk pabalſta. Starp maiſneekeem nebuhs diſziplinas, tadehk jaluhdſ miltruhpneeki, lai tee neiſſneedſ miltus „ſtreiklauſcheem". **Jaſarihko ari proteſta gahjeens un ſawahz parakſti ſtarp patehretajeem par likuma atzelſchanu.** Runatajs pahrleezinats, ka ſchahdâ zelâ maiſneeki katrâ ſinâ ſawahks 100.000 parakſtu.

Maiſnizas ihpaſchneeks Lideke beedina no ſtreika, un eeteiz **iſwehlet komiſiju, kas noſkaidrotu darba apſtahklus maiſnizâ.** Schini komiſijâ waretu eeeet pa trihs pahrſtahwjeem no uſnehmajeem, ſtrahdneekeem un walſts waj paſchwaldibas eeſtahdem. Maiſneeks Purwits ſuhdſas, ka patlaban maiſneekus noſpeeſchot milſigee ſodi, kas jamakſâ gan par ſanitaro noteikumu neeewehroſchanu, nakts darbeem un maiſes neapmeerinoſchu kwalitati. Tirgotajs A. Gedrewizs iſſakas pret radikaleem ſokeem, bet gan eeteiz pahrſtrahdat likumu par nakts darbeem un eeſneegt to tautas labklahjibas miniſtrijâ. Runatajs netiz, ka lihdſſchinejo likumu buhtu eeſpehjams pilnigi atzelt, jo Latwijas waldiba to peenehmuſi, ratifizejot konwenziju par nakts darbu noleegſchanu, ko iſſtrahdajis ſtarptautiſkais darba birojs Schenewâ.

Maiſneeku beedribas walde eeſneedſ reſoluziju, kas atbalſta pagahjuſchà gada pawaſari, iſſtrahdatos papildinajumus pee likuma par nakts darba noleegſchanu maiſnizâs. Pehz ſcheem papildinajumeem **nakts darbi teek atlauti tikai tanis maiſzeptuwês, kas darbojas ar mechaniſku eekahrtu,** tur trihs ſtrahdneeku mainas un ir ſanitarâ ſinâ kahrtibâ un tihribâ. Maiſneeku beedriba nolemj luhgt miniſtru preſidentu eeroſinat Saeimâ ſteidſamibas kahrtibâ ſcho papildinajumu peenemſchanu, apturot lihdſſchinejâ likuma iſweſchanu dſihwê, kà ari atlaiſchot ſodus teem maiſneekeem, kas ſchi likuma noteikumus pahrkahpuſchi.

Pee ſchis reſoluzijas iſzekas loti aſas debates. Wairaki runataji aiſrahda, ka **ſchee papildinajumi pee likuma nahktu par labu tikai leeleem maiſneekeem.**

Ar weiklu balſoſchanas techniku un papildinajumu dihwainâ iſſkaidroſchanâ t. ſ. „zunftes" maiſneeki tomehr panahk, ka ſcho maſâs Gildes maiſneeku reſoluziju ſapulze peenem un uſdod maiſneeku beedribas un Gildes pahrſtahwjeem eeſneegt miniſtru preſidentam. **Sapulze nolemj ari dotees gahjeenâ uſ miniſtru preſidenta dſihwokli, lai demonſtretu par ſawàm praſibam. Tomehr wehlak uſ daſcheem eebildumeem atſihſt to par newehlamu un meerigi iſklihſt, kaut gan gahjeenam bija polizijas atlauja.**

Maiſneeku beedribas rihkotàs maſu ſapulzes dalibneeki Leelâ Gildê.

Laukſaimneeki, peegreeſchat wehribu ſaweem meſcheem!

Priwatſemju ihpaſchneekeem peeder apmehram 15 proz. no wiſeem Latwijas meſcheem. Meſcha daudſums uſ atſewiſchkàm priwatſemem daſchads: ir ſaimneezibas, kurâs atrodas 50 ha meſcha un wairak, ir ari daudſas ſaimneezibas kuràm meſchu nemaſ naw jeb ir loti maſ; paraſti ſaimneezibâs atrodas 5—10 ha meſcha.

Priwatmeſchi, leelaki par 14ha atrodas walſts uſraudſibâ.

Nozirſt wairakgadigas zirſchanas normas, ka ari meſcha ſemi pahrwehrſt laukos, plawâs jeb ganibâs, ſche atlauts tikai ar ſemkopibas miniſtrijas atlauju.

Laukſaimneeki ſin, zik gruhti dſihwot beſ ſawa meſcha gabalina? Wajadſigs meets, kahrts, jeb zits koka materials — kur nemſi? Ne katreiſ iſdewigi un patihkami mehrot tahlo zelu uſ meſchſini un walſts meſchu, pee kam waſaras laikâ, kad gadas wajadſiba, walſts meſchs ſlehgts un kokus ne labpraht pahrdod. Jr paſcham ſawſ meſchs — ej un zehrt!

Neſkatotees uſ meſcha leelo noſihmi laukſaimneezibâ, muhſu **priwatſemes ihpaſchneeki ſaweem meſcheem un to kopſchanai peegreeſch loti maſu eewehribu.** Daudſi laukſaimneeki, ſewiſchki ſchogad, pahrdot ſawus meſchus tirgotajeem par neezigu zenu, daudſ ſemaku, kahdâ paſtahw ſinama nowada walſts meſchos. Tuwaki eepaſihſtotees ar ſcho pahrdoſchanu redſams, ka laukſaimneekeem naw nekahdu ſinaſchanu par koku ſortimenteem, winu wehrtibu un paſtahwoſcho tirgus zenu. Scho neſinaſchanu bagatigi iſmanto koku tirgotaji, pirkdami priwatihpaſchneeku meſchus par loti ſemu zenu. Lai iſbehgtu no ſaudejumeem, kas no ſchahdas pahrdoſchanas zelas, **laukſaimneekeem buhtu eeteizams, pirms pahrdoſchanas, greeſtees pee kahda meſchu leetu ſaprateja jeb weetejà meſchſina, dehk paſtahwoſchàm tirgus zenam un meſcha nowehrteſchanas.**

Nekahdâ ſinâ laukſaimneekeem newajadſetu pahrdot meſchus „uſ azu mehra", neiſmehrijot kokus un neaprehkinot kubaturu. Man ſinami wairaki gadijeeni, kur laukſaimneeki pahrdodot meſchus „uſ azu mehra" ir eenehmuſchi tikai weenu peekto dalu no winu wehrtibas un pat wehl maſak. Droſchaka pahrdoſchana jau ir pehz ſagatawotu materialu daudſumu, bet ari ſche wajadſigas ſinaſchanas un uſmaniba.

Katram priwatmeſcha ihpaſchneekam gan wajadſetu ſinat un eewehrot wiſelementarakâs meſchkopibas praſibas ſawâ meſchſaimneezibâ. Gandrihſ katrâ priwatihpaſchneeku meſchâ ir redſamas leelas nepareiſibas: beeſchi nozirſtas meſchu no wehtràm ſargajoſchâs meſchmalas, kur tad wehtra ir iſgahſuſe un ſalauſuſe 1. ſchķiras leetkokus, pahrwehrſchot tos par malkas kokeem un neſot meſcha ihpaſchneekam zaur to leelus ſaudejumus, meſcha retinaſchana un iſlaſes zirte pilnigi nepareiſa un kaitiga un t. t. Lai iſſargatos no ſchahdeem ſaudejumem, laukſaimneekeem buhtu eeteizams greeſtees pehz padoma pee kahda meſchkopja, kurſch apſkatot meſchu uſ weetas, noteiktu zirſchanas weidu, zehrtamos kokus u. t. t.

Meſchſinis R. Kalninſch.

Waiwes Weiſmann jaunà tautas nama walde. No kreiſâs ſehſch: M. Tomſons, J. Zinitis (preekſchn.), Ed. Sleede, J. Miſchka (buhww. loz.), ſtahw: Em. Sleede, J. Bite un dekorators A. Winegrs.

Jauns tautas nams

Seſtdeen, 29. un ſwehtdeen, 30. oktobri eeſwehtis Waiwes weeſigâs beedribas jauno tautas namu, par kahdu ir pahrbuhwets agrakais Kaku krogs. Nama iſbuhwe praſijuſi daudſ puhlu un lihdſeklu. Paſchu un kult. fonda lihdſekleem eerihkota plaſcha ſahle (ap 500 ſkatitajeem) ar moderni eekahrtotu teatra ſkatuwi, kurai dekorazijas gleſnojis A. Winegrs. Eeſwehtiſchanas ſwinibas turpinaſees 2 deenas. Otrâ deenâ baſars un teatra iſrahde.

Waiwes tautas nams.

„Wajadſeja mutes aiſbahſt" — dſirdeja Gluhds. — „Neeki. Nekleegs wis, ſin, ko dabus" — atbildeja otrs.

Sargus pratinaja katru ſawâ kaktâ.

„Apakſchâ weens ſargs ween palizees," — lihgſma dunona gahja apkahrt. „Grahbt to zeeti."

„Neaiſmirſteet, kungi, ka tas weens ir deſmit ſchito wehrts" — brihdinaja kahds. „Ja winſch dabù tikai reiſi iſſchaut, brihdinat kantori un ſargu reſerwi, tad mehs pagalam. Paſwanìs uſ pilſehtu un ſtundas laikâ ſanems muhs kà peles ſlaſdâ."

„Ne, iſſchaut newajag, tikai ar maſo pirkſtinu peedurtees trauksmes ſwanam waj eekleegt telefona trubinâ uſ kantori, — un wiſi buhs kahjâs . . ."

„Es neſinu, warbuht neeki, ween ir, bet ſtahſta, ka wiſapkahrt pagalmâ un pat ſem pamateem fugaſi eerakti. Mehs kuru katru mirkli waram gaiſâ uſſkreet . . ." Un runatajs bailigi apkahrt apſkatijees, pahrmeta ſew kruſtu.

„Bet loſchmetejs kantora jumtâ, waj to juhs pawiſam peemirſat?" eemeta zits.

Baumas un fantaſtika kopâ ar realàm eeſpehjamibam tagad ſpokojâs ik no ſtuhra. Neprahtigi pahrtrauktajâ puhlî jau lodaja panikas dſirkſteles.

„Labi tas nebeigſees . . . Waj nu tà war?"

„Un tagad wiſeem gals. Kas ees iſmeklet iſtos wainigos . . ."

„Es jau tuhlin domaju, ka tà iſnahks..."

Maſduhſchigee ſabijuſchees ſpeedàs puhlîſchos, ap kureem lipa ari ziti kà bites kamolâ.

Par laimi ſazelſchanàs ſchtabs un kodols ar „ſaimneeku" preekſchgalâ ahtri nojauta ſituaziju un ihſàm noteiktàm pawehlem dqrija galu wiſàm ſpreedeleſchanam.

Spehzigakos, noteiktakos ſadaliſa pulzinos, kureem bija jabuht gataweem, lai uſ pirmo rihkojumu eenemtu norahditos poſtenus. Bet drebeligos un neſpehjigos atbihdija weenkahrſchi pee malas — „lai nemaiſas pa kahjam" — ar peekodinajumu nezelt leeku trokſni un paniku.

„Kà ar maſeem behrneem," neapmeerinati eeteizàs weens. „Paſchi ſinam —", bet tuhlin ari aprahwàs.

Schai brihdî pret durwim newikus pagreeſees Gluhds waj eekleedſàs no pahrſteiguma.

(Turpmak wehl.)

Jahnis Wainowſkis.

„500!"

Schana de la Hira romans.

(17. turpinajums)

Beſ ſchaubam, diwu polizijas paſchlidotaju paſuſchana Padujâ newareja palikt neeewehrota un neiſſaukt uſtraukumu. Bet no ta nebija ko baiditees.

„Weenigais zilweks, kas pareiſi waretu iſſkaidrot ſcho noſlehpumaino paſuſchanu, ir grafs Moſenigo," teiza Nepaſihſtamais. „Bet winſch ar goda wahrdu apſolijàs kluſet."

Lai labak atbilſtu ſawàm lomam, d'Albanjaks, Fultons un Forkliſs iſnihzinaja ſejas „audſelibu" ar ſewiſchka ſchkidruma palihdſibu, ko atrada guhſteknu bagaſchâ. Schi operazijâ bija jaiſdara katru nedelu, pee kam ſeja kluwa daudſ tihraka, nekà ſkujotees ar naſi.

Weſelu mehneſi Fultons ne ar puſchplehſtu wahrdu waj kuſtibu neatgahdinaja Letizijai ſzenu, kas notika winu ſtarpâ pirmâ deenâ pehz „atmoſchanàs". D'Albanjaks winus paſtahwigi nowehroja un newareja tikt gudrs, kuram taiſniba. Winſch jau ſahka ſchaubitees, waj tikai Letizija nemaldas, un Fultonu weltigi neapwaino.

Ari Letizija pati ſahka domat, ka breeſmas ir pahri, un ka Fultons nolehmis kluſet, bihdamees no d'Albanjaka atreebibas.

5. — Nodewejs.

Letizija maldijàs. D'Albanjaks bija akls.

Fultons neko nebija aiſmirſis un ari nemehginaja aiſmirſt.

Bet winſch labi ſinaja, ka pee pirmà mehginajuma no wina puſes waj nu Letizija pati praſtis aiſſtahwetees, waj greeſiſees pehz palihdſibas pee d'Albanjaka.

„Wini paſchi iſſtahſtis wiſu kapteinim. Apwainojot meiteni, kapteinim buhs jaſaudê ari d'Albanjaks. Un winſch nemaſ neſchaubiſees, iſwehlotees ſtarp mani un d'Albanjaku. Winſch atteikſees no manis par labu franzuſim un atdos winam Letiziju par ſeewu.

Beſ tam, agri, waj wehlu, muhſu ſabeedribâ eeſpeediſees jaunàs paſaules ſeeweetes. Un tad franzuſeete war buht noderiga. Kapteinis uſdos winai uſraudſit ſeeweetes. Wehl weens eemeſls, nerehkinatees ar mani.

Ne, labak es iſlikſchos, ka eſmu wiſu aiſmirſis un ſameerinajees. Un pamekleſchu zitus zelus. Bet kahdus?"

Fultonam nebija ilgi ſew tà jajautà. Wina domas atrada galigu formu tani deenâ, kad wirſneeku padome nolema ſuhtit tſchetrus zilwekus uſ Pariſi.

Winſch no wiſas ſirds preezajàs, ka ir ſcho tſchetru ſkaitâ.

Soli pa ſolim winſch iſſtrahdaja nodewigo planu.

„Galu galâ, wiſs notiks loti weenkahrſchi. Wairakas deenas es kopâ ar d'Albanjaku un Forkliſu nowehroſchu jauno zilweku dſihwi, bet pehz tam iſluhgſchos audienzi pee Pariſes preekſchneezibas un likſchu teem preekſchâ ſchahdu weikalu: wini lai atdod man meiteni, bet es teem atklahjſchu pagahtnes zilweku mihtni un pamahziſchu, kà to eekarot. Tahdejadi es pakalpoſchu jaunàs paſaules ſabeedribai un eeguhſchu teeſibas dſihwot ar ſeewu ſtarp jaunajeem zilweekeem."

Schis domas winu wajaja deenàs un naktis. Daſchreiſ winam likàs, ka ſchis plans neiſdoſees, un tad wina ſirdi eeſagàs ahrprahtigs niknums.

„Tad es nogalinaſchu d'Albanjaku un Forkliſu, ja wini man ſtahſees zelâ! Un ari winu, un ſewi!"

Bet ahreji winſch ne ar weenu waibſtu nenodewa ſawus planus. D'Albanjaka un Letizijas aiſdomas ar katru deenu dſiſa un gaiſa.

Diwu paſchlidotaju lidojums uſ Pariſi bija nolikts 1. junija rihtâ.

Preekſchwakarâ atwadijuſchees no ſemuhdenszeetokſchna eedſihwotajeem, d'Albanjaks, Fultons, Forkliſs un Letizija pahrgehrbàs pehz ſaguhſtito poliziſtu gehrba ſchuhtos uſwalkos. Katram ſwahrku eekſchejâ kabatâ ſlehpàs braunimſch, peelahdets ſeptinàm lodem.

Nepaſihſtamais, manami uſtraukts, pawadija aiſbrauzejus un atwadotees apkampa wiſus tſchetrus.

D'Albanjaks un Letizija eenehma weetas paſchlidotajâ Nr. 15, bet Fultons un Forkliſs — Nr. 16. Lidmaſchinas wadija d'Albanjaks un Fultons.

Pee aiſlaiſchanàs nebija klaht neweens ſerſchants, waj kareiwis. Wiſus nepeezeeſchamos manewrus iſpildija wirſneeki Elwaſs, Murtoſs, brahli Sagoli.

„Laimigu zeku!" nokleedſa Nepaſihſtamais, kad paſchlidotaji pazehlàs gaiſâ.

Pehz daſchàm ſekundem tſchetri lidotaji paſuda nakſchnainàs debeſis, laiſdamees uſ wakareem.

3. dala. — Jaunajâ paſaulê.

1. — Pariſe.

Padujas poliziſti ſtahſtija, ka Pariſi, tàpat kà agrak, ſauzot par Pariſi.

Pehz daudſeem gadu ſimteneem, pahrzeetuſi karus, rewoluzijas un daſchadas walſts un ſabeedriſkàs eekahrtas mainas, Franzija kluwuſi par „Franzijas ſchtatu" plaſchajâ „Eiropas konfederazijâ". Bet Pariſe palikuſi Pariſe. Jaunee zilweki gan ſcho wahrdu iſrunaja zitadi, ſteepjot pirmo balſeenu un norijot otro.

Wairak tomehr Padujas poliziſti par Pariſi neko newareja paſtahſtit. Neſkatotees uſ neparaſti ahtrajeem ſatikſmes lihdſekleem, neweens no wineem nekad nebija ſpehris kahju pahr „Italijas ſchtata" robeſcham un redſejis Pariſi.

Wini daudſ bija dſirdejuſchi par leelo galwas pilſehtu, Eiropas konfederazijas garigo un politiſko zentru; bet tà kà tee bija neattihſtiti un neiſglihtoti zilweki, tee newareja neko noteiktu paſtahſtit.

Weegli eedomatees, zik nepazeetigi d'Albanjaks, Letizija, Forkliſs un ſewiſchki Fultons gaidija ſcho zelojumu.

Paſchlidotaji wareja attihſtit 300 klmtr. ahtrumu ſtundâ. Taiſnâ linijâ no Wenezijas lihdſ Pariſei 900 kilometru. Lidotaji iſlaidàs nakti un Pariſê wareja eeraſtees ap pulkſtens tſchetreem rihtâ.

1. junijâ Pariſes meridianâ ſaule lez 3.55.

Chronometri ar gada uſwilkſchanu, kas bija peeſtiprinati katram paſchlidotajam, rahdija pulkſtens 3, kad debeſi ſahrtoja pirmee blahſmas ſtari. No ſemes zehlàs weegla migla un nekahwa lidotajeem ſkaidri ſaſkatit, kahda iſſkatas Franzijas ſeme trihsdeſmit treſchâ gadu ſimteni.

Kad pulkſtens 3.59 rihta migla iſklihda, zekineeki eeraudſija lejâ platu kanalu ar augſteem akmens kraſteem. Kanals taiſnâ linijâ ſchkehla kalnus, kur weetu weetam bija iſkaiſitas ſemas mahjinas, ar teraſem un beſ jumteem.

„Kur mehs eſam?" — reiſê eejautajàs Letizija un Fultons.

D'Albanjaks un Forkliſs uſmanigi ſkatijàs uſ ſemi. Kanala taiſnà linija taiſija rakſturigu lihkumu, kalnu ſilueti bija paſihſtami. Gandrihſ weenâ laikâ tee eeſauzàs:

„Ta ir Sena ſtarp Wilnew ſen Schorſch un Wilnew le Rua!"

Paſchlidotaji turpinaja zelu gar kanaliſeto upi.

Pehz trim minutem uſlehzoſchàs ſaules ſtari galigi iſklihdinaja miglu, un wini eeraudſija Pariſi!

Azis kahri eeſuhzàs dſimtenes pilſehtas ainâ!

Kahdu wilſchanos ſagahdaja ſchis ſkats!

Pilſehta ſahkàs ar teraſainu naminu tihklu. Eelas kruſtojàs ſem taiſneem lenkeem, bija plaſtas, taiſnas, beſ apſtahdijumeem. Weenigi teraſes bija apaudſetas ſatumeem. Azim redſot, tàs bija preekſchpilſehtas waſarnizas, kur leelpilſehtas eedſihwotaji iſbrauza atpuhſtees.

Agrako zeetokſchna apzeetinajumu weetâ ſteepàs plats bulwars, bet aiſ ta ſahlàs ihſtâ Pariſe.

Abàs puſès Senai pazehlàs augſti peekraſtes apbuhwejumi ar dſelſszeka ſleedem, pa kuràm uſ wiſàm puſem kuſtejàs daſchads ripojoſchais ſaſtahws. Daſchi wilzeeni apſtahjàs pee neleelàm ſtazijam, daſchi drahſàs uſ preekſchu ar 200 kilometru ahtrumu ſtundâ!

Pariſe paſchreiſ modàs. Seemekauſtrumos, aiſ kanala, kurſch tezeja Marnas weetâ, pazehlàs fabriku ſkurſtenu meſchs, weldams melnu duhmu mutukus. No wiſàm puſem pahr pilſehtu laidàs paſchlidotaji. Sahkumâ tikai maſas lidmaſchinas pazehlàs no preekſchpilſehtas naminu teraſem un dewàs uſ Pariſi, bet drihſ gaiſâ parahdijàs ari leelas.

„Omnibuſi," mineja d'Albanjaks.

„Wini tik tikko neſaduhràs ar milſigu tſchetrſpahrnu omnibuſu, kurâ ſehdeja wairaki zilweki.

Tagad wini lidoja pahr pilſehtu.

„Pariſes Deewmahtes katedrale!" eeſauzàs Letizija. „Skatees, ta ir palikuſi dſihwa!"

„Wiſa ſalina ir uſglabajuſi agrako weidu!" atbildeja d'Albanjaks.

Wini lidoja ahtri, bet paſpehja eewehrot, ka ſtarp Pariſes diwdeſmit ſtahwu nameem nepahrmainitâ iſſkatâ bija uſglabajuſchâs ſenàs ehkas ap Pariſes Deewmahtes katedrali un Taiſnibas pili.

Tuhkſtoſcheem paſchlidotaju ſchkehla gaiſu pahr Pariſi. Agrajâ rihta ſtundâ gaiſa ſatikſme bija neparaſti dſihwa.

D'Albanjaks dewa Fultonam ſihmi.

„Laiks nolaiſtees! "

Winſch eeraudſija ſawâ preekſchâ leelu, baltu teraſi, kur milſigeem melneem burteem eiropeeſchu walodâ bija rakſtits „weeſniza".

Weeſniza atradàs agrakâ Schatelê teatra weetâ uſ Senas kraſta.

Paſchlidotaji Nr. 15 un 16 weegli nolaidàs uſ teraſes.

Tuhlit, wineem par leelu pahrſteigumu, lidmaſchinas itkâ ar magnetu tika eerautas teraſes widû, kur palika nekuſtigi ſtahwam uſ ſpihdoſchas metala plahkſnes. Plahkne pati no ſewis noſlihdeja lejâ, eeraujot ari paſchlidotajus nama eekſcheenê.

Pehz peezàm ſekundem eerihze apſtahjàs un paſchlidotaji uſ neredſamu mahjeenu noſlihdeja no plahkſnes, kas tuhlit atkal pazehlàs augſchâ.

Samulſuſchee zekineeki iſdſirda jautajumu ſkanigâ metaliſkâ balſi:

„Zik iſtabu wehleſatees?"

D'Albanjaks, Letizija, Forkliſs un Fultons peeteekoſchi pahrwaldija eiropeeſchu walodu, lai jautajumu ſapraſtu. Bet kà atbildet? Wini atradàs plaſchàs, tukſchàs telpàs, kur pee ſeenas ſtahweja kahdi deſmit daſchdaſchadi paſchlidotaji.

Pa kreiſi un pa labi — durwis ar ſchifram MY un MYJ. Bet nekur neweenas dſihwas dwehſeles.

(Turpmak wehl.)

Schans de la Hirs.

Prof. Bergs

Maschinu un zilweku darbs laukſaimneezibâ

Waj laukſaimneezibâ maſchina war atweetot ſtrahdneeku? — Kâ padarit laukſtrahdneeka darbu raſchigaku un lehtaku? — Zeſch, pa kuru gahjuſi Wahzijas laukſaimneeziba ſtrahdneeku kriſes nowehrſchanai. — Laukſtrahdneeku arodſkolas. — Zik ilgi pee mums wehl wal ſis laukſtrahdneeku dahrdſiba?

Laukſaimneezibas mechaniſazija neatlaidigi wirſas arween tahlaku uſ preekſchu. Maſchinu iſgatawotaji paſtahwigi zenſchas iſgudrot un iſgatawot kaut ko jaunu, pilnigaku un darbâ noderigaku. Winus pee tam gan maſak wada wehleſchanâs iſpalihdſet laukſaimneezibai, bet wairak dſina — **uſwaret ſawſtarpejâ ſazenſibâ.**

Muhſu laukſaimneeku leelakâ daka lauku darbu palehtinaſchanu zenſchas panahkt ar maſchinu palihdſibu. Strahdneekus teiz pahrak dahrgus un eedomigus, tâ ka ar maſchinam gandrihſ wiſus darbus waretu lehtaki padarit. Pateeſibâ tâ nebuht naw. Maſchinos darba lehtums atkarajas ne tikai no tâ, zik labi wina ſpehj iſpildit ſawu uſdewumu, bet ko'i leelâ mehrâ ari no tâ, **zik daudſ darba war maſchinai nodot.**

Ruhpneezibâ maſchinu iſmantoſchana noſtahdita neſalihdſinami labak, jo tur maſchinu war nodarbinat gandrihſ zauru gadu. **Laukſaimneezibâ,** turpretim, wiswairak iſplatitâs maſchinas nodarbina tikai **ſamehrâ ihſu laiku.** Maſchinâs eegulditais kapitals tâ tad wairak ſtahw dihkâ, nekâ darbojas.

Ja par kapitalu jamakſâ tik leeli augki, kâ patlaban, tad maſchinu darbs laukſaimneezibâ nebuht wairs naw tik lehts, kâ daſchs to paradis uſſkatit. Jo maſaka ſaimneeziba, jo dahrgaks iſnahk ari maſchinu darbs. Maſâm ſaimneezibam tadehk ari dahrgakâs maſchinas peeejamas tikai kopleetoſchanas zekâ.

Laukſaimneezibâ maſchinu darbs atmakſajâs beeſchi ween tikai tadehk, ka tahdâ zekâ ſteidſamus darbus war paweikt ahtraki un ari kahrtigaki. Bet kur ſinameem darbeem, kâ peem., kartupeku nowahkſchanai, war dabut deeſgan zilweku, kaut ari par augſtaku algu, tur labi jaaprehkina, waj **maſchinâs eeguldamo kapitalu newaretu ſaimneezibâ zitur eenesigaki peeleetot.** Muhſu apſtahkłos ſewiſchki pamatigi japarehkina pirms tik dahrgu maſchinu eegahdaſchanas, kâ peem. **traktoru,** kaut gan tas ar wairakeem lemeſcheem reiſê arot, aiſtaupa kâ zilweku, tâ ſirga ſpehku.

Pee maſchinu uſlaboſchanas un winu darba palehtinaſchanas daudſ un neatlaidigi ſtrahdâ. Bet waj zilweka darba raſchigumu un lehtumu tâpat ruhpejas? **Waj peegreeſch wehribu, lai ſtrahdneeks ſawu darbu weiktu ar maſaku ſpehka patehrinu, lai tas ilgaki turetos nenolectojams.** Te wehl, deemſchehl, koti maſ kas darits un tikai paſchâ pehdejâ laikâ laukſaimneezibas darbu pehtiſchanai peegreeſta nopeetna wehriba.

Pirmee zelmlauſchi ſchak darbâ ir wahzeeſchi, kureem pehz paſaules kara laukſtrahdneeku jautajums bija ſewiſchki ſareſchgijees un ſaſahpejees. **Wahzijâ** lauku darbu pehtiſchanai paſtahw ſewiſchkas eeſtahdes, no kuràm kâ iſzilus atſihmejamas ſchahda tipa iſmehginajuma eeſtahdes Pommrizâ un Oldenburgâ. Ar to jau nodarbojas ari daſchas lauk. augſtſkolas, peem., Hohenheimâ.

Ko tahdâs eeſtahdês dara?

Saprotams, ka ſcheit, „Pehdejâ Brihdî" ſlejâs, eeſpehjams aiſrahdit tikai nedaudſ no ſcho eeſtahſchu plaſchâs darbibas. Starp zitu, tur pehta daſchadu lauku darbu iſdewigakos panehmeenus, darba rihku noderigakos weidus un materialus (peem., kahds ir iſdewigakais lenkis starp kapla kahtu un aſmeni, zik garam wajag buht kahtam, ar ſtrahdneeka augumu, kahdam jabuht lahpſtas aſmenim preekſch ſinam. darbeem u.t.t.). Tur noſkaidro ari, **kâ mainams kermena ſtahwoklis,** lai ſinamos darbos tik drihſ nenogurtu; kahds eeſpaids uſ darba ſekmem un lehtumu ir daſchadeem atlagojumu weideem, kâ wisleetderigaki ſadalami darbi, kuros wairaki ſtrahdneeki dara katrs ſawu daku u. t. t. Daudſ uſdewumu ſchis eeſtahdes jau atriſinajuſchas, bet wehl wairak ſtahw tàm preekſchâ. War droſchi teikt, ka darba winàm nekad neaptruhks.

Pee wahzu laukſaimneekeem mineto eeſtahſchu darbi guwuſchi leelu peekriſchanu. Scho darbu reſultati, zik redſams, daudſ palihdſejuſchi laukſtrahdneeku kriſes pahrwareſchanai Wahzijâ tagad eewed koti maſ ſweſchu ſtrahdneeku, kamehr pirms kara no ahrſemem tee eepluhda ik gadus wairakeem ſimtu tuhkſtoſcheem.

Lauku darbu pehtiſchanas tahlakas ſekmes ir tâs, ka Wahzijâ jau nopeetni runâ par **laukſtrahdneeku arodſkolu** eerihkoſchanu, lihdſigi tàm, kahdas jau paſtahw fabriku ſtrahdneekeem un amatneekeem. Skaidri redſams, ka ſchahdas ſkolas tur ſahks atwehrt jau tuwâ nahkotnê.

Waj mums ari ſchak ſinâ, t. i. lauku darbu pehtiſchanâ un ſtrahdneeku iſglihtoſchanâ peetiks ar noklauſiſchanos, noſkatiſchanos un nobrihneſchanos ween. Ja tâ, tad gan ſtrahdneeki mums weenmehr ſchkitis par dahrgeem.

Prof. J. Bergs.

Zukurbeeſchu iſmehginajumu nowahkſchana Wezauzê ihpatn. augkopibas iſmehg. laukâ.

Studenti - laukſaimneeki pee kartupelu iſmehginajumu nowahkſchanas Wezauzê.

Winſch war ſmeetees...

88 g. w. petrolejâs karalis Dſchons Rokfellers, pee ſawas kahrtejâs golfa partijas, kura, kâ tas uſnehmumâ redſams, ſagahdâ tam leelu baudijumu.

Jauns filoſofijas doktors Pauls Dahle

Wakar Latwijas uniwerſitates pahrpildîtâ aulâ notika filoſofijas-filologijas fakultates dozenta Paula Dahles diſertazijas aiſſtahweſchana uſ doktora gradu par tematu: **„R. Awenarija filoſofiſki-pſicholoqiſkee uſſkati un winu kritika".**

Dahles diſertazijas zentrâ ſtahw Awenarija filoſofiſki-pſicholoqiſko uſſkatu kritika. Awenarijs ir mehginajis radikali reformet filoſofiju un pſicholoqiju, buhdams galwenâ kahrtâ negatiws, t. i. zenſdamees iſtihrit ſchis ſinatnes no wiſeem fiktiweem momenteem. Tahdi jehdſeeni, kâ peemehram dwehſele, leeta, zehloniba un taml., ar kureem ir operejuſchi lihdſſchinejee filoſofi, un pſicholoqi, ir neiſbehgami jaiſſlehdſ. **Weenigais atſinas awots drihkſtetu buht tikai tihràs peeredſes dotibas, t. i. tahdas dotibas, kahdas uſrahda ne ar kahdàm teoretiſkàm fikzijam neſabojata peeredſe.** Schì tâ ſauzamâ „tihrà peeredſe" tad ari uſrahda tikai elementus un winu harakterus, pee kam ſchee elementi ſawâ pehdejâ pamatâ nemti ir ſajuhtas. Tamdehk ari wiſa Awenarija filoſofija grib buht radikals empiriſms ar ſenſualiſtiſku nokrahſu. Doktorands aiſrahda, ka Awenarijs ſawu radikalo kritiziſmu nekahdâ ſinâ naw iſwedis konſekwenti zauri.

Pauls Dahle.

Tàpat Awenarijs ir pilnigi newarigs pateeſibas problemas preekſchâ. Winſch neredſ to iſſchkiribu, kas bija ſinama jau ſenatnê un kas ſewiſchki teek iſzelta modernâ filoſofijâ: pateeſibas pahrdſihwojums no weenas puſes un winas noſihmiba no otras.

Prof. Froſts uſſtahda jautajumu par Awenarija domu noſihmi biologiſkâ ſferâ. Doz. Kaulinſch galwenâ kahrtâ iſzek diſertazijas walodneeziſkos momentus. No brihweem oponenteem priwatdozents Zelms aiſrahda, ka diſkuſija ſtarp doktorandu un pirmo oponentu tamdehk naw bijuſi peeteekoſchi noteikta, ka doktorands ſawâ darbâ naw deeſgan aſi norobeſchojis dwehſeles pſicholoqiſko un metafiſiſko jehdſeenu.

P. Dahles kunga dotàs atbildes paſchi oponenti atſihſt par iſſmekoſchàm. Fakultate weenbalſigi peeſchkir Dahles kungam filoſofijas doktora gradu.

Dr. phil. P. Dahle dſimis 1889. gadâ Rigâ. Baudijis pirmmahzibu mahjâs, apmekleejis Rigas pilſehtas pamatſkolu un klaſiſko gimnaſiju, kuru beidſis 1908. g. Rudenî eeſtahjees Maſkawas uniwerſitates filoſofiſko ſinatnu nodaklâ un to beidſis 1914. g. ar pirmàs ſchkiras diplomu. Atſtahts pee fakultates ſagatawotees uſ akademiſko darbibu. 1913.—1914. g. mahjſkolotajs Schweizê un klauſas lekzijas Schenewas uniwerſitatê. 1914. g. gatawojas uſ magiſtra eksameneem. Strahdâ eksperimentalâs pſicholoqijas inſtitutâ diwi gadi. Wehlak ſtrahdâ Latwijas augſtſkolas organiſazijas padomê diwus gadus kâ preekſchſehdetajs. 1923. g. ſtrahdâ Freiburgas uniwerſitatê (Badenê) ſtudejot it ſewiſchki ſainomenologiſko wirſeenu filoſofijâ E. Huſerla ſeminarâ un pee prof. Kona aiſtetikas problemu.

Dr. phil. P. Dahle ſarakſtijis diwas grahmatas „Zilweka dwehſele un zentralâ nerwu ſiſtema" un „Wehſturiſks pahrſkats par L. augſtſkolas nodibinaſchanos un winas darbibu pirmâ mahzibas gadâ". Beſ tam no wina parahdijuſees weſela rinda rakſtu un tulkojumu ſchurnalos, rakſtu krahjumos un deenas preſê.

T. S.

Odol
Vislabākais zobiem.

Quaker Oats
VISLABAKAS AMERIKAS AUZU PARSLAS

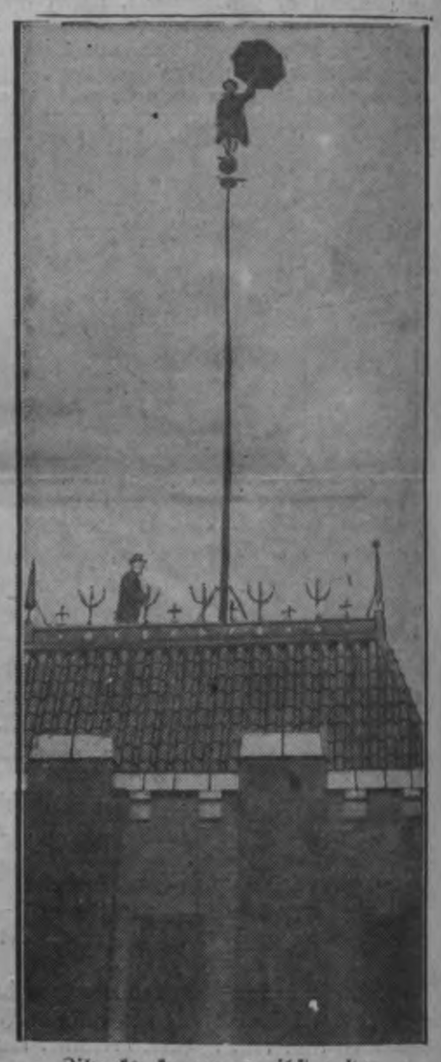

Zilweks, kuram nereibſt galwa.
Amerikaneetis Dſchons Merſens, kurſch uzkahda Nujorkas nama peerahda, ka galwas reibſchana winam ir ſweſcha leeta.

Anglu tradiziju krahſchnums

Angli ir zilweki, kas kautrejas atklahtibâ greeſt uſ ſewi wehribu. Winus tura par koti atturigeem un katrs anglis grib buht dſchentlmens. Bet angleem pahrmet ari konſerwatiwiſmu, tâ ſakot lihdſ pat papehſcheem. **Wini koti mihl wiſu tradizionelo un ir ahrkahrtigi lepni uſ ſawu ſemi un tàs pagahtni. Ar to ari iſſkaidrojama leelâ peekerſchanâs weeem tikumeem un paraſcham, kâ ari widuslaiku ritualeem un formalitatem, kas ſawâ ſinâ ir koti ſkaiſti.**

Tâ, kahdâ gaiſchâ deenâ pa Londonas eelam war redſet tâ ſauktos „ſilſwahrtſchus", kuri tâ eeſaukti garo ſilo ſwahrku dehk. Kâ Eduarda 6. dibinatâ „Chriſt's Hoſpital"a ſkolneeki wini nes Tudoru laikmeta tehrpus un beeſchi tos war redſet ſpehlejam futbolu. Pawiſam ſawadâ apgehrbâ un dſeltenâs ſekês.

Okſfordas un Kembridſchas audſekni nes garus talarus, tſchetrſtuhrainas zepures, lai tas buhtu wihreetis waj ſeeweete, anglis, indeetis, waj kineetis. Wiſjaukaki tomehr ir koledſchas tehjas wakaros, kad wakara dalibneeki ſapulzejas gotiſkâs ſahlês ar ihſteem flanu ſtifla logeem un kad ehdeenus ſmagâs ſudraba blodâs paſneedſ kalpotaji krahſchnâs liwrejâs.

Japeemin ari ſlawenâ „horſe-guard" — jahtneeku ſardſe, kas deenu no deenas deſchurê — Baltà nama, agrak kehnina pils, wahrtu preekſchâ. Weenkahrſcham zilwekam eedweſch godbijibu teeſneſchi wijoletos talaros un baltâs parukâs. Krahſchnas ir kahſas St. Margaretas kapelê, kur war noſkatitees daudſâs ſihdâ, brokatâ un meſchginâs tehrptâs lihgawas. Intereſanti ir ari „children's parties" lordu un lediju behrnu ſwehtki, kuros maſee zilwezini gehrbuſchees wisdaſchadakos wehſturiſkos koſtimos. Newar nepeeminet ari anglu „etonboys" garâs bikſês un zilindros, kuri iſſkatas tik eleganti un ariſtokratiſki.

Schahda plaſcha iſplatita daikuma iſjuhta rada notikumus, kam ſabeedriſkâ dſihwê leela noſihme. Tâs ir **gadskahrtejâs parlamenta atklahſchanas ſwinibas, kurâs piedalas karalis un karaleene.** Londonas pilſehtas galwas wehleſchanâs, waj ari kahda augſtaka walſtswihra kahſâs eelâs redſami ſeltiti tſchetrjuhgi un treſaini ſulaini liwrejâs. Leibgwardiſtu ſchpaleri un Eliſabetes laikmeta apgehrba tehrpa wihru lahpu gahjeenâ.

Wiskrahſchnakas un romantiſkakas tomehr ir wehſturiſkâs ſpehles, kuràm paſtahwigi ir tahds rakſturs, kahds wiſlabaki peederas weetai, kur tâs uſnêd. Tanis darbojas lihdſ wiſi eedſihwotaji. Te wairak no ſwara greſneewiduslaiku apgehrbi, nekâ pa ti ſpehle. Tâ angli, gadu no gada atdſihwina ſawas ſemes krahſchno ſenatni.

Tikai daſchos gadijumos Anglija parahdas wiſâ ſawâ ſpoſchumâ, bagatibâ un eleganzê, neeetehrpjotees ſenlaiku apgehrbos. Tâ tas ir daſchadâs ſporta ſazihkſtês, kur laudis eerodas modernos apgehrbos. Te wairs newar runat par anglu „greſnibu", jo tagadejâs modes jaukumi ir internazionali.

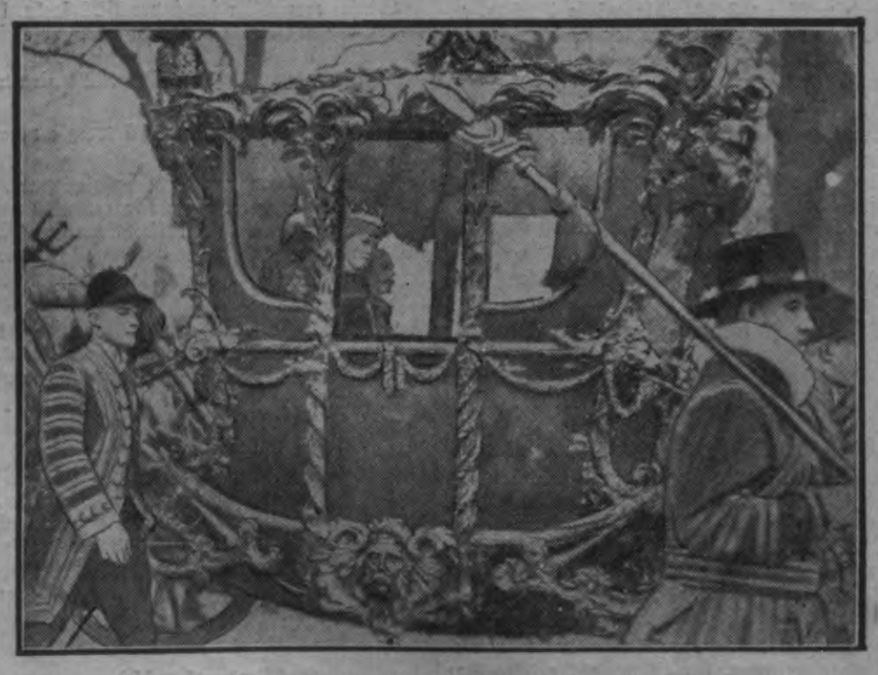

Anglu karalpahris wehſturiſkâ kareetê.

Jorkas herzogs un herzogeene ſawâ repreſentazijas brauzeenâ pa paſaulî.

Peemineklis prof. Dr. med. J. Jankowskim darbâ

Peemineklî Dr. Jankowskim gatawo mahkslineeks Jansons.

Peeminekla zelschana prof. Dr. med. J. Jankowskim

X. Wakar Latwijas Sarkanâ krustâ notika bij. Latwijas Sarkanâ krusta preekschneeka prof. Dr. med. Jankowska peeminas fonda pagaidu komitejas apspreede. Sarkanâ krusta darbineeki un nelaika peederigee bij eerosinajuschi jautajumu par peeminekla zelschanu us nelaika kapa, kahdam mehrkim jau sawahkti ap 3000 ls. Apspreede weenojâs peeminekli zelt pehz mahkslineeka Jansona projekta, kura darbi jau ussahkti. Peemineklis buhs 7 pehdas augsts un 6 pehdas plats, no granita ar bronsas wihreescha tehlu. Peeminekli atklaht nodomats 6. dezembrî prof. Jankowska 2 gadigâ nahwes deenâ. Peemineklis ismaksâs apm. 8000 ls. Istruhkuma segschanai fonda komiteja greeschas pee sabeedribas lihdseklu seedoschanai. Wakar fonda pagaidkomiteja pahrkonstruejâs un winâ eewehleja Dr. Neibergu, Mehkrinu, Kripenu, Baumhammeri un schehlsirdigo mahsu Grihwan.

Dr. Jankowska peeminas fonda komiteja notureja wakar apspreedi par peeminekla zelschanu us nelaika kapa.

Winsch ir stipraks par wisstipraku elektrisko strahwu.

Amerikaneetis Bernejs Dschonsons, kursch war zaur sawu kermeni laist stiprâ spraiguma elektrisko strahwu un nejuht pee tam nekahdu sahpju.

Sweedrijas „Monmartrs".

Stokholmas apkahrinê buhwê Sweedrijas „Monmartru". Waldiba un pilsehta asignejusi lihdsekkus wairaku masu wezaku koka mahjinu pirkschanai, kuras peeschkirs kâ dsihwoklus mahkslineeku un literatu jaunatnei. Wisas schis mahjinas atrodas weenâ rajonâ un tahdejadi ir itkâ sewischka mahkslineeku pilsehtina.

Igaunijas un Latwijas weenoschanâs par muitas kontroli

(„Pehdejâ Brihdî" telegrama.)

Rewelê, 27. oktobrî. **Panahkta weenoschanâs starp Igaunijas un Latwijas waldibam par kopigu muitas kontroli pasascheeru satikshmê starp Igauniju un Latwiju.** Tahdâ kahrtâ us preekschu pasascheeru bagaschu kontrolês tikai weenreis Igaunijas un Latwijas muitas eeredzi kopigi, pee kam Igaunijas eeredzi isbrauks pretim Latwijas wilzeeneem, bet latweeschi — Igaunijas. Ar scho jauneewedumu zer nowehrst wilzeenu nokaweschanos, kas beeschi rodas no dubultigâs bagaschas kontroles.

Kreewu emigrantu kratischanas.

Rewelê, 27. oktobrî. Politiskâs polizijas preekschneeks eesneedsis eekschleetu ministrim plaschaku sinojumu par neseno kreewu emigrantu iskratischanam un nopratinasch. Presei nekahdas informazijas neteek dotas, jo politiskâ polizija atsauzas us to, ka ismekleschana wehl neesot pabeigta.

Pehdejâ laikâ pastiprinati apsargâ padomju suhtneezibas namu Rewelê.

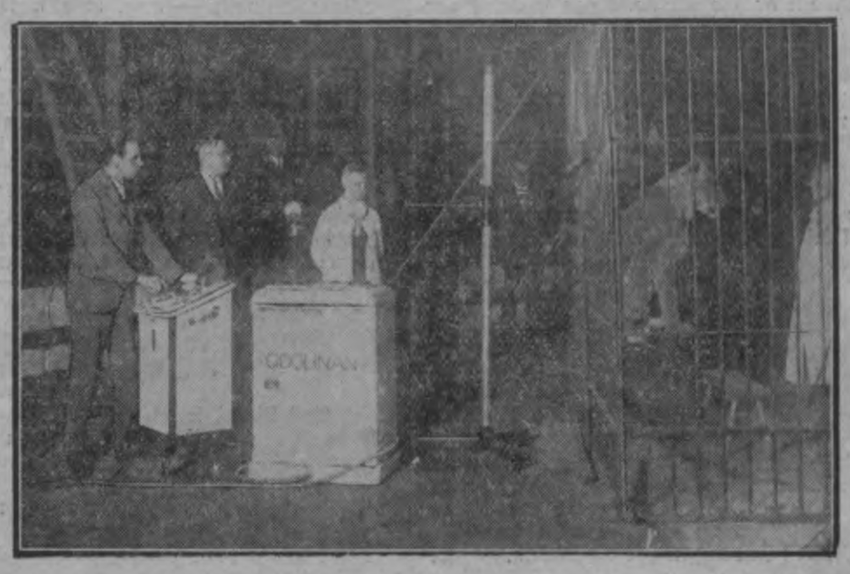

Lauwa posê Rentgena usnehmumam.

No Romas soologiskâ dahrsa bij isbehgusi lauwu mahtite, kuru guhstot dahrsa sargi to ar schahweeneem eewainoja. Lode bij eestrehgusi kerment un winas iswilkschanai nahzees isdarit Rentgena usnehmumu.

Bijuschais tschekists kâ muhsu robeschsargs

Wehl par nenormalâm parahdibam robeschu apsardsibâ

Zik robeschu apsardsibas jautajums ir sasahpejis sabeedribai un pa'scheem robeschsargeem, to leezina tee daudsee sinotaji, kuri personigi waj rakstiski pehdejâs deenâs greesuschees pee „Pehdejâ Brihdî".

No sawa weedokka, kahdu mehs eenehmâm paschâ sahkumâ, kad schis jautajums, sakarâ ar atklahtâm speegu organisazijam, uspeldeja deenas kahrtibâ, mums naw ne masakâ eemesla atteiktees. Administrativâ departamenta „atsauksmes" nodrukajam tapehz, lai parahditu sabeedribai un robeschsargeem, kahda ir adm. dep. „informazija".

Daschas personas, kas sastahwejuschas deenestâ robeschapsardsibâ, mums sino un ar leezineekeem ir gatawas peerahdit schahdus faktus:

Pokrowas rajonâ kalpojis robeschapsardsibâ kahds

Galinsch, kursch leekineeku laikâ bijis tschekists.

Wehlak schis Galinsch strahdajis Ludsas aprinka pahrwaldê, tad pahrzelts us Jaunlatgales apr. pr-ka pahrwaldi, un no turceenes us 4. rajona 39. posteni

par preekschneeku.

Galina waditais

postenis kahdu nakti pahrgahjis SPRS robeschu, panemdams lihdsi wisu postena slepeno sarakstischanos, aprunojumu, telefona aparatus.

Pehz schi notikuma Galinsch, kursch palizis Latwijâ,

turpinajis amatu kâ postena pr-ks,

lihdsi ari winam apnikusi Latwija un

daschus mehneschus wehlak tas pahrgahjis SPRS robeschu.

Jaunlatgales aprinki 1925. gadâ robeschu pahrgahja wehl diwi sargi: Tichomirows un Spruhdsche.

Jaunlatgales aprinki, robeschpolizijâ, wehl tagad kalpo kahds usraugs Majors, kursch ar sawu seewu skaitijâs kâ politiski neustizamas personas un

sastahweja sem slepenas polizijas usraudsibas,

par ko sinoja ari aprinka pahrwaldes augstakee preekschneeki. Neskatotees us to, apr. preekschneeka palihgs bij eezehlis Majora seewu

par telefonisti Nihtupes robeschpolizijas zentralê, kur ta warejusi noklausitees wisas slepenâs sarunas.

Ari Majors tizis paaugstinats deenesta pakahpê, lai gan eekschleetu ministrija, us kahda eeredza suhdsibas pamata, peekritusi wina atlaschanai.

Zik birokratiski daschos gadijumos rihtojusees robeschsargu preekschneeziba, leezina kahds kurioss aisleegums no apr. pahrwaldes puses, ka Jaunlatgales aprinki robeschsargu kontroleereem

noleegts saswizinatees, sneedsot roku,

lai gan daschi postenu preekschneeki, kâ atbrihwoschanas kara dalibneeki, armijâ bijuschi daudz augstakâ deenesta pakahpê, kâ paschi kontroleeri.

Jaunpernemteem robeschsargeem

7 deenu laikâ ir jaeemahzas deenesta reglaments

un jabuht apgehrbteem pehz formas. Robeschsargeem bija usdots apgehrbus eegahdatees

pee Ludsas drehbneeka Iwsana,

kursch dad wisiemalâs uzaicinotes drehbes par augstâm zenâm. (Pehz sinam, kahdas atrodas schi raksta autora rihzibâ, Iwsans apgahdajot gandrihs wisus robeschsargus ar formas tehrpeem saslanâ ar aprinka preekschneeku pahrwaldem). Formas apgehrbu peegahdataji naw kautrejuschees wairakkahrt eekaset paradu no robeschsargeem kahdu nebuht formelu eemeslu dehl. Beeschi gadas, ka rajonu preekschneekeem, pee algas ismaksas, aprinka pahrwaldes atsuhta algu kwihtês, jo naudu jau apr. pr-ka kanzlejâ eekasejuschi schihdi - usnehmeji par paradu. Bijuschi gadijumi, ka formas tehrps ir bijis saschuhts no wairakkrahsaineem gabaleem. Daudzreis, robeschsargu kontroleereem apbraukajot robeschu, sargi luhguschi

aisdot daschus latus usturam.

Neskatotees us robeschsargu materialâm gruhtibam, beeschi ween winus apgruhtina

ar seedojumeem preekschkalwam preekschneeziba

daschados pahrzelschanas, jubileju un zitu swinibu gadijumos. Kas neseedo, to usskata par pretineeku. Tahds gadijums, kur no robeschsargeem tika sawahkts ls 1978,56 ir kahda augstaka eeredza kahsas. Dahwanas apmehrs bijis noteikts obligatorisli, skatotees pehz deenesta pakahpes: kontroleeri — ls 20; palihgi — ls 15; wez. usraugi — ls 6 un usraugi ls 4. Pee balwas eegahdaschanas nehmis dalibu ari eekschleetu ministrijas pahrstahwis.

Wehl lihdz schim laikam

nodokku departaments naw peedsinis miljoneem leelas sumas no mainas punktu turetajeem us robeschas,

bet ir gan peedzihti kahdi „personigee nodokli" eekschleetu ministrijas eeredzu fondam. Mainas punktu laikâ us robescham pastahwejusi tâ sauzamâ

eekschleetu ministrijas eeredzu „fonda kruhse"

(fondowaja kruschka), kurâ katris punkta waditajs, stahwedams sinumâ atkaribâ no ministrijas augstako eeredzu labwehlibas, maksajis mehnesi pa 3000 rbt. un pat wairak.

Scho faktu preekschâ ikweenam pilsonim ir janosaksit par to sawado politiku un atmosferu, kahda ir waldijusê wisâ peerobeschâ.

Iswehdinat gaisu te sen jau bij nepeezeeschami.

St.

Robeschsargu domas par reorganisaziju

Paklaban us deenas kahrtibas sasahpejuschais robeschapsardsibas jautajums, kuru schinis deenâs leelee Rigas wihri ar droschu roku grib atrisinat. Deemschehl, muhs, kas teeschi ar minetu darbu esam saistiti, kas winu pasihst pehz ikdeenas sihkumeem, leekas, neweens pat nedomâ usklausit waj apjautatees. Un tâ kâ mehs, robeschapsardsibas darbineeki, esam padoti daudz un daschadeem scheeem, tad ari wisi kluse, baididamees us sawas galwas daschado scheu dusmu uguni uskurt. Bet schoreis kluset turu par grehku un teikschu muhsu liktena lehmejeem sawas un sawu lauschu domas.

Wispirms,

lai beidz daschadee resori ar mums tirgotees,

kâ tas wisus schos gadus noteek starp eekschleetu, kara un muitas resoreem. Sewischki pehdejam reseram no sawas dsimschanas esam dabûsis azis un winsch ar sawu jauno muitas likumu muhs grib nostahdit „matuschkas" apstahkkos. Ja walsts intereses grib paturet pirmâ weetâ, tad tas nedrihkst notikt.

Atdot robeschapsardsibu kara resoram,

kâ tas bija lihdz 1922. g. pawasarim, nebuhtu wehlams, jo tad wajadsetu speziali komplektet pulkus, kuros neeetilptu karawihri — peerobeschas eedsihwotaji.

No saweem peedsihwojumeem un nowehrojumeem us Igaunijas un Leetawas robescham, waru teikt, ka rota, 120 un wairak zilweku sastahwâ, neweiza to, ko tagad ar sekmem weiz 20 zilweku sastahws plaschakâ apsardsibas rajonâ, nekâ tas bij rotai.

Pareizi, **apsardsibu wajag militarizet un reiz par wisâm reisem winu atstaht eekschleetu resora pahrsinâ.** Bet winu wajaga ari noteikti

atswabinat no wisadu ministru, wizeministru un daudzo scheju noteikschanam un eespaidoschanam.

Leetderibas labâ wisu apsardsibu turpmak vajadsetu

padot teeschi robeschapsardsibas nodalai,

kura ari peenemtu pilnigi patstahwigi waj sasinâ ar rajonu preekschneekeem wisus apsardsibas darbineekus.

Rajonu preekschneekeem

wajaga buht teeschi padoteem robeschapsardsibas pr-keem, ar kuru tee wed wisu sarakstischanos un norehkinaschanos.

Rajonu pr-ki nes wisu un pilnigu atbildibu par pareisu robeschapsardsibu rajonâ likuma un doto instrukziju robeschâs. Wini peelihdsinami aprinku pr-ku palihgeem.

Semakâ robeschapsardsibas darbineeka

alga nedrihkst buht masaka par Ls 100

un wineem jasanem pilnigi par brihwu katru gadu 1 frenzis, 2 bikses, 1 zepure, 1 p. sahbaku un 1 mehtelis us diweem gadeem. Peesihmeju, ka Leetawas robeschsargi usskaitito apgehrbu jau sanem par brihwu.

Schee buhtu galwenee noteikumi, kuri jaleek pamatâ robeschapsardsibai. Un scho pamatu neweens no muhsu walsts pilsoneem nedrihkst ahrdit, lai ari winsch eenemtu wisizilako stahwokli. Katram walsts nodewejam jasanem wisbargakais sods — pat nahwe — bet nedrihkst buht tâ, ka augstakam nosedsneekam weenmehr augstakâ schehlastiba.

Naw labi, ka robeschapsardsiba aprinkos ir padota aprinku pr-keem,

jo tad ta daschâ aprinkî ir tikai peedehklis un stahw otrâ waj treschâ weetâ, no kam isnahk, ka

katrâ aprinkî wina ir indiwiduela,

sakarâ ar aprinka scheju personibu. Rajonu preekschneeki, negribedami saehstees ar aprinka scheju, saudê katru noteikschanu un patstahwibu.

Ja rajonu preekschneeki buhs padoti teeschi robeschapsardsibas preekschneekam, tad pehdejais wislabaki pahrredsês winus un gala resultats buhs —

labaka islase.

Rajonu preekschneeki wisus darbus weiktu (domaju Igaunijas un Leetawas robeschu) ar weenu darbineeku, un pehdejo schtats zaur to nepaleelinatos un ari pati apsardsiba no tam nezeestu. Tâpat ari zentrâ darbs neko daudz newar paleelinatees, jo newar daudz krist swarâ waj sarakstischanos wed ar 19 aprinku preekschneekeem, waj nedaudz rajonu preekschneekeem wairak. Tagad aprinku preekschneeku kanzlejas, atteezibâ us robeschapsardsibu, ispilda

zaurejoscho rakstu registraziju,

bet paschu darbu padara schâ waj tâ rajonu preekschneeki.

Kahds robeschapsardsibas darbineeks.

Leetawâ gaidamas pahrmainas waldibas koalizijâ

Kaunâ, 27. oktobrî. Tautininki patlaban wedot sarunas ar kristigeem demokrateem un semneeku partiju par winu atgreeschanos waldibas koalizijâ. Laikrakstu usskatu, ka tautininki weenmehr bijuschi kopdarbibas peekriteji un isteiza wehleschanos, lai ussahktâs sarunas westu pee wehlameem resultateem. Kas atteezas us kreisâm partijam, tad pehz laikraksta domam kopdarbiba ar tâm neeespehjama.

Leetawas tirdsneezibas lihgumi ar ahrwalstim.

Kaunâ, 27. oktobrî. Rakstâ par tirdsneezibas lihgumeem „Leetuwis" raksta, **ka Leetawas tirdsneezibas palata preekschsehdetaja Dokjawitschinsa brauzeens us Baltijas walstim leezinot par to, ka Leetawa sper sinamus solus tirdsneezibas lihguma noslehgschanai ar kaimineem.** Eespehjams, ka pehz jautajuma noskaidroschanas par Latwijas — Igaunijas muitas uniju warês pilnigi peeeet ari jautajumam par Leetawas, Latwijas un Igaunijas muitas apweenibu.

Sarunâs ar SPRS raduschees jareschgijumi, tâ kâ SPRS naw ispildijusi daschus meera lihguma paragrafus. Ar Wahziju raduschâs gruhtibas jautajumâ par pretschu brihwu eksportu.

Sazelschanâs Albanijâ.

LTA. Parisê, 27. okt. Laikraksti sino, ka apstiprinotees baumas par jaunu sazelschanâs kustibu Scemelalbanijâ. Ta stahwot sakarâ ar albanu suhtna Pragâ Sena-Bega noslepkawoschanu, kura brahli usskatot Albanijas presidentu Achmedu Sogu par slepkawibas eerosinataju un esot swehrujuschi tam asinaini atreebtees.

SSS Brihwibas wahrtu nodalas meistari greeku-romeeschu zihnâ par 1927. g.

No kreisâs: Ilhdris, Augusts, Pole, Needrits, Sakowitschs, Osolinsch, Raguls, Zimbuls, Wilzinsch, waldes lozekli un teesneschi.

SSS bokseri pehz daudsâm usswaram Wahzijâ atgreesâs wakar Rigâ.

Latwija kokaina reibonî

Schodeen isteesâ sensazionelo kokaina panamu.

—Dse. Schodeen Rigas apgabalteesa isteesâ sensazionelo kokaina leetu pret bij. apteeku pahrwaldes preekschneekeem.

Laikâ no 1922. g. lihdſ 1924. g. pirmai puſei, Latwijâ starp eedſihwotajeem plaschâ apmehrâ iſplatijâs kokaina ſchnaukſchana. Kokaina leetotaji kluwa par ſabeedribai nederigeem un laitigeem elementeem.

Sakarâ ar muitas departamenta dateem, muitas walde bij eelaiduſi kokainu Latwijâ tikai ar weſelibas departamenta atlauju.

1925. g. 29. janwari Latwijas farmazeitu ſaweeniba eſnieedſa Saeimas petiziju komiſijai rakſtu, kurſch apſtiprinaja preſes pahrmetumus weſelibas departamentam.

Saſtanâ ar eekſchleetu miniſtrijas rihkojumu ar narkotiſkâm weelam, pee kuram peeſkaitams ari kokains, war tirgotees tikai apteekas un ihpaſchi paſchwaldibu iſwehleti tirgotaji. Narkotiſkâm weelam jawed kontroles grahmatas, kuras atſihmejams katrs atſewiſchkis pahrdoſchanas gadijums un ari pirzeja paraſts.

1920. g. eekſchleetu miniſtrija noteiza, ka apteeku pretſchu leeltirgotawas nedrikſt pahrdot kokainu bez weſelibas departamenta atlaujas. Stahjâs ſpehkâ noteikumi par tirgoſchanos ar ahrſteeezibas lihdſekleem ahrpus apteekâm, kahdi noteikumi Saeimâ tika peenemti kâ likums.

Sakarâ ar ſcho likumu, drogu weikalos narkotiſkas weelas war pahrdot tikai ar weſelibas departamenta atlauju. Par weikalu atbildigeem waditajeem war buht augſtſkolu beiguſchi farmazeiti, jabuht atteezigâm grahmatam un pirzeju paraksteem.

Par weſelibas departam. direktoru no 1922. gada maija lihdſ 1925. g. aprilim bij Dr. Jahnis Kiwizkis. Departamentam bij uſraudſiba par kokaina atlauju iſſneegſchanu un tirgoſchanos ar kokainu, bet teeſcha uſraudſiba par to peekrita apteeku pahrwaldei.

Par apteeku pahrwaldes preekſchneekeem augſchminetâ laikâ poſmâ bija Eiſchens Allens-Kundſenowſkis, tad Roberts Gudſche un wehlak Kriſtaps Freibergs.

1923. g. Rigâ nodibinajâs Darmſchtates kokaina fabrikas E. Merka transitpahrſtahwneeziba ſem firmas: „Dr. Schurz, Friedman un Oſchinſki". Uſ firmas luhgumu weſelibas departamenta apteeku nodaka iſdewa tai atlauju turet un pahrdot Rigâ iſweſchanai uſ pad. Kreewiju kokainu. Firma atradâs Rigâ, Aldaru eelâ 1-3.

1928. g. 16. jukijâ firma uſ atlaujas pamata eeweda no Wahzijas 262 kilogramu un 830 gramu kokaina. Firma dabuja atlauju iſweſt dalu uſ Kreewiju, bet 90 kilo atpakal uſ Wahziju. 1. janwari 1924. g. firma likwidejâs.

Apſkatot firmas kontrolgrahmatas iſrahdijâs, ka 37 kilo iſdoti mainas punktem uſ pad. Kreewijas robeſchas. Par atlikumu — 30 kilo un 830 gr. attaiſnojoſchu dokumentu truhka.

1922. g. 8. ſept. mainas punkta turetajs uſ Kreewijas robeſchas Rud. Ahbolinſch greeſâs pee apteeku nodaias ar luhgumu, atlaut tam tirgotees ar kokainu. Ahbolinſch nebij beidſis augſtſkolu, tâpat tas ſakarâ ar likuma praſibam nebij farmazeits. Atlauju iſdewa un ar atteezigeem paraksteem A. eeguwa pawiſam 107 klgr. un 600 gr. kokaina pahrdoſchanai, bet tam 3 kilo 50 gr. teeſchi no muitas. Par 53 kilogrameem ſinu pehz pahrbaudiſchanas iſtruhka.

2. okt. 1922. g. atlauja tirgotees ar kokainu peerobeſchas joſlâ tika iſdota Atim Kalninam. Attaiſnojoſchu dokumentu wehlak truhka par 140 kilogrameem. Ta paſcha gada 16. okt. apteeku pahrwalde atlahwa firmai „Brahli Erhardti" ſanemt muitâ 1 kilo kokaina pahrdoſchana, pad. Kreewijas joſlâ, bet attaiſnojoſchi dokumenti ari ſche truhka. Sabeedribai „Austrumâ" atlahwa pirkt no Merka pahrſtahwneezibas 8 kilo kokaina, bet attaiſnojoſchi dokumenti tika atraſti tik par 1 kilo. 1923. g. 23. janwari A. Danilowitſchs dabuja atlauju pahrdot peerobeſchas joſlâ kokainu, lai gan tam pehz likuma iſglihtibas zenſa nebija. Sanehma 220 kilogramus, bet par 10 kilo attaiſnojoſchu dokumentu truhka.

Eewahzot ſinas no weſelibas departamenta par Latwijâ medizinifkeem „oluhkeem iſlectota kokaina daudſumu iſrahdijâs, ka 1922. un 1923. g. patehreti Latwijâ tikai 14 kilo 800 gr. kokaina.

Sakarâ ar to pehz iſmekleſchanas reſultateem Latwijâ bij valikuſchi un tikuſchi iſplatiti un pahrdoti ap 200 kilogramu kokaina un tapehz pee atbildibas ſauza Allenu - Kundſenowſki, Gudſchi un Freibergu par amata waras pahrkahpſchanu, nolaidibu un ſoku neſperſchnu, lai kokainu nepahrdod perſonas, kuram uſ to naw teeſibas. Par wainigeem apſuhdſetee neatſihſtas, paſkaidrojot, ka lihdſ likuma iſdoſchanai par tirgoſchanos ar narkotiſkâm weelam nebij noteiktibas, likums nenoleedſ iſſneegt atlaujas narkotiſku weelu pahrdoſchnai, bet uſraudſiba peekrift paſchwaldibas eeſtahdem.

Teeſai nodoti: 57 g. w. Roberts Gudſche, 48 g. w. Allens - Kundſenowſkis un 52 g. w. Kriſtaps Freibergs. Leetâ iſſaukti 15 prokuraturas leezineeki un 6 leezineeki no apſuhdſeteem.

Nahwekła wergi

Kokainiſtu parade. — Kokains durwju ſchkirbâs. — Spoguliſ par kokainu. — Sods par neatlauto tirgoſchanos.

Wakar meerteeſas ſahlê bij redſami daudſi jaunekli un jaunawas iſdehdejuſchâm, bahlâm ſejam; azis apmiglotas, ſtiklainas, iſbahlejuſchas. Apſuhdſeta kahda puſmuhſcha ſeeweete par tirgoſchanos ar kokainu un proſtitueto peetureſchanu.

Polizijas eezirkna preekſchneeka palihgs ſtahſta, ka iſdarita kratiſchana apſuhdſetâs Luzijas Zehger dſihwokli, Kreewu eelâ. Atraſts kokains durwju ſchkirbâs un mebelês.

Iſſauz leezineeku — apm. 18 g. wezo Jeger dehlu. Tas aiſrahda, ka jau 2 gadus oſchot kokainu un bez ſchiſ narkoſes wairs iſtikt newarot. Atraſtais kokains peederot winam. Pa koridoru nerwoſi ſtaigâ wahja ſeeweete. Ta Jeger leezineeze. Uſ teeſneſcha jautajumu, waj wina Jeger beeſchi apzeemo, leezineeze atbild, ka beeſchi — eſot dariſchanas ar J. dehlu. Teeſneſis jautâ: „Waj winu mahzat „amatâ?" — „Aiſſuhtu pehz pulwereem", atbild Leezineeze N. Schulmeiſter. „Waj pati newareet aiſeet pehz pulwereem?" — jautâ teeſneſis. „Neeſmu ſpehjiga, jo weenmehr eſmu ſadſehruſees un ſaodufees. Man paſtahwigi dullums galvâ" — atbild Sch. Ceoſt dodot ari draugeem, bet tikai par naudu, jo winai ari neweens neka par welti nedodot. Pehz ſcheem behdigeem noſtahſteem, kâ leezineekus iſſauz diwus jaunekſu A. B. un J. K. Tee ſtahſta: „kahdreiſ ſatikâm uſ eelas ſeeweeti, kura uſaizinaja muhs lihdſ. Nauda bij labatâ, aiſgahjâm. Laipni uſnehma muhs ſaimneeze, kura tagad ſtahw pee apſuhdſeto pultes. Nakti, kad bijâm kreetni eedſehruſchees likeerus, muhs „atſpirdſinaja" ar kokainu. Wehlak palikâm dulli un likamees gulet. Pee noreh-kinaſchanâs iſnahza ſtrihdus: par tſcheträm puſpudelem likeera praſija 40 g. par 10 papiroſeem — 25 rbl. un t. t. Schinî leetâ eejauzâs polizija."

Nahk jauni 2 leezineeki — A. Oſols un Wanags. Tee ſtahſta: „mehs dſihwojâm ar apſuhdſeto weenâ mahjâ. Newareja glahbtees no dſihrem: beenu un nakti ſchaubigas perſonas apmekleja J. dſihwokli. Dabujâm ſinat, ka Jeger tirgojas ar kokainu. Nolehmâm iſmehginat, waj ari mums nepahrdos kahdu pulweri. Ar leelu kauleſchanos, zaur durwju ſchkirbu iſſneedſa 2 pulwerus. Pehz tam eeradamees ar poliziju. Eerednis palika aiſ durwim un redſeja, ka J. atkal iſſneedſ pulweri tahdâ paſchâ lahrtibâ."

Teeſa nopratina jaunu ſehnu — Staniſlawu Moſchuli. Tas noſadſis „Kaſino" teatri ſpoguli 100 ls wehrtibâ. Uſ teeſneſcha jautajumu, kur ſpoguli ligis, ſehns atbild, ka eſot kokainiſts un ſpoguli eekihlajis pee Jegera pret 2 pulwereem. Kriminalpolizija ſpoguli atnehmuſi un atdewuſi atpakal „Kaſino" ihpaſchneekam. Spreedums: Par proſtituzijas peelaiſchanu dſihwokli — Jeger ſodita ar 8 mehn. areſtâ, par tirgoſchanos ar likeereem un papiroſeem bez patentes — 60 ls waj 3 ned. areſta. Kokaina leetu atlika, lihdſ analiſes iſdariſchanai univerſitates laboratorijâ. Sehnu Maſuli, par ſpogula ſahdſibu ſoda ar 2 nedelam zeetumâ.

—M.

Rigas ſiņas

Jautajums par 65 gadus wezeem dſelſszeknieekeem iſſchkirſees ſchinis deenâs.

Nahkoſchâ dſelſszeku padomes ſehdê ſkatîs zauri jautajumu par to dſelſszeknieku patureſchanu darbâ, kas wezaki par 65 gadeem. Uſ muhſu dſelſszeleem patlaban nodarbinati 329 darbineeki, kuri wezaki par 65 gadeem. O.

Sedli aiſſargem-jahtneekeem.

N. Aiſſargu nodaka tuwakâ nahkotnê eegahdâs no ahrſemem leelaku daudſumu ſedlu aiſſargu-jahtneeku wajadſibam. Sedlu zena buhs deeſgan ſema un tee iſmakſâs ap 60 ls gabalâ. Sedlu paſuhtiſchanai aiſſargu preekſchneeks iſbrauks jaunnedel uſ Wahziju.

Pahrmainas weſelibas d-ta perſonala ſaſtahwâ.

Weſelibas d-ta farmazijas waldes wezakais rewidents Nikolajs Klaſons atſtahj no 1. nowembra deeneſtu. Wina weetâ eezelts lihdſſchinejais jaunakais rewidents K. Aſchmans. O.

Wiſâ drihſumâ atklahs dſelſszeka ſatiksmi pa Transpretſchu kuſtiba zaur Latwiju.

Pehdejâ laikâ Latwijâ peenahk zaurmehrâ deenâ ap 100 wagonu ar SPNS transitprezem abos wirſeenos un kopâ ar Polijas, Igaunijas un Leetawas transitprezem Latwijâ peenahk deenâ ap 150 wagonu. O.

Tſchekoſlowakijas republikas 9. gada ſwehtku deenâ.

No 12. oktobra 1926. g. Tſchekoſlowakijâ walda pilſoniſkâ koalizija, nazionalâs koalizijas wietâ. Schî koalizija eenem wadoſchu lomu jau no walſts tapſchanas laika.

Tagadejâ koalizija ſaſtahw no pilſoniſkâm partijam, kâ agrrreeſcheem, arodneekeem, tautas un ſlowaku klerikalas partijam. Opoſizijâ atrodas wiſas ſocialiſtiſkâs partijas, kâ tſcheku, tâ ari wahzu.

Nazionalâ koalizija iſſaukta ſakarâ ar jautajumeem par laukſaimneezibas aiſſardſibas muitu un garidſneeku atalgoſchanu. Jaunas koalizijas waldiſchanas laikmets raksturojams, kâ walſts meerigas attihſtiſchanas un uſbuhtwes turpinajums, ſameerinajot wiſas tautibas, kuras apdſihwo Tſchekoſlowakijas republiku.

Pret nakts lokalu reklameſchanu.

Kaitigu literaturas parahdibu apkaroſchanas komiſija nodomajuſi greeſtees pee iſglihtibas miniſtrijas un radioſona direkcijas ar eerosinajumu nepeeſlehgt radioſonu deſas lokaleem. —rs.

Waj Eiropâ ir jau eiropeeſchi?

Wakar Paneiropeiſkâs unijas diſkuſiju wakaru atklahja unijas wizepreekſchſehdetajs ſv. adw. P. Bergis, apſweikdams weeſi lektoru prof. Ewaldu no Wines, kurſch runaja par tematu „Waj Eiropâ jau ir eiropeeſchi?"

Sawâ lekzijâ prof. Ewalds attihſtija domas par trim kulturas zilweku tipeem: 1) austrumneeziſko, kurſch eemeeſo ſewi atſinu elementu 2) reetumneeziſko — kurſch iſpauſchas galwenâ lahrtâ amerikaneeſchos un ir gribas eemeeſojums un 3) eiropeiſko, kurâ ſinteſiſki jaapweenojas gribas un atſinas elementeem. Eiropeiſkais zilweks pehz prof. domam ir patlaban tapſchanas ſtadijâ, bet winſch jau ir.

Otrâ lektore Paula Ahbeles kdſe runaja par aſiatiſko un eiropeiſko zilweku tipeem. Sawâ domu gaitâ wina peeſlehjâs eepreekſchejâ runataja domam tâs papildinot ar aizinajumu uſ ſawſtarpejo ſaprajſchanos un eezeetibu.

T. S.

Seſonas atklahſchana zirkû.

Schodeen atklahj ſeſonu Salamonſka zirkû. Pirmâ programa loti wiſpuſiga un intereſanta. A. Tſchiniſelli demonſtrês dreſetos ſirgus un humoriſtiſkâs ſzenâs uſſtahſees Teko, zilweks — mehrkakis, kas pahrſteidſ ar ſawu dreſuru. Japeemin wehl Romas gladiatoru Gotanis grupa, jautree ſkrituku ſkrehjeji Watſoni, 3 Rinaldo lidojoſchâ trapezija, ſinjoritas Kaſanowas ſpaneeſchu dejas no Pariſes rewijas „Miſtinguette" u. t. t. Izrahdes ſahkſees plkſt. 8 wakarâ.

Rigas papira fabriku reewakuês.

Kara laikâ uſ Maſkawu ewakueja Rigas papira fabriku, kura wehl lihdſ ſchim laikam darbojas Maſkawâ. Kâ ſinams, tagad fabriku domâ reewakuet uſ Rigu.

Baidas iſzelt no Daugawas nogremdetos prahmjus ar granatam.

Wehl lihdſ ſchim ſtahw neiſzelti diwi prahmji ar granatam Daugawas dibenâ. Abi tee nogremdeti kara laikâ. Weens pee Mangaleem un otrs pee muitas dahrſa. Birſchas komiteja buhtu ar meeru granatas nogremdet iſbagaretâs dſiläs bedrês upes dibenâ, bet ap emas ſcho darbu iſweſt tikai tad, ja ſemes ſuhzej un ſmehleju perſonalu juhrneezibas d-ts apdroſchina pret nelaimes gadijumeem. O.

No ſleedem noſkrehjuſi lokomotiwe.

Rigas 1. ſtazijas tuwumâ, ſtarp Dſirnawu un Lahtſchplehſcha ceſam wakar nogahja no ſleedem lokomotiwe Nr. 472. O.

Notikumi uſ dſelſszeleem.

Dſelſszeku policija ſaſtahdijuſi protokolu pret Wiktoru Laumani par to, ka tas wilzeenâ Nr. 1 brauzot ka paſaſcheers ſtaigajis no weena wagona uſ otru, kas wilzeenam kuſtoteeS aiſleegts darit. O.

Pee kugu darbeem eewainoti.

Rigas oſtâ pee kuga „Orion" iſkrauſchanas wakar eewainojis ſew kreiſo kahju ſtrahdneeks Augusts Bertrams no Mihlgrahwja un Jahnis Luhſis no Matiſa eelas Nr. 67, ſtrahdajot uſ kuga „Regina" eewainojis kreiſo roku.

Atreebiba.

Minna Sala no Walguma eelas Nr. 29 atreebibas noluhkâ uſ pontonu tilta aplehjuſi ar kodigu ſchkidrumu Walijas Preedneek mehteli.

Diwſeewiba.

Rigas apgabalteeſa wakar iſteeſaja apſuhdſibu pret 32 g. w. Kriſchu Selbriku, kas apwainots par diwſeewibu. Tâ kâ S. ar ſawu pirmo ſeewu Paulini Swejneek muhſchigi kildojees un newarejis ſaprajtees, tas winu pametis un pehz 3 gadeem apprezejis kahdu Minnu Werner, kaut gan ar pirmo ſeewu nebijis oficiali ſchkihrees. Apſuhdſetais teeſâ atſinâs par wainigu un paſkaidroja, ka uſ diwſeewibu winu pamudinajuſi pirmâ ſeewa, ar kuru laulibas dſihwe bijuſi neeſpehjama.

Apgabalteeſa Selbrikam peeſpreeda 3 mehneſchus zeetumâ, pee kam otro laulibu atſina par ſchkirtu.

Apzeetinati noſeedſneeki.

Apzeetinata banda no 5 perſonam, kuras nodarbojâs ar manufakturas pretſchu un drehbju tirgotawu uſlauſchanu. Starp apzeetinateem 3 ſagli un 2 ſagtu mantu pirzeji un ſlehpeji.

Atkal Pusbarneeka leeta.

Schodeen, 28. oktobrî, kara teſa iſteeſâ kahrteju apſuhdſibu pret kara miniſtrijas ehku un buhwju pahrwaldes bij. preekſchneeku no kara deeneſta lihdſ turpmakam rihkojumam atwalinato kara eeredni Jahni Martina d. Pusbarneeku, Jelgawas apr. Saſes pag. peederigo, kuru apſuhdſ uſ ſod. lik. 578. p. pamata, ka tas apſinati iſleetojis ſawu deeneſta ſtahwokli par kaiti wina gahdibai uſtizetai mantai, zaur ko walſtij raduſchees ſaudejumi.

Atſihmejams, ka kara teeſa Pusbarneeku par daſchadeem deeneſta pahrkahpumeem un noſeegumeem weſelâ rindâ daſchadu prahwu teeſâ jau apmehram 7 gadus, bet Pusbarneeks „turas" ſtingri wiſus gadus un atrodas ſwabadibâ.

Sods par pretoſchanos poliziſai.

Wakar Rigas apgabalteeſa iſteeſaja prahwu pret 24 g. w. Antonu Tſchubrewitſchu un wina 20 g. w. brahli Eduardu par pretoſchanos poliziſai. Sâ. g. 6. februari Jaunmihlgrahwi, Kraſta eelâ 2 bijis ſarihkots wakars, kurâ abi brahli eeraduſchees peedſehruſchees un trokſchnojuſchi. Kad poliziſts gribejis tos iſweſt no ſahles, tee turejuſchees pretim un ſituſchi poliziſtu. Apgabalteeſa peeſpreeda Eduardam Tſch. 1 mehneſi, bet Antonam Tſch. 2 nedelas zeetuma.

Pretoſchanâs poliziſai.

Apgabalteeſa iſteeſaja apſuhdſibu pret tſchiganu Juliju Burkewitſchu par poliziſas apwainoſchanu darbeem. Atraſdamees prefekturas areſta telpâs, apſuhdſetais eeſitis pa galwu deſchurejoſcham poliziſtam Karlim Sutim. Burkewitſcham peeſpreeda 4 mehneſchus zeetuma.

Biſkwiti dubtos.

Galas tirgotajs Sariſch uſbrauzis wirſû ar ſawu pajuhgu biſkwitu iſnehſjatajam Emilam Eiſanam no Pernawas eelas 18, un to nogahſis ar wiſeem biſkwiteem dubtos, nodarot ſaudejumu par 70 lateem.

Rigas ſchacha beedribas turnirs.

Treſchâ lahrtâ uſwareja Petrows — Gihſi, Taube — Bongy, Dehns — Schneideri, Baumans — Iwanowu, Eliſonam un Bergam winneti ſtahwokli pret Reſſleri un Urbſchatu. Brihws bija Keſtners, jo Lütha kgs ſlimibas dehl iſſtahjâs no turnira.

W. Petrowa ſimultanſpehle notiks 28. okt. Latwijas uniw. ſtudentu ſchacha klubâ, Wehrmana parka leelajâ pawiljonâ, plkſt. 7.30 wak. Peedalitees war wiſi intereſenti.

Latwju nazionalâs jaunatnes ſaweenibas Kurſemes nowada nodaku konferenze, peedalotees nodaku preekſchſehdetajeem un ſekretareem, notiks 30. oktobri Leepajâ, L. N. J. S. Leepajas nodaias tautas namâ, Suworowa eelâ 2.

Proteſta ſapulze pret peenemto lihgumu ar pad. Kreewiju ſchodeen plkſt. pus 8 wak. Latw akt. naz. ſaweenibas telpâs, Rigâ, Blaumana eelâ Nr. 30-32. Temats: „Waj Latwija pahrdota komuniſteem?"

Biſk. metodiſtu baſnizâ, Aku eelâ 13, plkſt. 10 r. mahz. Kaiminſch, plkſt. 12 lekzija behrneem, plkſt. 5 p. p. preekſchneſumi.

Garigs wakars Leelâ Gildê 28. okt. plkſt. 7 wak. Peedaliſees mahz. Wilzinſch un Suſahns, apweenotee jaunatnes kori, muſikas preekſchneſumi, deklamazijas u. t. t. Eeeja brihwa.

Rigas ewang. brahku ſadraudſibas beedribas 3 lozekli iſbrauks uſ ſemem brahlu draudſes atjaunoſchanas noluhkâ noturet deewkalpojumus ſekoſchos weetâs: ſwehtdeen, 30. oktobri, plkſt. 10 Plahnu Knappes ſaeeſchanâ, Smiltenes Baltaſchos plkſt. 3 pehz puſd. un paſchâ Smiltenê eeſchejas miſijas beedribas telpâs plkſt. 6 wakarâ. Pirmoeen, 31. oktobri, tizibas atjaunoſchanas ſwehtkos: Smiltenes Maſulos plkſt. 10 pehz noturetâ deewkalpojuma konferenze, pehz puſdeenas plkſt. 4 Ringu ſaeeſchanâ.

Atturibneeku konferenze. Seſtdeen, plkſt. 10 n. r., Blaumana eelâ 19 ſanahk Latwijas pretalkohola beedribas nodalu un „Zeribas pulzinu" konferenze, kurâ nodalas peedalas ar 1 delegatu no katreem nepilneem 50 beedreem un „Z. P." ar weenu ſkolenu un weenu ſkolotaju. Swehtdeen, pl. 10 n. r. turpat notiks atturigo ſkolotaju ſapulze.

Latwijas pretalkohola beedribas beedru, eeweſtu weeſu un konferenzes dalibneeku wakars ſeſtdeen, plkſt. 8 wak., Blaumana eelâ 19. Plkſt. 10 wak. turpat kopmeelaſts. Galda kartes iſnemamas ſeſtdeen, lihdſ pusdeenai turpat.

L. univ. ſtud. atturibas beedr. beedru wakars ar referateem un plaſchâm pahrrunam, ſwehtdeen, plkſt. 8 wak., Torna eelâ 4.

Pulkw. Breeſcha peeminas deenâ deewkalpojumi 30. oktobri, plkſt. 8 wakarâ Jaunâ Gertrudes un Trihsweenibas baſnizâs. Peeminas wakars 29. okt., plkſt. 9 wak. Wirſneeku klubâ un preekſchlaſijums 30. oktobri plkſt. 11,30 deenâ ſi-

Rigas pilſ. 41. pamatſkolas

wiſus abſolwentus uſaizinam eeraſtees pirmdeen, 31. oktobri, plkſt. 10 no rihta uſ ſapulzi, lai waretu pahrrunat par wakara ſarihkoſchanu un reiſê ar to par abſolwentu beedribas bibinaſchanu.

Drogiſtu ſekzija pee Latwijas Tirgotaju Saweenibas ſarihko treſchdeen, 2. nowembri, plkſt. pus 8 wakarâ, ſaweenibas telpâs, Waldemara eelâ Nr. 35, diſkuſijas wakaru. Referês Ed. Pods par tematu: „Logu dekoracija drogu weikalos". Eeeja beedreem un eeweſteem weſeem.

Dſimtſſaraſtu nodalâ iſſludinati 27. oktobri: kolotajs Jekabs Gailitis no Djelſawas ar Melaniju Puhlis no Straupes pag., ſtrahdneeks Jahnis Wikmanis no Steenes pag. ar Antoninu Nikolajewu dſim. Aleſandrowa no Rigas, kurpneeks Jahnis Wehrſis no Alſwiku pag. ar Emmu Apiche (Behrſinſch) no Ilſenes pag., Iwans Petrows no Ogres ar Eliſabeti Waſiljew no Rigas, Augusts Freimanis no Wainodes ar Olgu Kadikis-Ruhtenbergs no Rigas, Andrejs Jaunſolols no Rigas ar Annu Toſche no Rigas, elektrotechnikis Wilhelms Getlings no Rigas ar Amaliju Zakranowitſchs no Rigas.

Wiluma ſwainis ar iſredſeto eepaſinees leenetâ uſwalkâ

Ko ſtahſta Subkows par ſawu klaidona dſihwi.

Wiluma ſwainis lahda wahzu laikraſta korespondentam paſtahſtijis ſekoſcho:

„Eſmu dſimis Iwanowo-Wozneſenſkâ 1899. gadâ, kur mans tehws bij teſtilrukpneeks. Studeju Maſlawâ medizinu. Politiſkâs darbibas dehl biju ſpeeſts behgt no leelinieekeem un pehz ſmageem pahrbaudijumeem 1921. gadâ nonahzu Rewelê, no kureenes deewos uſ Zweedriju pee ſawas mahtes radineekeem, jo mana mahte ir zweedreete. Kahdu laiku Stokholmâ ſtrahdaju kâ komiwojaſchers, bet drihſ man bij Zweedrija jaatſtahj un es eeſtahjos uſ lahda ſomu twaikona. Schî gada ſakkumâ es nonahzu Berlinê. Tas bij wiſgruhtakais laiks. Berlinê man labatâ nebij ne pfenina un naktis bij japawada Pestiſchanas armijas patwerſmê. Biju laimigs, kad beidſot dabuju weetu lahda reſtorana wirtuwê, kur man maſſaja 3 markas deenâ un dewa puſdeenu. Naw pateeſas laikraſtu ſinas, itkâ es buhtu bijis bejotajs. Ta ir weenigâ profeſija, kuru es neprotu, kautgan prinzeſei loti patikt deja."

Korespondents jautaja, kâ winſch eepaſinees ar prinzeſi Wiktoriju.

„Lihdſ tai deenai, kamehr laimes ſwaigſne mani noweda Berlinê, es nemaſ neſinaju, waj tahda prinzeſe Wiktorija maſ ir. Kahdreiſ, kad man Kelnê peetruhka naudas, es nodomaju dotees uſ Bonnu, lai tur no lahda radineeka naudu paleenetu. Schis adineeks beeſchi weeſojâs Schaumburgas pilî un kahdreiſ bij dabujis man uſaizinajumu pee prinzeſes.

Tâ kâ man nebij wajadſigâ apgehrba, tad aiſleenegu no ſawa radineeka ſilas bikſes, kuras gan bij par ihſu, bet tas mani netrauzeja dotees uſ pili. Pehz tam ſekoja uſaizinajums uſ teniſa partiju un maſ pamaſam ſtarp mani un prinzeſi nodibinajâs ſirſniga draudſiba. Eſmu dſili pahrleezinats, ka muhſu laulibu buhs laimiga."

Beigâs Subkows iſteizâs, ka jaunſalaulatee paliekſchot Bonnâ. Subkows jau ſanehmis twaiſakus preekſchlikumus no filmu ſabeedribam.

Wilums no ſawas puſes Aleſandra Subkowa un prinzeſes Wiktorijas laulibam nekahdus ſchkehrſchkus neleekot. Gruhtibas radot tikai daſchi nepeezeeſchami dokumenti, kuri lihgaweinim jadabu no Keewijas. Tuwakâs deenâs wiſs buhs nokahrtots un kahſas notiks ſtarp 8. un 12. nowembri. Laulibas noſlehgs kâ pehz luteranu, tâ pareiſtizigo zeremoniala.

Bonnâ eeraduſchees Wilhelma brahlis prinzis Heinrichs un mahſa — Heſenes landgrafeene, kuri jau eepaſinuſchees ar Subkowu Bonnâ patlaban atrodas ari wina mahte.

Walkâ eeſwehtîs jaunzelto Tautas namu

N. Seſtdeen walzeneeſcheem leela ſwehtku deena: eeſwehtîs jaunzelto Tautas namu. Notiks ſwehtku akts, kam ſekos koncerts un kopmeelaſts. Swehtdeen jaunajâ namâ buhs baſars un teatrs, bet ſwehtkus noſlehgs ar ſaweeſigu wakaru.

Tautas nama buhwprojekta autors, L. U. docents arch. A. Raiſters par jaunâs zeltnes buhwi mums paſkaidro: Pamatakmeni tautas namam lika 1924. g. 10. auguſtâ. Walkas krahj-aiſdewu ſabeedribai pee Walkas weeſigâs beedribas bija ſaws namz Igaunijas Walkâ, bet pehz pilſehtas ſadalîſchanas galwenee darbineeki pahrnahza uſ Latwiju un ſahla domat par jauna beedribas nama zeliſchanu, jo wiſâ Latwijas Walkâ naw peemehrotas leelakas ſahles ſapulzem un iſrihkojumeem.

Namu zehla ar krahj-aiſdewu ſabeedribas lihdſekleem, pee kam waldiba iſſneedſa pabalſtu. Wiſa buhwe iſmakſajuſi ap 260.000 ls, bet ſchî ſuma, eeſwehrojot ehkas tubaturu un iſbuhwi, ſamehrâ naw leela.

Pee ehkas buhwes leela wehriba pecgreeſta plaſchai ſkatuwei. Walkas tautas nama teatra ſkatuwe buhs weena no leelakâm un modernakâm provinzes ſkatuwem. Sahlê paredſetas 600 ſehdweetas un lihdſ 200 ſtahjweetu. Namâ iſbuhweti diwi foajê — ſahlei un balkonam. Eerihkota ehdamiſtaba un ſaimneezibas telpas. Nama apakſchſtahwâ eemitinajuſees krahj-aiſdewu ſabeedriba, bet augſchſtahwâ Latwijas bankas Walkas nodaka. Jumta ſtahwâ eerihkotas wairakas iſtabas eebrauzeju wajadſibam. Ehkai buhs zentralâ apkurinaſchana.

SSS bokſeri atgreeſuſchees Rigâ

Latwijas SSS bokſeru komanda, kura bija representeta wiſos aſtonos ſwaros, 8 nedelas atpakal uſſahka turneju pa Wahziju, kur ſazentâs 9 pilſehtâs ar labakeem Wahzijas ſtrahdneeku bokſereem. Latweeſchi Wahzijâ guwa ſpihdoſchus panahkumus un uſwareja 8 pilſehtâs, wairak kâ pahrleezinoſchi. Faktiſki tee uſwareja wiſâs dewinâs ſazihkſtês, tikai Braunſchweigâ ta iſwehrtâs par ſkandaliofu ar ſawu ahrkahrteju teeſneſchu partejiſkumu. Braunſchweigâ ari teeſneſchi paſludinaja weenigo komandas ſaudejumu 7:9, kaut gan pateeſibâ ari tur latweeſchi uſwareja 10:6.

Wiſas ſazihkſtes iſzihnitas pehz punktu ſiſtemas, t. i. uſwara 2 p., neiſſchkirti — 1 un ſaudeti — 0.

Sazihkſchu oficialee reſultati ſekoſchi: Hagenâ Rigas komanda uſwareja 11:5, Braunſchweigâ ſaudeja — 7:9, Magdeburgâ uſwareja 7:5, Roſlawâ — 11:3, Hamburgâ — 10:6, Chemnizâ — 11:1, Gerlizâ — 11:1, Leipzigâ — 7:5 un Karalautſchos — 7:5.

Partejiſki teeſneſchi ari ſpreeduſchi pehdejâ ſazihkſtê Karalautſchos, bet tomehr ari tur Riga uſwareja 7:5.

Bokſeri wakar eeradâs no Karalautſcheem, kur notureja pehdejo ſazihkſti. Wini eeradâs plkſt. 21,03 Rigâ ar Berlines wilzeenu. Stazijâ daudſ SSS beedru ar puķem. Eeraduſchees ari preſes pahrſtahwji un fotografi. Bokſereem no wagona iſkahpjot, ſagaiditaji paſneedſa puķes un apſweiza tos. Pehz nofotografeſchanâs, bokſeri automobilos nobrauza uſ SSS kluba telpam, Akas eelâ 10. Klubâ paſchlaik noteek SSS beedru ſapulze un wiſi ſapulzejuſchees apſweiz uſwaretajus ar ſauzeeneem un aplauſeem. Ar apſweikſchanas runu klubâ uſwaretajus apſweiza SSS preekſchneeks Bruno Kalninſch. Pehz apſweikſchanas bokſeri tuhlit nehma dalibu noteekoſchâ beedru ſapulzê.

Bokſeru komandas waditajs, paſihſtamais ſmagſwars W. Kleſbergs wiſus pretineekus pirmâ roundâ uſwareja ar „knock-out". Muhſu lihdſtrahdneekam winſch paſkaidroja, ka Mikuzkis tamdehl zihnijees ſamehrâ wahji, ka pirmâ ſazihkſtê Hagenâ ſaſtapees ar labako Wahzijas bokſeri Repinu, kurſch wiſpaſaules ſtrahdneeku olimpiadê Frankfurtâ eeguwis otro weetu, un ſaudejis.

Latweeſchu bokſeri ari wiſzaur Wahzijâ uſnemuſi loti labi un daſchâs weetâs teem pat pajmegtas peeminas balwas.

Ari publikas intereſe ſazihkſtem bijuſi loti leela un tâs kupli apmekletas. Daſchâs weetâs ſlatitaju bijis, wairak par 2000.

AIZKULISES

Nr. 43 nupat iſnahza Nr. 43

Latwijas — Kreewijas tirdſneezibas lihgums. — Kapehz ſocialdemokrati ir pret aiſſargeem. — Zeetumneeku portrejas: Latw. bankas K. Rauſe, Bij. tirgu inſp. Kalkdeais — Korupzija ſemkopibas reſorâ. (Teeſchi no ſtenogramas nemtas tâs weetas, kas iſlaiſtas awiſês). — Damu dſina pehz popularitates. (Kahdas paſihſtamas damas ſenſazioneli atklahjumi.) Mahkſla. — Muſiki behg no Latwijas. — Stipendiati brauz uſ Pariſi. — Ariſtokratu dſihwe. — Wiſlatwijas reſnâs ſeeweetes. — Damu tualetes Operas pirmiſrahdê. — Teſas wakars E. P. O. — Piparu pirti. — 2 deputati un leelais rabins. — Rigas nakts lokalos. — Danſings ar baltu pulweriti. — „Sxorta" klubâ. — Schurnaliſtu medibas. — Modernâ wekſelu ſlimiba. — Wiſur ſehſch karjeriſti un egoiſti. — Jaunekſa Schtegmana brihniſchkâ karjera. — Ari ſoziki ar wairakâm mutem prot maiſi ehſt. — Waj atkal ſchkirſchanâs? — Kuluaros miſtiſka tumſcha perſona. — Par augſti ſtahwoſcheem ſpeegeem. — Liberta atgreeſchanâs beſ triumfa. — Silee brihnumi Rigâ — Benjamineem jauns izſilus libdſtrahdneeks.

Numurs maksâ 20 ſant.

Swari
Nr. 42 iſnahzis
Redaktore: Kokains.
Korupzijas ſeds ſehklas ſoda — Saeimâ. — Lifs, Mitulis, Egliti, Kengis Soe-n, Liberts, Jaunindrahniſch, Kandawas iſſaras. Jelgawas ſawadneeki, Obſchtein, preſidu biloſ. — Dſimwokli kooperatiwâ. — Jaunas pinamas. — Mehrkakis ar daſu kundſi — „L twijas ſ ka kantori. — Nazionalâs operas inſpektors. — S me invalideem. — T hriſchmu laikmeta ainas. — Nakti maſaiziâ. — Wina majeſtate. — Ko rudeni ehſt? — Oroſkizja darbâ. — W tſiuls red. — par Dailes teatri un Turaidas Maiju. — Politiſkâ zirka wehriſchi u. t. t.

Spahru swehtku preekschwakarâ sabruzis beedribas nams

R. Aiswakar wakarâ Ogres meestâ notizis gadijums, kas leeku reisi peerahda, ka buhwneezibâ beeschi naw eewehrota techniskâ usraudsiba un, proti,

sabruzis jaunzeltais Ogres beedribas nams.

Jaunâ beedribas nama buhwi uf Ogres upes krasta, pee upes eetekas Daugawâ, sahka zelt pirms diweem mehneschem. Buhwdarbus wadija weetejais buhwusnehmejs Millers. Jauno namu zehla Rigas eelâ tschetru beedribu wajadsibam. Namâ bija paredsetas telpas Ogres kulturweizinaschanas beedribai, Sprehstinu-Ogres palihdsibas beedribai, Ikschkiles krahjaisdewu sabeedribai un Ogres brihwprahtigo ugunsdsehseju beedribai. Namu zehla trihsstahwu ar torni ugunsdsehseju wajadsibam. Par buhwmaterialeem isleetoja Ogres pleenakmenus, no kahdeem zelta leela daka namu Ogres meestâ.

Buhwes darbi pehdejos mehneschos bija jau weikti lihds jumtam un

29. oktobri bija paredsets sarihkot spahru swehtkus.

Uf swehtkeem wisas tschetras beedribas bija usaizinajuschas weesus.

Treschdeen, plkst. 8 wakarâ, jaunâ buhwe

peepeschi sabruka.

Katastrofas brihdi par laimi nebija klaht zilweku, tâ ka nelaime ar strahdneekeem nenotika. **Sagruwuschi wisas ehkas garumâ abi pretejee muhri. Lihds ar muhra seenam eegruwa ari spahres un seenu nostiprinajumi.** Katastrofas zehlonus sewischka komisija noskaidro. Domajams, ka pee **muhreschanas darbeem leetots pahrak slikts materials, jo zementa un grants maisijums pirkstos sabruzis.**

Schahdi gadijumi buhwneezibâ gan naw pirmee. Tâ, pirms daschem gadeem sabruka Burtneeku beedribas nams, sagahsâs jaunzekamais Allaschu basnizas tornis, sagahsâs Rigâ pahrbuhwejamâ Kuses fabrikas seena.

L. U. dozents, arch. **A. Reisters** par namu sabrukumeem mums paskaidro:

Jaunbuhwju sabrukschanas noteek neween pee mums Latwijâ, bet ari pahrejâ Eiropâ, kur zeltneezibâ leeto modernus buhwmaterialus. Zehloni namu sabrukschanam war buht daschadi. **Wispirmâ kahrtâ war wainot paschu buhwprojektu, kas nepareisi sastahdits un aprehkinats** Otrâm kahrtam, buhwusnehmejs pee ehkas zelschanas leeto nepareisu materialu un, treschâm kahrtam, par sabrukschanas eemesleem beeschi war usslatit daschadas dabas katastrofas, kuras eepreesch netwar pat paredset. Beeschi gadas, ka semes slahni sem nama pamateem nosehstas un grunte eegrimst. Rodas ari beeschi semes plaisas, kam seko muhru sabrukschana. War ari buht, ka ehkas seenas pahrak garas bez ctbalsteem. Leelakais pojts gan ir tas, ka uf weetam parasti naw peeteekoschas techniskas usraudsibas. Sewischki tas sakams par leelakâm buhwem, kâ skolam un beedribam, kuras skopojas ar lihdsekleem un techniско usraudsibu uf weetam wahji organisê.

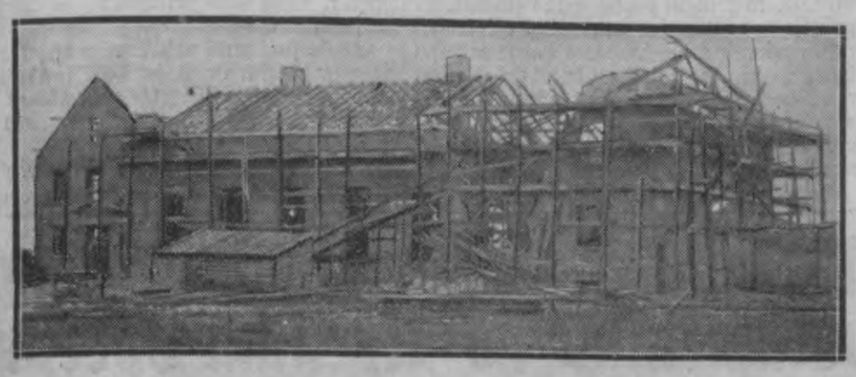

Sabrukuschais Ogres beedribas nams.

Sabrukusi seena.

Wehtras postijumi uf laukeem. Usnehmumâ kahda no Birsgales pagasta Reibuschu meschsarga mahju ehkam, kurai stipra wehtra, kahda plosijâs schinis deenâs, norahwa jumtu. Tani brihdi pee akas smehla uhdeni meschsarga Lapas meita Milda, kurai norautais jumts nokrita gluschi blakus, neeewainodams to.

2 leetaweeschi aplaupijuschi zelagahjeju

R. Nakti uf 24. oktobri, kâ ihsumâ jau sinojam, Meitenes — Bauskas schaursleeschu dselsszela tuwumâ diwi leetaweeschi aplaupija kahdu Leetawas pawalstneeku.

Minetâ nakti Jahnukroga stazijâ eeradâs **Leetawas pilsonis Juris Buschmans.** Stazijas usgaidamâs telpâs tam peebeedrojâs diwi nepasihstami wihreeschi, kuri runajuschi kreewiski un leitiski un laustâ mehlê latwiski. Wiseem bijis weens zelsch uf Leetawu un, gaidot uf robeschpahrejas punkta atwehrschanu, tee lihds gaismai usturejuschees stazijâ. Plkst. pus 6 rihtâ tee dewuschees zelâ uf robeschu. Kad nonahkuschi pee Subischku mescha, **leetaweeschi Buschmanim peepeschi ar atwahsteem nascheem usbrukuschi un, peedraudot ar nodurschanu, peeprasijuschi atdot naudu.** Atnehmuschi gahjejam 100 ls naudas, nowilkuschi mehteli un frenzi, atnehmuschi rokas somiņu un paschi pasuduschi meschâ. Policija laupitajus meklê.

STREIFFA MAJTURIBAS LĒTA LABA KAFEJA DABUJAMA VISUR

Pirmais Latwijas radio organisaziju kongress

Wakar Rigas walsts technikuma telpâs atklahja pirmo Latwijas radio organisaziju kongresu, kurâ peedalijâs apmehram 18 delegatu no daschadam radio organisazijam.

Par radio attihstibu Latwijâ, sahkot no 1919. gada, refereja **Skroderis.** Pirmâ antena Rigâ bijusi kara radio noraidischanas stazijai un tikai 1925. gadâ, pehz radiofona isbuhwes, pee mums schis modernâs technikas sasneegums eegutwis wahrdu. Pakaban, wisâ Latwijâ, pehz pehdejam statistikam sinam ir 14.150 abonentu, pee kam Rigâ ap 10.200. No pirmâ nowembra stahjas spehkâ jauni noteikumi par radio aboneschanu, aparatu eegahdaschanu un eeweschanu.

Schowakar pulkst. 8 wakarâ, Rigas walsts technikumâ demonstrês radio jaunakos sasneegumus. Rihtdeen kongresa dalibneeki apskatis pasta-telegrafa wirsw. darbnizas un Rigas radio raidoscho un ustweroscho stazijas.

Latwijas 1. Radioorganisaziju kongress sahkâs wakar Walsts technikumâ.

Sehd 1. rindâ no labâs: insch. A. Gnadebergs, J. Skroderis, insch. J. Linters, insch. N. Wahwere, insch. A. Tomas, insch. U. Erhards, insch. W. Rauduls, insch. A. Kannenbergs.

Semgales nowada dseesmu swehtki nahkoschâ gadâ

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Jelgawâ, 27. oktobri. Jelgawas muskas beedribas **„Lira"** walde kopâ ar Latwijas walsts darbineeku Jelgawas nodalas waldi un Jelgawas dseedaschanas koru pahrstahwjeem, notureja sehdi, kurâ **nolehma rihkot Semgales dseesmu swehtkus 1928. gada wasarâ Jelgawâ.** Kâ apweenojoscho organu minetâs organisazijas nolehma iswehlet dseesmu swehtku rihzibas komiteju, kurai wajadsês weikt wisus preekschdarbus. Swehtkus proponê rihkot julija mehnesî un **par wirsdirigentu usaizinâs Teodoru Reiteri.** Peedalisees wiji Semgales kori. Koru un dseedataju skaitu noskaidros dirigentu apspreedê, kuru wisâ drihsumâ sasauks Jelgawâ. Bez tam, eewehrojot Jelgawas latweeschu beedribas kultureli sabeedriско nosihmi Jelgawas, resp. Semgales dsihwê, kâ ari to, ka ta bija agrako dseesmu swehtku rihkotaja, nolehma usaizinat winu peedalitees dseesmu swehtku rihzibas komitejâ, kâ goda preekschsehdetaju. **Us.**

Prowinze

Wisâ drihsumâ atklahs dselsszela satiksmi pa Gluhdas — Leepajas liniju lihds Saldus stazijai.

Kâ mums sino, tad sleedes usliktas uf jaunbuhwejamâs Gluhdas — Leepajas dselsszeku linijas lihds Saldus stazijai. Schinis deenâs eesahks balasteschanas darbus uf posma Saldus — Brozeni. Satiksmi lihds Saldus stazijai warês atklaht tuwakâ laikâ. O.

Jauna pamatskola.

Sehjas pagasts tizis pee jauna, stalta, diwstahwu skolas nama, kurâ eerihkotas plaschas klases, skolotaju dsihwokli un zitas ehrtibas. Jauno skolas namu, kursch atrodas aiz Raganu kroga, zer drihsumâ pabeigt un pahrwest uf tureeni pag. pamatskolu sch. g. beigâs.

Lauksaimneeku eewehribai.

Ar schî gada oktobra mehnesi Smiltenê, Pils eelâ Nr. 5, eekahrtota weterinarâ ambulanze-klinika, sastahwoscha schimbrihscham no maneschas un 7 stelingeem.

Par stazionaru slimo dsihwneeku ahrsteschanu jamaksâ deenâ: par sirgeem un gowslopeem 60 sant. un sihklopeem 30 sant.;

Par masakâm operazijam, kuras isdara stazionarâ klinikâ jamaksâ Ls 2.— lihds Ls 4.—, par leelakâm operazijam Ls 10.—, par injekzijam Ls 1.—, par isleetoteem pee operazijam medikamenteem, wati un pahrseenameem nemama atsewischka maksa, rehkinot pehz to (tirgus) eepirschanas zenas.

Ambulanze-klinikâ darbojas weterinarahrsts K. Dsenitis.

Slimo mahjlopu peenemschana no rihteem resp. no 10—12.

Galgauskâ slehgs dsertuwes.

Galgauskas pagasta padome nolehmusi ar 1928. gadu slehgt tschetras Galgauskas pag. pastahwoschâs walsts degwihna tirgotawas, t. i. „Stahkos", „Kropam muischâ", „Ankupenê" un pee Tirsas stazijas. Sch.

Lehrums Lehruma stazijâ.

Lehruma stazijâ 26. okt. Dschuhkstes pag. Plinku mahjas 43 g. w. Karlis Lehrums buhdams peedsehruschâ stahwokli, wisadi ahlejotees un dseedot sazehlis leelu lehrumu. Nogahdats atteezigâ weetâ dsehruma isguleschanai, Lehrums ari tur newarejis apmeerinatees un sazehlis atkal lehrumu. Par lehruma taisischanu sastahdits protokols un Lehrums nodots teesai sodischanai par lehruma taisischanu. D. S.

Notwerts saglis un atrastas sagtas mantas.

Bauskâ apzeetinats kahds Apse, kursch apsadsis galdneeku Jahni Sauliti Tukumâ.

No nahwes breesmam isglahbuschees swejneeki.

Pehdejâ stiprâ wehtra Baltijas juhrâ pahrsteiguse Leepajas swejneekus, kas atklahtâ juhrâ swejojuschi. Ar leelâm mokam tee wisi isglahbuschees.

Nepeeredseti bagata nehgu sweja Wentspilî.

Wentâ un tâs peetekâs schogad ir koti bagata nehgu sweja, kahdu pat neatzeras wezee swejneeki. Lomus suhta galwenâ kahrtâ pa juhru uf Leepaju. No tureenes tos suhta uf ahrsemem — Wahziju, kur pehz muhsu nehgeem leeli peeprasijumi.

Kartupeli no Latgales.

Pehdejâs deenâs no Latgales Rigâ peenahk leeli kartupeku suhtijumi.

Ahrsemes kugus remontês Leepajas dokâ.

Pehdejâ laikâ Leepajas karaostas darbnizu dokâ sahk beeschaki remontet ahrwalstu kugus. Remonts sche isnahk stipri lehtaks, nekâ zitur.

Nahwe pahrsteigusi darbâ.

Jelgawâ, Katoku eelâ Stillisa buhwmaterialu noliktawâ nomiris strahdneeks 58 g. w. Jahnis Mitulis.

Notwerti karawihru kapu postitaji.

Wezmuischas tuwumâ tika atrasti nopostiti wahzu karawihru Brahtu kapi. Polizija wainigos kapu postitajus isdewees atrast: tee ir Jahnis Berelis un Jahnis Purschelis. Tos sagaida bargs sods.

Sihdainu patwerſmi

nodomats eerihkot ar nahkoschu gadu Leepajâ.

Skolneeku usraudsiba prowinzê.

Wentspili skolneekeem aisleegts iseet pehz plkst. 9 wakarâ uf eelam, kâ war ari apmeklet isrihkojumus ar peedausigeem skateem. Wehlâ wakarâ skolneeki war iseet uf eelas sawu wezako pawadibâ un ar audsinataju atlauju.

Planjas swehtki Ahrlawâ

notiks 30. oktobri. Peedalisees ar referateem Latwijas uniwersitates profesors Spekke, dsejneeks E. Wirsa un aprinkâ agronoms J. Lejinsch.

Kramplauschi strahdâ.

Dobeles pagasta Waidinos Lawisei Strikowskai sagâ nakti uslauzuschi klehti un aisnesuschi no tureenes leelaku wairumu gakas produktu.

Wehl roses seed.

Vornsmindes „Seedona" dahrskopibas skolâ wehl roses pilnos seedos, lai gan salnas jau bijuschas daudz un samehrâ stipras. Usskituschais sneegs ari maz kaiteja roschu seedeem.

Ugunsgrehki.

R. Tujas pagasta Galdneeku mahjâs nodega O. Eglitim seena schkuhnis ar 100 birkawu seena. Saudejumi 1.600 ls.

Peedrujas pagasta Balbinowas muischâ nodega A. Andrukewitscham dsihwojamâ mahja. Uguns pahrgahja uf lopkuhti, kura ari nodega lihds ar daschâm zuhkam.

Uhtrupes prowinzê.

30. oktobri: Jlukstes apr. Kaplawas pag. Wainowitscha muischâ plkst. 10 d. L. Langes dsirnawu eekahrtu par Ls 1210.— Krulmaschinu par ls 300.— dūvjuhga darba ratus par ls 106 atsperu raspusku par ls 100.— seena ahrdamo maschinu par ls 100.— Schkaunes pag. wez. pol. kar. kanzlejâ plkst. 12 d. A. Swarinska sirgu par ls 40.—

31. oktobri: Ludsas apr. Poleschzinas zeemâ plkst. 12 d. 1 walsts sirgu. Reseknes apr. Rehsnas apg. Bischu sahdschâ plkst. 11 d. J. Waltera 12 p. rudsu par l. 30.—

1. nowembri

Walkas apr., Seemera muischâ plkst. 10 d. 1 robeschapsardsibas deenestam nederigu sirgu. — Daugawpili, Muitas eelâ 6 plkst. 10 d. Feigina mebeles par Ls 100. — Daugawpili, Muitas eelâ Nr. 14 plkst. 11 d. H. Gofnaja daschadas mebeles par Ls 140. — Muitas eelâ Nr. 6 plkst. 10 d. J. Feigina klaweeres par Ls 200. — Dubultos, Jaunâ prosp. Nr. 22 plkst. 2 d. K. Melraga mebeles par Ls 672. — Telegrafa eelâ Nr. 20 plkst. 12 d. R. Segala mebeles un wahgus un pulksteni par Ls 380. — Preekules meestâ, Galwenâ eelâ Nr. 9 plkst. 11 d. J. Kelpuda klaweeres un bufeti par Ls 290. — Jekabpils apr., Elksznu pag., Lahtschu mahjâ plkst. 10 d. P. Michelsona 3 gowis par Ls 320. — Leepajas-Aisputes apr., Asites pag., Nodega-Schkimela mahjâs plkst. 12 d. J. Laukuscha plaujmaschinu un ausas par Ls 340. — Majoros, Rigas eelâ Nr. 51-a, plkst. 12 d. P. Smirnowa 1 lauku smehdi un 1 galda skruhwbeenki par Ls 11. — Melluschos, Melluschu pr. 9 plkst. 12 d. M. un L. Gedrowizu 18 balti krahsotus galdus, un 32 krehslus. — Bulduros, Mescha pr. 8 plkst. 12 d. J. Pilmana preeschu koka skapischus.

Kâ „skulptors Grinbergs" isgatawoja profesora gipsa tehlu

Neilgi atpakaļ profesora M. dsihwokli Karlines eelâ kahdu deenu eeradees kahds jauns glihti gehrbees kungs un pasneedsot wisitkarti uf kahda skulptora Grinberga wahrda, luhdsis sarunu ar profesoru M. Sarunâ ar prof. M. skulptors suhdsejees par gruhteem dsihwes apstahkleem un lai kaut zik nopelnitu luhdsis atkauju isgatawot prof. M. gipsa tehlu. Atkauja dota. Tehla wehrtibu Grinbergs noteizis uf 30 lateem.

Otrâ deenâ eeradees skulptors G. un luhdsis eedot kahdu skaidraku prof. M. gihmetni pehz kuras weidoschot M. gipsa tehlu. Sarunâ isteizees, ka sanemtee 10 ls jau isdoti eegahdajotees wajadsigo materialu un luhdsis eedot wehl 10 latus. Tee ari eedoti.

Pehz daschâm deenam atkahrtojees tas pats un eedoti wehl atlikuschee 10 ls.

Tâ kâ prof. M. naw bijis mahjâs, profesora kundse luhgusi G. drusku usgaidit un kopigi pusdeenojot ar prof. M. pahrrunat jautajumu atteezibâ uf isgatawojamo tehlu. G. bijis ar meeru usgaidit un profesora kundse atstahjusi G. sahlê weenu un pati aisgahjusi zitâs darischanâs. Pehz neliga laizina M. kundse isdsirdusi troksni pee durwim, kapehz gahjusi apskatitees, waj kahds newehlas eenahkt. Nonahkot pee durwim, M. kundse sastapusi G., kursch koti atwainodamees par trauzejumu, luhdsis atkauju noeet lejâ pehz papiroseem. Pehz neilga laika prof. M. pahrnahzis, bet G. kâ gahjis tâ pasudis.

Pehz daschâm deenam prof. M. meita **sahkusi meklet pehz sawa selta pulksteņa un wairakeem gredseneem kopwehrtibâ par apm. 20.000 rbl., kurus ta daschas deenas atpakaļ nolikusi sahlê uf klaweerem. Nu israhdijâs, kâ reisê ar G. pasuduschi ari pulksteņs un gredseni.**

Eerodotees G. usdotâ dsihwes weetâ, Parka eelâ Nr. 4 noskaidrojâs, ka G. tur kahdreis dsihwojis, bet apsogot sawu dsihwokla saimneeku, nosudis.

Par notikuscho sinoja kriminalpolizijai, kur israhdijâs, ka G. kriminalpolizijai pasihstams aferists un jau wairakâs weetâs isdarijis krahpschanas. D. S.

Iznācis:

Latvijas Ārstu Žurnals Nr. 9/10.

Septembris - Oktobris.

Maksā Ls 2.20.

Latvijas profesionālās ārstu savienības organs.

Krājumā pie **A. Gulbja,** Rigā, Kr. Barona ielā 14

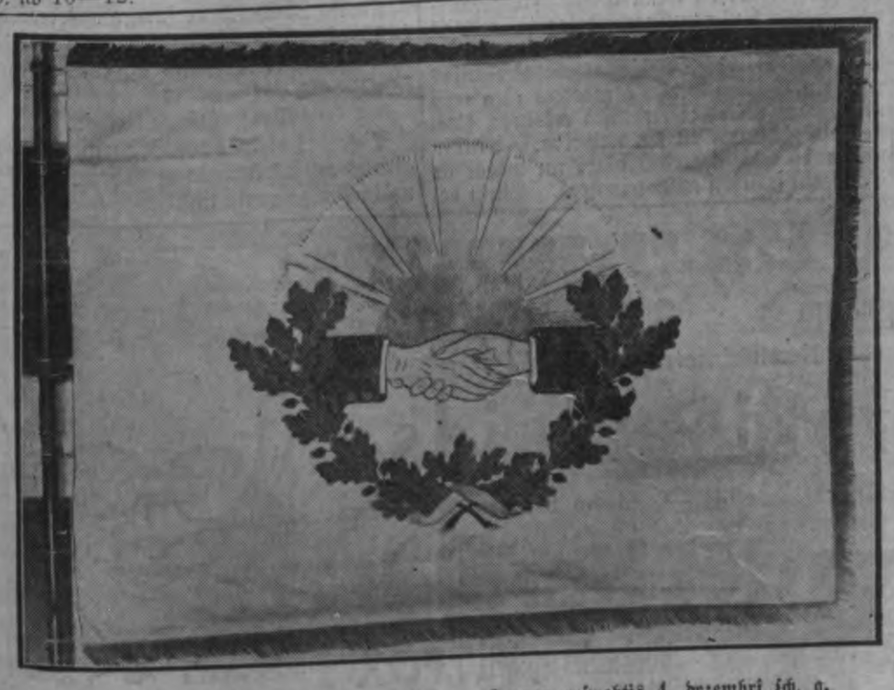

Rigas Palihdsibas beedriba, dib. 1882 g. Karogu eeswehtis 4. dezembri sch. g.

Fords bez automobila.

Amerikas automobilu karalis Henri Fords wezas pasta kareetes preekschâ, kuru winsch kâ tagadejâ pasta automobila weztehtinu usdahwa jis Baltimoras automobilu isstahdei.

Interpelazijas eesneedsejî grib panahkt radikalas pahrmainas semk. reforâ

Par ministru presidentam eesneegto interpelaziju sehklas fonda leetâ interpelazijas eerosinatajs un winas motiwetajs Saeimâ, jaunsaimneeku deputats A. Eglits „Pehdejâ Brihdî" lihdsstrahdneeku informeja:

„Warbuhtejas politiskas sekas, kahdas waretu radit eesneegtâ interpelazija, interpelazijas eesneedsejus pagaidam maz interesê. Interpelazijai tihri saimneezisks raksturs un to bijâm spessti eesneegt tamdehl, lai reisi preeksch wisâm reisem panahktu sen sasahpejuschu saimneezisku jautajumu nokahrtoschanu. Wiswairak muhs interesê sehklas fonda besprozentigo aisdewumu atmaksas nodroschinaschana un noseedsigâs laukſaimneeku ismantoschanas — dubultigâs un pat trihskahrtigâs paradu peedsihschanas pahrtraukschana. Naw noslehpums, ka scho jautajumu nokahrtoschanu mehs saistam ar

leelakâm pahrmainam atteezigâ refora wadibâ,

jo, kâ no interpelazijas redsams, daudzas personas schinî leetâ rihkojuschâs pilnigi nepeelaischami. Ja jautajumu neisdosees nokahrtot zik nezik apmeerinoschâ weidâ, tad, protams, mehs ruhpesimees.

lai interpelazijai buhtu ari politiskas sekas.

Preteji daschu personu nepamatoteem apgalwojumeem jasaka, ka wisu, par ko eet runa eesneegtâ interpelazijâ,

waru peerahdit ar notarieli apleezinateem dokumentu noraksteem un fotografiskeem usnehmumeem.

Semkopibas ministra stahwoklis sakarâ ar eesneegto interpelaziju usskatams par stipri satrizinatu,

jo wina rihziba ir bijusi wairak kâ nesaprotama. Sewischki uskrihtoschi semkopibas ministrs rihkojees Latw. Massaimneeku ekonomiskâs sabeedribas leetâ. Kaut gan winam, kâ ekonomiskâs sabeedribas beedrim bijuschas sinamas wisas schîs organisazijas aisklulises, winsch leetas pateesos apstahkkus

slehpis

un naw spehris nekahdus sokus walsts interescha aisstahweschanai. Muhs neapmeerina ari ministra rihziba massaimneeku ekon. sab. sehklas fonda aisdewuma leetas ismekleschanâ. Lihdz schim wisus paskaidrojumus minetâ leetâ dewuschas personas **no paschas sabeedribas puses — Kengis un Fridbergs.**

Man leekas, ka atbildi uz eesneegto interpelaziju wajadsetu dot kahdai zitai personai, tikai ne semkopibas ministrim. Winsch, kâ eeintereseta persona, scho leetu tatschu

newar objektiwi apgaismot.

Bez minetâs sehklas fonda aisdewumu leetas, semkopibas ministra rihzibâ saskatamas wehl daudzas zitas nepareisibas un

pat pahrkahpumi.

Par teem dsird runajam ari minoritatu aprindâs. Semkopibas ministrija iswehrtusees par eestahdi, kurâ wisplaschakos apmehros eeweesusês „onkulu buhschana", tamdehl naw jabrihnas, ka notikuschas ne tikai nelikumigas eezelschanas, pahrzelschanas un noseedsiga 36. par. peemehroschana daschâm kungeem newehlamâm personam, bet ari noseedsigi pawirscha rihkoschanâs ar walsts lihdzekleem un walsts semes fondu. Runajot par pehdejo, waretu peeminet gadijumu, kur kahdam no „saweem" zilwekeem

peeschkirti no walsts semes fonda weseli septini objekti.

Lihdzigu gadijumu koti daudz. Ja radisees wajadziba, wisus schos jautajumus zelsim preeksch Saeimas atsewischki.

Wisadâ sinâ mehs pastahwesim uz to, lai saimneezisku politiku un it sewischki semkopibas reforâ tiktu izdaritas leelakas pahrmainas Daschu personu, peem., Kenga atzelschana, muhs nebuht

wehl neapmeerina.

Korupzija, kas eeweesusees semkopibas reforâ, izrawejama ar wisâm saknem. Bl.

Semkopibas ministra liktenis atkarajas no wina atbildes

Uz ministru presitentam eesneegto interpelaziju fonda leetâ atbildês pats semkopibas ministrs Mitulis.

No wina atbildes atkarajas sinamâ mehrâ wina pascha liktenis, jo koalizija tomehr schinî jautajumâ rehkinasees ar atbildes nobalsoschanas resultateem. **Ja atbilde neeguhs wairakumu, tad semkopibas ministrim buhs jaaiseet.** Par wina aiseeschanu tikai sakarâ ar pascha peeprasijuma eesneegschanu naw bijusi runa un tahdâ kahrtâ ta naw domajama. Schoreis semkopibas ministrs Mitulis ir wairak refora waditajs, no kura interpelanti waretu prasit solu sperschanu pret wainigeem darbineekeem, kuri eejaukti sehklas fonda leetâ. Tapehz drihsak sagaidama laukſaimneezibas pahrwaldes preekschneeka agr. **Kenga aiseeschana**

Ministru presidents un semkopibas ministrs skaidras atbildes wehl nedod.

Sakarâ ar augschminetâm interpelantu prasibam, mehs greesamees pee ministru presidenta **M. Skujeneeka,** kursch paskaidroja, kaut winam **nekas par tahdâm prasibam neesot sinams.**

Semkopibas ministrs **A. Mitulis** ari paskaidroja, ka winam neesot nekas sinams, ka **opozizijas grupas jeb interpelaz. eesneedzeji** prasitu wina atkahpschanos. Tâpat ari, kas sihmejas uz laukſaimneezibas pahrwaldes preekschneeka **J. Kenga** atkahpschanos, nekas noteikts neesot sinams. Waj Kengim buhs jaatkahpjas, waj nê, wareschot sazit tikai pehz tam, kad Saeima buhs noklausijusees atbildi uz eesneegto interpelaziju.

Igaunijas bureneeks nahwes ehnâ

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma).

Leepazjâ, 28. oktobrî. Leepajas radiostazija wakar sanehma radiogramu no Klaipedas radiostazijas, ka **3 juhrjuhdses uz reetumeem no Klaipedas redsets peldam leels wraks, kas apdraud kugus.** Eewahzot tuwakas sinas, noskaidrojâs, ka zelâ no Rigas uz Karalautscheem dewees igaunu motorburneeks „Ester" ar leelaku koku krawu. „Ester" pirmdeen trakojoschâ seemeku wehtrâ nobrauzis gar Leepaju. **Bureneeku wehtra treeza ar kaileem masteem. Netahlu no Klaipedas kugim nolausti abi masti un tas dsihts pret krastu.** Pehz 4 stundam **wikni aisnesuschi juhrâ kuga kapteini, stuhrmani un 2 matroschus.** 4 matroschi ilgi turejuschees pee nolausto kugu mastu atleekam. Garam gadijâs braukt danu twaikonim „Wischke Mards", kursch pamanija grimstoscho wraku un pehz palihdsibas sauzoschos juhrneekus. Ar leelâm puhlem isdewâs peebraukt pee wraka **un glahbt wehl tikko dsihwus palikuschos 4 juhrneekus.** Twaikonis wraku ewilka ostâ.

Speegoschanâ apsuhdsetee dselsszelneeki atlaisti uz 36. par. pamata.

Z. Satiksmes ministrs **K. Kreews** paskaidro, ka speegoschanâ par labu pad. Kreewijai apwainotee dselsszelneeki, wilzenu pawadoni Roseiko, Mikalowskis un Schadeiko atlaisti uz 36. par. pamata. Wisi trihs atrodas ismekleschanas teesneschа rihzibâ.

Sakarâ ar patlaban Saeimâ ratifizeto tirdsneezibas lihgumu ar pad. Kreewiju, ministrs paredz, ka **paleelinasees transitsuhtijumi** zaur Latwiju. Kaut ari dselsszelu kustiba paleelinasees, tomehr **naw paredzams sastrehgums,** jo Latwijas dselsszeli paschlaik pahrwadâ tikai 200.000 tonnu gadâ, kurpretim meera laikâ wareja weikt no 3—4 milj. tonnu

•

No Latwijas dselsszelneekeem, kurus apzeetinajusi GPU, patlaban wairs atrodas Kreewijâ tikai weens dselsszelneeks, wagonu pawadonis Eglits. Par Eglischa atswabinaschanu no apzeetinajuma un isdoschanu Latwijai eewaditas sarakstischanâs, bet lihdz schim atswabinaschana naw notikusi.

Milsu ugunsgrehks Leepajâ.

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma).

Leepajâ, 28. oktobrî. Wakar Leepajâ, plkst. 5.30 wakarâ Jaunâ ostâ **Jankelowitscha koku noliktawâ iszehlâs ugunsgrehks.** Stipra wehtra uguni drihz **uspuhta par milsu ugunsgrehku.** Trihsstahwu angstâs koku tafeles dega kâ warenâs lahpas. Ugunsgrehka weetâ eeradâs welkoni „Waldemars", „Anna" un „Austra", Issauza wisas Leepajas ugunsdzehsejs komandas. Uhdeni pa schlauhtenem dsina taisni no ostas uz noliktawam. Draužmigo ugunsgrehku nodzehsa 3 stundu laikâ. Leelas puhles prasija, lai glahbtu leelâs ostas noliktawas. **Koku noliktawa bija apdroschinata, bet saudejumi sneedzas pahri par 1 milj. rbl.** Noliktawas nestrahdaja jau wairakas nedelas.

Sunu un laku breesmas.

R. Kolneses un Plawinu pagastu robeschâs pehdejâs deenâs atkal parahdijuschees **apkahrtklejojoschi traki suni,** kas apdraud mahjlopus un zilwekus. Uz Rigas aprinka preekschneeka Tikmana rihkojumu pehdejâs deenâs uz scho abu pagastu robescham **noschauti 67 apkahrtklejojoschi suni un 10 laki.** Ari Siguldâ wakar polizija zauru deenu apschaudija aisdomigus sunus un pret **wairak kâ 100 personam sastahditi protokoli** par trakuma sehrgas apkaroschanas noteikumu neeewehroschanu.

Sabraukts meesneeks.

Gakas tirgotajs Peters Seinbergs 25. okt. plkst. 5 no rihta, eedams uz tirgu pa dselsszela stigu pee Tornakalna stazijas nemanîts tuwojoschos lokomotiwi, kurawinu aiskehrusi. Sanbergam **nobraukta kreisâ roka lihdz plezam un eewainota labâ kahja.**

Aresta telpâs issit logus.

Wakar Plawinu stazijâ bufetes telpâs izsehluseez kauschanâs starp kahdu Tikmani un Belowu, kuri eeweetoti aresta telpâs. Tikmanis bijis neapmeerinams un isdausijis aresta telpam 5 logus.

Twaikona „Prinzeses Mafaldas" pehdejee brihschi

LTA. Nujorkâ, 27. okt. „Associated Press" sino, ka twaikona „Prinzipessa Mafalda" kapteinis, tikkihdz bijis skaidribâ par to, ka notikuschâ latlu sprahdz. dehl kugim jaeet bojâ, lizis nemt kursu pilnâ gaitâ uz Abroljas (Abrolhos) klintim, no kurâm ihdz Brasilijas peekrastei ir tikai daschas juhras juhdses. Lai meerinatu panikas pahrnemtos pasascheerus, **orkestrs nepahrtraukti spehlejis Italijas himnu un kuga wirsneeki dewuschees kauschu druhsmâ, puhledamees ismisuschos droschinat.** „Prinzipessa Mafalda" wairakas stundas ilgi tâ brauzis peekrastes wirseenâ, lihdz eeradušchees pirmee glahbschanas kugi. Tee usnehmuschi grimstoschâ twaikona pasascheerus pa dakai teeschi no borta, pa dakai no jau uhdeni nolaistâm glahbschanas laiwam; daudzi, kas ar korka westem bij eelehkuschi juhrâ, iswilkti no uhdens. **Izglahbto leelakâ daka atrodas uz twaikoneem „Formosa" un „Elhena", kas schodeen eebrauks Rio de Schaneirâ.**

Nogrimuschais twaikonis „Prinzese Mafalda"

Birka aisstahwis eeguwis swarigus dokumentus no Apenina-Operputa

(No „Pehdejâ Brihdî" Reweles korespondenta.)

Zakarâ ar sensazioneleem atklahjumeem par W. Schulgina brauzeenu uz padomju Kreewiju un par GPU darbibu monarkistiskâs organisazijâs, muhsu Reweles korespondentam bijusi interesanta saruna ar Igaunijas eekschleetu ministri, tgad weenu no Reweles adwokateem **Riuku,** kursch usaizinats kâ aisstahwis gaidamâ A. Birka prahwâ.

Uz kahdas M. Schultzs wairakkahrteju usaizinajumu, Riukam kâ Birka aisstahwim usdots eerastees Helsingforsâ, kur dsihwojusi minetâ Schultzs un apsolijusi daschadas **swarigas sinas Birka leetâ.** Pee schîs Schultzs, kas, kâ wehlak Riuks dabujis sinat, ihstenibâ saukusees **Sachartschenko** un nodewuseez tikai konspiratiwam darbam, Riuks ari eepasinees ar **Apeninu - Operputu.** Operputs daudz sinajis stahstit par Birku un isteizees, ka peedalijees schai leetâ jau no pascha sahkuma. **Apeninsch - Operputs** bijis weens no galweneem „Tresta" wadoneem un lihdz ar to ari eewehrojams un atbildigs GPU agents. **Winsch bijis koti sihki informets daschados slepenos Igaunijas walsts jautajumos.** Winsch labi pahrsinajis wisus darbineekus Igaunijas suhtneezibâ Maskawâ.

Par Schulgina brauzeenu uz padomju Kreewiju Operputs neko naw stahstijis, bet par „Trestu" sinajis daudz sihkumu. **OGPU nodibinajusi „Trestu", lai buhtu leetas kursâ par kontrrewoluzionaru darbibu un nemaniti waditu wisu leetu.** Lihdz ar to leelineeki gribejuschi aktiwi nosfanoteem opozizionareem dot eespehju konzentret sawu darbibu. „Tresta" preekschsehdetajs ilgaku laiku bijis **zara laika generalis,** un tur kalpojuschi wiswairak aktiwee pretleelineeki. Operputs bijis koti pahrleezinats par GPU waru, **jo neweens, ko GPU ifraudsijusi par sawu agentu, naw warejis atteikties.** Tas pats sakams par wisseem diplomatiskeem pahrstahwjeem Maskawâ. Bijis tikai weens gadijums, kur GPU naw isdewees isleetot sawu waru. Kahds japanis ne par ko naw gribejis eeeet uz kompromisu, winsch drihzak iswehlejees nahwi. **Zeetumâ winsch saplehsis gabalos sawu segu un apehdis, no ka saslimis un miris.**

No Operputa Riuks eeguwis dokumentus, kureem swariga nosihme Birka prahwâ.

Waj Operputs bijis tschekists, waj monarkists, to winsch noteikti sazit newarot. Katrâ sinâ ts esot bijis **weikls awanturists,** un Riuks domâ, ka winsch **godigi darbojotees GPU labâ.** Pawisam winsch netizot, ka **Operputs nogalinats Droschi ween tas joprojam dsihwojot kaut kur zitur. tikai, protams, sem zita wahrda.**

Par GPU un „Tresta" darbibu droschâs rokâs esot plaschi materiali, kuri nahks gaismâ, kad buhs peenahzis ihstais laiks.

Paskaidrojumi

„Jaunsemneeku saweenibas zentralâ walde, zaurskatijusi materialu, kursch isplatits presê pret saweenibas fratzijas lozekli O. Ronahzi sakarâ ar wina naudas aisdewumu Latwijas Massaimneeku Ekonomiskai sabeedribai 1925. g., atrod, ka: 1) Ronahzs aisdewis uz ihsu laiku naudu noteiktai tirdsneezîskai operazijai — laukſaimneezibas eksportam uz Norwegiju, kursch bij saistits ar sinamu risku, bet sabeedribai galejâ isnahkumâ atnesa pelnu, 2) tâ kâ Ronahzs nekahdu realu droschibu sawam aisdewumam nesanehma, tad pehz buhtibas winsch bij dalibneeks min. tirdsneezîskâ operazijâ un wareja prasit ari sawu pelkas daku prozentu weidâ, 3) sabeedribai paschai bij noguldijumi uz nenoteiktu laiku, par kuru ta sawukahrt sanehma ap 2 proz. mehnesî, bet kuru atteezigâ naudas eestahde tobrihd newareja atmaksat, tâ tad sabeedribai par aisnemto naudu nahzâs peemaksat tikai 2 proz. mehnesî, laischot scho naudu airakwkahrt apgrosibâ, un 4) Ronahzs sanehma par aisdoto naudu par apm. diweem mehnescheem 4 proz. mehnesî, kahda norma, eewehrojot toreisejos naudas tirgus apstahkkus un finansejamâs operazijas raksturu, nebij pahrmehriga un tadehl atsihst, ka O. Ronahza rihzibâ nekas winu kompromitejoschs naw saskatams."

Preekschsehdetajs: M. Gailits.
Preekschsehdetaja b.: W. Samuels.

Latwijas twaikona kibe'es ar neihsteem juhrneekeem

No Latwijas twaikona „Falzoner", kad tas atradâs isgahjuschâ mehnesî Danzigas ostâ, nobehga 4 kuga laudis — latweeschi. Kapteinis peenehma behglu weetâ 4 pokus, kuri usdewâs par juhrneekeem. Kad kugis isbrauza juhrâ, noskaidrojâs, ka 2 no jauneem juhrneekem nemaz naw braukuschi uz juhras un 2 ir bijuschee wirsneeki, un nemaz negrib strahdat. Wiju tschetru nodoms israhdijâs, bijis aisbraukt bez maksas no Danzigas uz ahrsemem. Nahkoschâ ostâ, Odensee, Danijâ, kur „Falzoner" peestahja, wisi 4 jaunee kuga laudis ari teescham aislaidâs lapâs. Ar polizijas palihdsibu behgkus nogahdaja atpakaļ uz kuga, saistija un eeweetoja kuga telpâ. Pehz „Falzoner" aiseeschanas, wairakâs danu awisês parahdijâs smagi un tendenziosi usbrukumi, muhsu twaikona „Falzoner" kapteinam un Odensee policijai. Uz muhsu Danijas generalkonsula peeprasijumu Odensee policijas preekschneeks sino, ka poku juhrneeki pehz winu aistureschanas, naw sinojuschi par to, it kâ kuga kapteinis buhtu ar wineem slikti apgahjees. Kas ar mineteem kuga laudim tahlak notizis, naw wehl noskaidrots. O.

Latvijas Strādnieku Socialdemokratiskās Partijas Centrālās Komitejas Pa.idz. Komisija
Lietuvas bēgļu lietās un Strādnieku Kopējā Arodbiedriba
sariko š. g. 29. un 30. oktobrī Tautas namā (Terbatas ielā Nr. 64)
Muzikali-vokalu vakaru par labu Lietuva- bēgļiem.
Mītiņš, koncerts, vērtīgu mantu bazars, viesīga sadzīve un citi priekšnesumi.
Programma sestdien, 29. oktobrī:
1) Saeimas Priekšsēdētāja P. Kalniņa un Izglītības ministra J. Raiņa referati. 2) Latvijas kultura- biedrības mandolīnu orķestrs. 3) Lietuvas emigrantu pārstāvja referats. 4) Rud. Bērziņš Nacionālās Operas dziedātājs. 5) P. Baltābol, Nacionālā Teatra aktīrse, deklamacijas. 6) Tautas Augstskolas kolektīvuna koris. 7) R. Laidiņa — brīvmākslinīece — dziesmas. 8) Latvijas Kulturas Biedrības mandolīnu orķestrs.
Mantu bazars atklāts no plkst. 1 dienā. Programas sākums plkst. 7 vak., beigas plkst. 10 vak.
Ieeja pret ziedojumiem: dāmam sākot Ls 0.50, kungiem Ls 1.—.
— No plkst. 10 vak. līdz plkst. 4 rītā deja. Ieeja Ls 0.80. —
Programa 30. oktobrī:
No plkst. 10 rītā līdz plkst. 5 vakarā vērtīgu mantu bazars.
Muzikāli priekšnesumi: a) Mikelsons — vijole, L. Garute — klavieres; b) Rud. Bērziņš, Nacionālās Operas dziedātājs; c) Tautas Augstskolas koris, direktora Reinholda vadībā; d) Latvijas Kulturas Biedrības balalaiku orķestrs. Ieeja pret ziedojumiem, sākot no Ls 0.60.

Sodits Johana Galwina beedribas kaseers Maslobojews

Jau eepreeksch sinojâm par atwakinato karawihru beedribu „Kulturas Sargs" un „Tehwijas" daschadâm machinazijam naudas leetâs.

Ttbrihwotaju karawihru beedribas „Tehwija" un „Kulturas Sargs" nodibinajis kahds Johans Galwinsch, kursch jau issweests no kahdas zitas beedribas. Schi beedriba wairakkahrt neatkauti wahza naudu labdarigeem mehrkeem, rihkoja loterijas, bet eewahktâs sumas ir nosuduschas. Par sanemto naudu naw peestahditi nekahdi norehkini ofizialâm eestahdem un neweens no atwakinateem karawihreem nekahdu pabalstu naw sanehmis, ja neskaita neleelas sumas, kuras issneegtas personigas pasihschanâs dehl tuwakstahwoscheem waldes lozekkeem. Beeschi nahk preekschâ gadijumi, ka seedojumu wahkschanas listes nosuhd un nedabu sinat, waj uz schîm listem nauda ir sawahkta un zik leelas sumas.

Teesa saukusi pee atbildibas augschminetâs karawihru beedribas „Tehwija" sekretaru Maslobojewu un preekschneeku Osogiu, kas issneeguschi seedojumu wahkschanas listes Arturam Ahbelitim, kursch tâs sawukahrt nosaudejis. Par daschadâm lihdzigâm aferam par Arturu Ahbeliti jau kriminalpolizija ir weduši issinas. „Tehwijas" sekretaram Maslobojewam teesa peespreeda 30 Ls waj 10 deenas aresta.

Kinas un Japanas weesi Rigâ

Rīt Rigâ eesahkšees Eiropas — Asijas starptautiskâs satikšmes konferenze, kurâ peedalisees bez Latwijas ari Japanas, Kinas, Mandschurijas, Kreewijas, Polijas, Wahzijas un zitu walstu dselsszeku delegati. Weena dala delegatu jau Rigâ eeradâs wakar. Wakar wakarâ atbrauza spezialâ wagonâ Kinas un Mandschurijas delegati 8 personu sastohwâ. Delegaziju wada Austrumkinas pahrstahwis Sun kungs, kursch darbosees kopâ ar Kreewijas delegatu Markawu. Kinas delegati palika dsihwot sawâ wagonâ. Japanas delegati atbrauza 10 zilweku sastahwâ. Delegazijas galwenee waditaji ir Japanas walsts dselsszelu finansu nodalas direktors Kakehi, starptautiskâs satikšmes waditajs Takaku, no Korejas dselsszeleem Ohashi un kugneezibas nodalas waditajs par Korejas juhras schaurumu Aoki.

Japanas delegazijas lozeklis Takaku par brauzeenu no Tokijas lihdz Rigai sarunâ ar muhsu lihdzstrahdneeku isteizâs, ka wiss brauzeens, eerehkinot ari 8 stundas kugi pahr Korejas juhras schaurumu, ildsis 13 deenas. Harbinâ winu delegazijai peeweenojuschees Austrumkinas delegati. Wiss zela gabals bijis loti interesants, jo ik uz sola nahzees redset Sibirijas un Kreewijas eekahrtu. Rigâ winsch atrodotees otro reisi un winam uskrihtot eiropiskâ eekahrta, skaistee apstahdijumi un leelâ tihriba. Muhsu wilzeeni ejot samehrâ ahtri un warot ar dselsszelu satikšmi apmeerinatees. Winu delegazijas usdewums konferenzê, tâpat kâ pahrejo Asijas walstu, esot panahkt weenoschanos, lai pee tagadejâs satikšmes Tokija — Maskawa — Riga — Rewele peeweenotu ari pahrejos Eiropas dselsszelus. Ar satikšmes paplaschinaschanos stiprâ mehrâ weizinatu atteezigo semju saimneezîskos sakarus. Delegazija pahrleezinata, ka konferenzê isdosees panahkt weenoschanos.

Konferenze sawu darbibu ussahks riht plkst. 12 deenâ. A. K.

Newaldams wihrs

(„Pehdejâ Brihdî" telefonograma.)

Jelgawâ, 27. oktobrî. 26. oktobra wakarâ kahds maz sehns sinoja polizijai, ka Jelgawâ, Kr. Barona eelâ 29, kahds peedschrees wihreetis sintot sawu seewu. Eerodotees polizijas kahrtibneekam, noskaidrojâs, ka tas ir kahds Wladislaws Tomaschaitis. Polizija bija speesta to nogahdat aresta telpâs dsehruma isguleschanai. Us.

Auto nogahsis laterna stabu.

Adolfs Melherts ar smago automobili Nr. 1453 usbrauzis wirsû Karka eelâ pee dselsstilta usbrauktuwes gases laternas stabam un to nolausis.

Atrasts behrna lihkitis.

Pilsehtas pkawâs pee Spahrnu eelas wakar atrasts eetihts lupatâs apmehram 5—6 mehneschus weza augka lihkitis.

KINO-TEATRIS «KAPITOL»
bij. „Kolizeja" telpās — Marijas ielā № 2. Tālrunis 8984
2 PREMJERAS — Šodien grandioza dubultprograma — 2 PREMJERAS

Ramons Novarro un Alise Terri

Popularās filmas „BEN-HUR" varonis, skaistulis
Ramons Novarro
māksl. dramā no aristokratu dzīves 9 daļas
„Mīļakais"

Nesalīdzināmais komiķis
Harolds Lloids
jaunākā komedijā — šedevrā 8 daļas
„Dieva dēļ, Harold!"

Harold Lloyd

Latvijas kronika. Seansu sākums plkst. 6 8 un 10 vak. Vispasaules apskats „FOX".

T. Jansona
grahmatwedibas kursi

Lahtschplehscha eelâ 35, dz. 1. Tahkr. 28055.

Pasnedz: wispârigo grahmatwedibu (tirdzniecibas, rûpniecibas, waschwaldibas eestahdschu, kooperatîwu u. t. t.), korespondenzi, komerzaritmetiku u. z. preekschmetus.

Maschinrakstischanas kursos mahza maschinrakstischanu pehz amerikanu aklâ metodes uz **jaunâm, wisu sistemu maschinam.**

Grahmatwedîba kursu sâkums **2. nowembri,** maschinrakstischanâ — katrâ laika. Tuwakas sinas no plst. 10—12 un 5—7.

Visizdevigakais laiks ir tagad tagad lepirkties par lētām cenām

pulksteņus

kabatas, sienas un modinātājus, kā arī sudraba un zelta lietas veikalā, kurš jums visiem ir pazīstams caur savu godīgumu un preču lielo kvalitāti

Alpina

Juveliers

Rob. Valdmanis

Rīga, Marijas ielā 15. Tālr. 2-9-6-1-0.

Jaunatwehrts gatawu drehbju weikals

B. Katz, Awotu eelâ 6.

Peedahwâ damu un kungu uswalkus un mehteļus

pehz jaunakeem fasoneem.

Mehrenas zenas. Teek pahrdots arî uz nomaksu.

Pasinoju zeen. publikai, ka esmu atwehris

louditoreju

bij. „Parks" Elisabetes eelâ Nr. 71-73,

(preetim Wehrmana dahrzam)

Dabujamas ikdienas swaigas luhkas, smalkmaises, daschadi zefīri, schokolades eelâ iswehlē, tâ arî **peenem pasuhtījumus uz tortem.** — Pasnedz tēju, kafiju, schokoladi un kakao. — Laipni luhdzi apmeklet.

Ar zeenibu **A. Peterson.**

Linoleums

Tepiki — zelini.

Waska drehbe

Segas (metros)

P. BECK,

Kaiku un Schkuhnu eelu stuhri.

Kara Buhwneezibas Pahrwalde

Rigas buhwju grupa, Zitadelê Nr. 24, **iziludina** 4. nowembrî 1927 g. pulksten 10:

jauktu galigu issoli

uz 1) ebkas Nr. 3 peebuow 8 nobetgschana Rumpmuischas eelâ par Ls 6,146.— un

2) ebkas Nr. 4 jumtu darbi, Rumpmuischas eelâ Nr. 4 par Ls 4,417 —

Drošchibas nauda 10% apmehrâ no atteezigâs summas.

Tuwakus noteikumus issneedz Rigas buhwju grupas kanzlejâ katru deenu.

Lauksaimn. pahrwalde pahrdos sch. g. 1. nowembrî plkst. 11, Oltes sirgaudzētāwas **kartupeļus**

1000 twintalu.

Tuwakas sinas issneedz Kalpaka bulwarî 6, dz. 3, istaba 5.

Pahrdod

Kungu

preekschozinsch (wid. aug.) releks ar tenguma apkakli lētu pahrdodams Gertrudes eelâ Nr. 69/71, dz. 46.

Pahrdod ozola bufetu, galdu rebstus, dīwanu, trimo, kumodi, sfapjus rokstamgaldus zultos ar matraci. Parka eelâ Nr. 2, dz. 1, 1 tr.

Maises mihzamâ maschina „ACTIV"

ir wismodern un spēhjigākā jaunlaiku maschina

„Activ" patērē maz spēka.

„Activ" ir no wisaugstaka spēhjiguma darbā.

„Activ" prasa maz telpu.

„Activ" ir no labākā materiala

„Activ" taupa laiku un naudu.

„Activ" dod no 100 kg. milteem 170 kg. mihklas. Tātad „Activ" dod uz 100 kg. miltu 10 kg. mihklas wairāk. Kad „Activ" teek leetota tikai 200 reisi par gadu un katru reisi isstrahda 100 kg. miltu, tad ta schō laiku teek eeguhts mihklas 200×10=2000 kg. wairāk. Tā tad „Activ" atmaksājas wisdrihsākā laikā zaur miltu, laika un darba spēka eetaupījumu, neskatoties uz pana to tīrību.

Maschinas apskatamas darbâ.

Galw. preekschstāwis

O. Biebergers.

Rigâ, Jauneelâ Nr. 17

Tahkr. 2-2-0-3-7

Dibināts 1905. g.

---

28. okt. — **CIRKS SALAMONSKI** TALR. 23050. — 28. okt.

Salamonska Cirks

SEZONAS ATKLĀŠANA

GRANDIOZA **vēl Rigā nebijusi** PROGRAMA

DIREKTORS

A. Činizelli

pasaules slavenais zirgu dresetajs ar saviem skaisti dresetiem zirgiem.

Dons Arturo Monzano

vienīgi ievērojamo Andaluzijas veršu dresuras.

Reti eksemplari!

TEKO

visaugstākā skola pērtiķa-cilveka dresurās.

Komiski un jautri skati.

Un daudz citi pirmklasīgi artisti, kuri uzstāsies ar saviem labākiem №№

Sākums plkst. 8 vak.

28. okt. — **Piezīme:** Svētdienās un svētku dienās 2 pilnas izrādes pl. 3 p. p. un pl. 8 vak. Kase atvērta ik dienas no plkst. 11—2 dienā un no plkst. 5 p. p. — 28. okt.

Walsts Rigas technikuma schoferu kursi

Sahkot ar 1. nowembri sahksees jauns schoferu kurss

Kursi ir plaschi noštahditi un bagatīgi apgahdati ar mahzības līdzekleem. Apmācība braukschanā uz daschada tipa automobileem. Kursos pamatīgi iesēt automobiļu teoriju līdzās ar praktiskeem darbeem kuriu darbnīcās. Nodarboschanās wakaros. Mahzības nauda Ls 8.— par pilnu teoretisko un praktisko kursu. Mācītājgeem lētāki. Tuwākas sinas technikuma kanzlejā no 9—15 Waldemara eelā Nr. 1c un garāschā no 18—21

Darbu

wehlas bij. wirsneeks, prot grāmatweschanu. Ir labas atsauksmes. Laipnus peedāw. nod. sch. aw. kant. jem 1198

Meitene (17 g.)

wehlas weetu, ar meeru wijadu darbu strādāt. Awotu eelā 6, mulkas pagrabā.

Mehneschа alga

tam, kas apgahdās pastāhwīgu nodarboschanos jaunu intelīgu zilwekam pee rakstu darbeem. Dz. sch. aw. kant. jem 1601

Wezaka atraitne

wehlas weetu pee saimneezibas, prot wahrīt, waj pee behrneem Awotu eelā 34-d, dz. 29 no 5—8 w.

Pahrdod

Usmanibu!

Lahtschplēhscha eelā Nr. 50, skatīties, **wehrscha gala** no 20 sant. (10 rbl.) — 40 gr.

Gramofons

(ozola kārpis) un 10 plates **lētti pahrdodams.** Peepr. pee „Wako", Brihwibas eelā 42

Taupibas krahsnina

„MINUS" ātri lētti pahrdodama. Widzemes schosejā Nr. 79, dz. 2

Welosipeds

kungu, lētti pahrdodams Widzemes schosejā 79, dz. 2.

Kur lai pehrkam elegantus apgehrbus

no ongļu un weetejeem audumeem par wislētākām zenām?

Tikai pee **R. Hirschhorna**

Marijas eelā Nr. 11,

El sabetes eelas stuhri.

Daschadi

M. Kaulina

Dejas kursi

Marstalu eelā 2/4.

Eesahzeju kurss sahksies 3 turīb. 4. now. p. 7 w

Modernais kurss Peektdeen, 4. now. pl. 8 w

Peet. uz atsew. stundam un grupam ikdienas.

Botanikā un ķīmijā wehlas stundas pasneegt

ill. kursa students. Peeteikties Brihwibas eelā Nr. 28, dz. 30.

Latwerschu, wahzu, krewu, angļu, franču waloda un matematiku pasneedz Ahdmanu eelā Nr. 6, dz. 11

Manicure

60 sant.

Brīwibas ielā Nr. 18, dz. 9

Visada veida Kažokdarbi

kā: **kažoki, jakas boa, palantines, apkakles, mufas** u. t. t., tiek lētu un apzinīgi no jauna pagatavoti, kā arī pārtaisīti. **Rigā, M. Monetu ielā 11,** dz. 3 (pie Kalķu ielas)

Pasaudeta zelta roka sprahdze (kwekhdīte) dahrga atmiņa, Folgera kafejn. Walmi, Kaķu, Aspazijas b., pasts, Kr. Barona, Merkeļa, Kreewu dramo, lūdzu at. ot pret patīk. a gu kantorī, Leelā Smilšu eelā Nr 23/25, dz. 2. Ka nim

---

Labas lauku mahjas

Semgalē, 100 pubrw. aramsemes, leelā labā augļu dahrzā, labas ēdkas, maina pret neleelu namu Rigā. Dz. nod. šīs awises kantorī jem 1602

---

2 top. meb. istabas ar fligeli izdodamas 1—2 personām. Basnīcas eelā 45, dz. 6, no plkst. 11.

Persijas paklahjus

daschadā leelumā skaistos izstrahdajumos un sihmejumos par izdewigām zenām

— peedāwā —

Ch. Kurman

Walnu eelā 26, 1 trepi. Tahlrunis 20303.

Kara buhwneezibas pahrwaldes

Rigas buhwju grupa izsludina 2. **nowembri 1927. g.,** plkst. 10, Zitadelê Nr. 24.

jauktu galigu issoli

uz izdodameem darbeem:

1) **Schkuhna buhwes darbi Swētes kasarmēs** par Ls 8 797 — un

2) **Greestu nostiprināschana Zehju pils ēkā** par Ls 2.105.88.

Drošchibas nauda 10 proz. apmehrā no atteezigas summas.

Tuwākus noteikumus issneedz Rigas buhwju grupas kanzlejā, Zitadelê Nr. 24, katru deenu no 9—15

Professeur à l'Institut français de Riga

donne leçons de français (langue littérature conversation) individuellement et en groupes. Traductions et corrections.

Tel. 2-3-1-1-6. Raiņa bulv. 6, dz. 7.

Kinomākslas studijā

(Izgl. min. pārziņā)

Ganibu ielā № 6, tālrunis 91043.

Kinotechniku pasniedz **O. Runičs.**

Studistus iesāceju grupai pieņem ikdienas, izņemot svētdienas, no plkst. 18—20 kanclejā.

Mācibas notiek vakaros.

Studijas padome.

Amatnieku biedribas zālē

sestdien, 29. oktobri 1927. g.

TEATRA BALLE, kuŗu sat. vācu teatru sav. Sākums pulkst. 11 vak.

OPERETE: „Sieviete bez skūpsta" Sākums plkst. 8 vakarā

LOTEREJA ALEGRI

DŽESBENDA KAPELE

Biljetes no Ls 2.— līdz Ls 10.— dabujamas savienibas birojā, L. Jaunielā 22, dz. 1 no pulksten 10—3 (tālr. 23142) un Amatn. b-bā no 11—1 un 5—7

Wahzu drama

Wingrotaju eelā 1, tālr. 27347

Sestdeen, 29. okt., p. 5 p. p.

„Liebesschlummer"

W. Kaufmana komed. 3 zehļi.

Paš. zenas no Ls 2.00—1.50

Bil. pahrd. no 10—1 un no 4—6. Brīwibas eelā 8 no 9—6

Sab. „Kreewu dramas teatris"

Merkeļa eelā 13

Tahkr.: kasē 21450, dir. 28194

Peektdeen, 28. okt. p. 8 w. 3 reisi

Mihlas preeks

Sestdeen, 29. okt. plkst. 8 w. 9. reisi

Turbinu dsirnawa (Baltā gwardija)

Swētdeen, 30. oktobrī

deenas izrahdē p. 1 p. p.

Wilkatis

Weetu zenas no Ls 0.20—2.00

Wakarā, pulksten 8 vak

Wilki

Tornkalna Tautas Teatris

Swētdeen, 30. oktobrī

izrādīs

Puht, wehjini

J. Raiņa tautas dzeesma 5 zēļeenos.

Sākums plkst. 7.30 wakarā.

Strahdneeku Teatrs

Terbatas eelā 64.

Swētdeen, 30. okt. p. 7.30 w

Slawas tirgotaji

J. Jurowika jauneestudejumā un A. Zimermana jaunā dekoratīwā eeteerpā

Eesejas maksa no Ls 0.30—1.50

Pirmdeen, 31. okt., p. 7.30 w.

Hinkemans

Eesejas maksa no Ls 0.30—1.

Bil. eepr. dab. Tautas namā, Kult. Balsā" grāmatneik., Sozialdem." kant. un izrādes dienā pee kases no p. 5 p. p.

Tautas Komedija

Ulejas teatra sahlē

Swētdeen, 30. okt. p. 3 d.

Mihlas diplomati

Eeejas izrahdē brihwa.

Dailes Teatris

Peektdeen, 28 okt., p. 7.30 w.

Sarkanās dzirnawas

Sestdeen, 29. oktobrī p. 7.30 w.

Misters Wu

Swētdeen, 30. oktobrī, p. 2 d.

Tautas izrahdē

Mihla stipraka par nahwi

Pulksten 7.30 wak.

Misters Wu

Pirmdeen, 31. okt. p. 2 deenā

Tautas izrahdē

Jahtneeku drudzis

Nacionālais Teatris

Peektdeen, 28. okt., p. 7.30 w.

tautas izrahdē

„Schokolades prinzese"

Sestdeen, 29. okt., pl. 7.30 w.

„Kursch ir Wilkatis?"

Swētdeen, 30. okt. plkst. 2 d.

„Sofa"

Titula lomā L. Schtengel

Student. un skoln. puszenas. plkst. 7.30 wak.

„Kursch ir Wilkatis?"

Kases tahlrunis 22405.

Nacionālā Opera

Peektdeen. 28. okt. p. 7.30 w.

„Behgschana no seraļa"

Biletes no Ls —.20 līdz 2.—

(student. un skoln. puszenas)

Sestdeen, 29. oktobrī p. 7.30 w.

Samsons un Dalila

Biletes no Ls 0.30—2.50

(student. un skoln. puszenas)

Swētdeen, 30 okt. plkst. 2 d.

VII tautas izrahde

„Arlekinade" un „Schopeniane"

Biletes parkā u. I. balk Ls 1.—, II. balk rinda, 70 sant., stalvp., II. balk. loschās un III. balkonā 50 sant., galerijā 25 sant.

Pulkst. 7.30 wak.

„Demons"

Weetu zenas no Ls 0.30—2.50

(student. un skoln. puszenas)

Jaunā original „Senking" gāzes plīte

dod **lielākās priekšrocības** un garantē **ilgu mūžu.**

Modernākā konstrukcija.

Zolida būve.

Vienkārša apkalpošana.

Cena par C. 4 = Ls. 190.—

Pērkamas pie

N. Chr. Hviid, Rigā, Brīvības ielā 31.

Tālruņi №№ 21577, 26175 un 21428

un **Rigas gāzes iestādē.**

Stundas par labu toni,

mahzet labi uzwestees sabiedrībā, mahkslu skaisti dzīhwot, paņemot dama pehz franču metodes. Lahtschplēhscha eelā Nr. 12, dz. 1, līdz plkst. 4 un no 7—8 wakarā.

Arsenals izdos rakstīšanas issolē 3. nowembrī sch. g.

plkst. 11 deenā sekoschu materialu peegahdi:

1) Ozola ritenu loki neapstrahdati — apm. 2.360 gab.

2) Ozola ritenu speeki neapstrahdati — apm. 23.800 gab.

3) Behrza ritenu speeki neapstrahdati — apm. 534 gab.

4) Behrza ilkses neapstrahdatas — apm. 100 gab.

Minetee materiali japeegahdā saskaņā ar technisketem un issoles noteikumeem.

Techniskee un issoles noteikumi ņemami Arsenala saimneezibas dalā (Wezā Nometnu lauka Nr. 84-a) katru darba deenu no plkst. 9—15.

Peedahwajumi usrakstiti saskaņā ar issoles noteikumeem jaeesneedz Arsenalam ne wēlāk kā līdz 3. nowembrim sch. g. plkst. 11 deenā. Reisē ar peedahwajumu jaeesneedz Arsenalam nodroschinajums 3 proz. apmehrā no peedahwajuma kopsumas.

Pehrk dzirnawu gaņģu akmeņus

ārpusmehrs 42"—49". War buht ari leetots. Dz. šīs awises kantorī jem Nr. 1196

Weetu peedahwaj.

Kalejs

wajadzīgs Widzemes schosejā Nr. 26. īmehbē

Galdneeki

wajadz. Brunineeku eelā 36.

Kurpneeki

izbraukschanai wajadz. wez un jaun. damu darbam. Peet Peldu eelā Nr 21.

Meita

preeksch laukeem war peet Leenes eelā Nr 4, dz. 1.

Muhrneeki

uz akorda darb. war peeteikties Lahtschplēhscha eelā 104.

Weetu peeprasijumi

Mescha technikis

wehlas nodarboschanos pee kā-tirgotajeem kā brahkeris vai kantorists. Peedahw. u rahd atsaukšanu, adresē Bahrdeles pasta nod. „Mescha technikim".

Kimikis

beidz kursa stud., ar leel. prakši meklē peemehrotu weetu. Peedāw. līdz adresē Gertrudes eelā 69/71, dz. 46.

Maisneeks

wehlas darbu, prot wisadas maises zept, kā rupjās tā baltmaises. Matīsa eelā 67, dz 13

Wezaka feewina

wehlas kalpones weetu, war ari weetu maksāt. Peepr. W. **tehjkas eelā 13, dz. 21.**

Kalpone,

uzticama, wehlas weetu neleelā ģimenē. Prot ari schūdt. Brihwibas eelā 58, dz. 6. sēdz. mahj.

Godigs sehns

gl. rokrakstu, pam. skol. izgl. (droši noud. spēhj.) wehlas prakt. weetu pee rakstu darbu uz ilg. laiku: pee meschsīna, odw. un tml. War ari grēbm tirg w. fotogr. Tīk par dzīhw. un apkur. waj naud. atlīdz. Peedāw. līdz adresē: Salonikschna kgam Walkā, Sehru eelā Nr. 1.

Damu friseere

ar labu prakši meklē pastāhw nod rbojumos. Prot matu greest. Ofertes nodot šīs aw. kantorī jem 1603.

Ustizama jaunawa

wehlas apkopejas vai palīdzētājas weetu, Luhdzu peepr. **Matwerjmes eelā 22, dz. 50.**

Pehrk

Damas karakula mehteli

neklē pirkt. Dz. ar zenu luhdz nod šīs aw. k. jem AA 1666

Pehrku brilijantus, zeltu, sudrabu, wezus mahkslīgus zobus, k hīmiskmes. Maksā augstākās zenas

S. Tankels,

Q Jaunā eelā 24, tahlr. 21371

Neleelu namu waj grunti

wehlos pirkt Rigā waj Ģenstalnā, peedāw. līdz adresē šīs awises kantorī jem 1604

Juvel. veikals **B. Fariņš** Rigā, Brīvības ielā 1. Tālr. 27442

Labākie Šveices pulksteņi

Briljanti

Zelts

Sudrabs

Kristals

Dzintars

Izrādījumi paša darbnīcā

Labākee Schweizes pulksteni

SILVANA

dabujami wisos labākos weikalos

Generalpreekschst. Latwijā:

firma J. Loischs

Sudraba izstrahdāj. un pulksteņu noliktawa

Rigā, Blaumana eelā Nr. 9. Tālr. 27114

Kartupeļus

pehrk katrā daudzumā walsts Putnes spirta bedzinātawa. Pasta adr.: Walsts Putnes spirta bedzinātawa, z. Kandawu.

Nazionalais Teatris
Kases tahlr. 22405

Peektdeen, 28. oktobri
Tautas ifrahdê
Pola Gawo komedija
„Schokolades prinzese"

Sestdeen, 29. oktobri
Edgara Wollefa luga
Kursch ir Wilkatis?
Studenteem un skolneekeem puszenas

Swehtdeen, 30. oktobri
pu kſten 2 deenâ
„Sasa"
Titula lomâ L.lija Schtengel.
Studenteem un skolneekeem puszenas.

Swehtdeen, 30. oktobri
pulkſten 7½ wakarâ
Edgara Wollesa luga
Kursch ir Wilkatis?

Pirmdeen, 31. oktobrî plkſt 2 deenâ
Tautas ifrahdê J. Raiņa traģedija
„Jahseps un wina brahli"
Pu kſt n 7½ w.k. Eiņņas Sahlites komedija
„Bihstamais wezums"
Biletes dabujamas.

Mimikas skats kino mahkslas studijâ.

Kahdai jabuht kinoswaigsnei?

Neskaitamas seeweetes ikdeenas bareem dodas uz filmu sabeedribam, nosuhta miljoneem wehstulu, kurâs luhds pehz angaschementeem filmâ. Tuhkstoscheem jaunas meitenes dodas swehtzelojumâ — pat kahjam, kâ tas nowehrots, uz filmu paradisi Holiwudu, lai peedsihwotu nepatihkamo pahrsteigumu, ka no 3000 skaistulem peenem tikai trihs. Tâpat tas daudsâs zitâs weetâs.

„Kaut tikai es sinatu, waj teescham esmu peemehrota filmai!" — „Waj newaretu dot man kahdu padomu?" — „Gribetu labpraht nokluht filmâ, bet nesinu waj man ir „filmas seja", tamlihdsigi jautajumi beeschi moza kinoswaigschnu kandidates.

Wisam seeweetem, kuras grib nokluht filmâ, der masleet paraudsitees spogulî un isdarit kahdu eksperimentu.

Ne tikai Milosas Wenerai ir sawi somehra noteikumi, tâpat tas ir ari filmas Wenerai. Proporzioneli pareisi sejas wanti weenmehr ir droscha garantija nokluht filmâ. Protams, ir wajadsigas ari zitas labas ihpaschibas: talants, isturescharas u. t. t. Lai pahrleezinatos par sawas sejas pareisibu, jaisdara sekoschs mehginajums (sk. apakschejâs ilustr. un tekstu):

Skatu studija — kinomahkslas studijâ reschisora O. Runitscha wadibâ.

„Misters Wu"

Dailes teatrî.

G. Wernona un G. Ouena luga 3 zehleenos. — Tulkojis K. Koschkins. — Inscenejis Eduards Smilgis.

Austrumu krahsainiba, austrumu noslehpumi wairakkahrt jau saistijuschi dailineekus Diwas dsejiskas, ihpatnejas pasaules atspulgas paliks atminâ: Morisa Magra „Sins" un Dschemsa Elroja Flekera „Hasans". Meistarisks stila weidojums bij „Dseltenais gehrbs" Jaunajâ orientalajâ inscenejumâ dailineeki ismantodami sakrahtos materialus, wezos rahmjos atraduschi weetam ari jaunas nianses, weetam pa jaunai kolorita atblahsmai.

„Misters Wu", kas Kreewijas skatuwem jau labs pasina no agrakeem laikeem, rahda diwu rahsu, diwu ziwilisaziju sadursmi, diwu dsihwes usskatu asmenus. Anglija un Kina, Eiropa un Asija. Asmeni sasprindsweens otram pretim un isschkir nahwes dsirkstis. Deemschehl, abi autori sawu temu apkrahwuschi ar garu un smagu sarunu krellem, kurâs naw ne dsejas wisuma, ne pateesa domu dsikuma. Ari austrumu noslehpumainibai galu galâ stipri eiropejisks raksturs: kugu gremdeschana, petroleja tehjas nastâs, jauna dschentlmena nolaupischana — gluschi kriminalas leetas. Waj wisuwarenais mandarins Wulitschangs, saukts par misteru Wu, teescham gribeja atreebtees eiropeeschu welneem par sawas meitas negodu, waj ari winsch tikai pahrbaudija mahtes usupureschanâs spehjas? Idealisti stingri stahweja par pehdejo. Wu nahwe rada tragisku, zehlu isskanu, mahtes un dehla laimigâ isglahbschanâs — filmisku ainu. Kopeespaids: interesanta tema neweiklâ isweidojumâ. Naw austrumu pehrle, bet otrâs schkiras briljants. **Made in England**, anglu raschojums.

No augšu, sada un matu schkirtnes sahkuma welk tangentes, pee kam rodas taisnstuhris, kura malu atteezibai jabuht 2:3. Attahlumam starp abeem azu kaktineem jabuht tikpat leelam, kâ deguna apak schejam platumam no weenas nahsis lihdz ortai. No eeksschejâ azu kaktina lihdz ahrejam jabuht ²/₃ no mutes platuma. No profila skatotees, attahlumeem 1—2, 2—4, 4—8, jabuht weenlihdzigeem, tâpat 2—3, 4—5, t. i. no usatschu sahkuma lihdz azu ahbola widum un no deguna galam lihdz wirsluhpai. Ja abas luhpas ir weenada platuma (5—6, 6—7) tad droschi war teikt, ka seja ir peemehrota filmai.

Eduards Smilgis lugai dewis ritmus un pulsu. Inscenejums harmonisks, newainojami sasleezas kopâ skats ar skatu. Jauka fantasija, dsihwa eerosme skatuwiskâs eespehjamibâs, laba gaume. Wislabakais palihgs winam ir bijis **Otto Skulme**, kas wiseem trim zehleeneem isweidojis smalku gara eesihmetu eetehrpu. Neredsam trafaretos kineeschu mahkslas imitejumus, bet no schîs mahkslas buztibas isreetoschu jaunradijumu. Leeliska osta.

Wijas israhdes zentrâ ir **Teodors Lahsis**. Wina tehlojums ir meistarisks. Misters Wu, mcerigs, lustibâs un schestos skops, isaug warens un leels Kinas senlaizibas, tahlâs wehtures, muhschigo tradiziju mirdsums eeskauj Wu figuru, kas leekas nahkam no wezas kineeschu nometu grahmatas, no seneem sihmejumeem. Seja (pusaiskrituschee plaksti, kas lakgeem gausi wirajas, maskas meers, kas atritinajas uzlaizigâ smaidâ), balsis nokrahsa, rahmee toni, kas retumis islauschas asâ spehkâ, bet nisweirak aisturetâ pustschukstejeenâ (raksturigs eeschnahgeens apwainojuma brihdî). Dsili isprasta un jauki atweidota loma.

Lugas fabulas un mahkslineezisku tehlojuma originalitâte wina pretineeks bij **Jahnis Preedes**, kam lihdzekku bagatiba schai zihnai leela. Ja buhtu ari lihdzwehrtiga ismantoschanas brasme, no dueka nebuhtu jabaidas. Tagad wehl eerotschi bezzibi isslihd no rokam. Kadehl angla lomâ schîs skaums un straujums no weena gala lihdz otram? Kontrastam ar Wu? Deesgan loģiski, bet gruhti isweedami. Ahrejais tehls leelisks, daschâs laimigi sakonzentretâs weetâs ari tehlojums slawejams. Daudz gruhtak ko labu sazit par **Luzinju Neibergi**. Schî apdahwinatâ dramatiskâ aktrise Dailes teatri nejuhtas sawâs mahjâs, pawisam reti wina atswabinajas no neihsta, samahkslota tona. **Elwira Bramberge** atrada lomai ihsto sihmejumu, **Karlis Pabriks** bij sajuhtâ pateeŝs partners. Apburoschu figuru, kâ no Kinas nesaistamo tuschas sihmejumu mapem isnemtu, radijis **Augusts Mitrewizs**. Masâ lomina mirdz un laistas.

•

Wisai respektedami labas diplomatiskas atteezibas ar wisas semes lodes tautam, preezajamees tomehr, ka Latwijâ naw wehl akreditets Kinas suhtnis. Ko winsch sazitu par „ping-pong" balseeneem, par weselâm „tschingtschang" frasem? Reschijâ schîs nesaprotamâs skanas gan rada laimigu raksturojoschu akzentu. Kâ tschiwinaja kineeschu meitenî pirmâ zehleenâ, pahr kuru bij islaistiti saldas austrumu romantikas parfimi! Baseinâ bij pat siwis, ne jau nu gluschi tahdas kâ akwarijos. Jaunsudrabina spiningam tâs nederetu, bet Dailes teatrim tomehr pahrsteidsoschi realas. Pret scho dahrsa saldumu labi kontrastejas ostas modernums ar sposchi dekoratiwo kugu sonu un blehdigo kuliju schefu Mitrewizu, kursch no Tahleem Austrumeem pahrwedis jaukas intonazijas. „Kinâ dsihwiba neko naw wehrts!" schim Wu usskatam wehl tagad peekrihtam. Nemitigâ pilsonu karâ, Anglijas un Kinas preteschkibâs — pawisam aktuela luga.

J. Sudrabkalns.

Kino mahkslas studija sahk rosigi darbotees

Kino mahkslas studija (isglihtibas ministrijas pahrsinâ) schajâs deenâs pahrgahja uz jaunâm, speziali eerihkotâm telpam. Studija sagatawo netikai kino akteerus, bet ari techniskus darbineekus, kâ operatorus, laborantus u. z. Audzekneem buhs jastrahdâ ari pee studijas eerihkotâ laboratorijâ. Par studijas atbildigo waditaju isglihtibas ministrija apstiprinajusi A. Kronbergu, kursch labi pasihst filmu raschoschanu un kino techniku wispahri. —rs.

Mahkslа

Nazionalâ opera.

Schowakar — pirmo reisi schini sezonâ „Behgschana no serailа". Galwenâs lomâs: Ada Benefelde, Natalija Uhlande, Marijs Wehtra, Jahnis Needra, Eduards Mikelsons, Karlis Nihzis u. z. Dirigents Jahnis Medinsch. Sestdeen, 29. okt., — „Samsons un Dalila", galwenâ dirigenta Emila Kupera wadibâ. Galwenâs lomâs: Amanda Liberte, Rudolfs Behrsinsch Julijs Muschle, Jahnis Needra u. z. Swehtdeen, 30. okt., plkst. 2 deenâ 7. tautas israhdê baleti „Arlekinade" un „Schopeniane". Peedalas Aleksandra Feodorowa un wisa baleta trupa. Serenadi „Arlekinades" 1. zehleenâ ispildis Jahnis Wihtinsch. Plkst. 7.30 wak. „Demons", ar Wiliju Lamberti, Helenu Bersinsku, Adolfu Kaktinu, Marisu Wehtru galwenâs lomâs. Dirigents Jahnis Medinsch.

Koloraturdseedataja Pia Rawenna weenigais konzerts 31. oktobrî konserwatorijâ.

Nazionalais teatrs.

Peektdeen, 28. okt., plk. 7.30 wak., tautas israhdê Pola Gawo jautrâ komedija „Schokolades prinzese". Sestdeen, 29. okt., plkst. 7.30 wak. Wollesa luga „Kursch ir Wilkatis", kuru pirmisrahdê publika usnehma ar leelu interesi, minot usdoto mihklu un ari maldotees atrisinajumâ. Swehtdeen, 30. okt., plkst. 2 deenâ, Bertona un Simona luga „Sasa" ar Liliju Schtengel tituka lomâ. Plkst. 7.30 wak. Edgara Wollesa „Kursch ir Wilkatis". Pirmdeen, 31. okt., plkst. 2 deenâ, tautas israhdê J. Raiņa tragedija „Jaseps un wina brahli". Plkst. 7.30 wak. Eiņņas Sahlites komedija „Bihstamais wezums".

Dailes teatrs.

Peektd., 28. okt., plkst. pus 8 wak. „Sarkanâs dsirnawas". Sestdeen, 29. okt., plkst. pus 8 w. „Misters Wu". Swehtdeen, 30. okt., plkst. 2 deenâ par tautas israhdes zenam „Mihla stipraka par nahwi", jeb Turaidas Maijas tragedija un plkst. pus 8 wak. „Misters Wu". Pirmdeen, 31. okt., plkst. 2 deenâ par tautas israhdes zenam jautrâ komedija „Jahtneeku drudsis".

Tornkalna Tautas teatrs.

(L. Nometnu eelâ Nr. 62). Swehtdeen, 30. okt. plkst. pus 8 wak., J. Raiņa popularâ tautas dseesma 5 zehl. „Puht, wehjini". „Puht, wehjini" saista ar sawu liriski-dsejisko skaistumu un gleznaino, tautas dseesmu garâ risinato walodu.

Zelojoschâs operas israhdes: „Sewikjas bahrsdsinis" treschdeen, 2. nov. **Zehsis**, Weesigâ beedribâ un zeturtdeen, 3. nov. **Walmeerâ**, Latwbbas sahlê. Biletes Duhna kga grahmatweikalâ.

Kreewu drama.

Schodeen, plkst. 8 wak. „Mihlas preeks". Sestdeen, 29. okt., plkst. 7.30 wak. „Turbinu dsimta".

Wahzu drama.

Sestdeen, 29. okt., plkst. 5 pehz pusdeenas „Liebesschlummer".

Eddas Ottho-Drews otrâ konzertâ 28. okt., konserwatorijâ peedalisees D. Espju kundze. Biletes pee Zimmermana un konserwatorijâ.

Jaunâ pianista Arwida Schiliuska konzerts zeturtdeen, 3. nov., konserwatorijâ. Programâ: Bachs, Busoni, Ladows, Lists u. z. Biletes pee J. Zimmermana.

Tautas komedija Ulejas sahlê schowakar, 27. okt., plkst. 8 wak. un swehtdeen, 30. okt., plkst. 8 deenâ israhdis jautro oriģ. komediju „Mihlas diplomati". Reschisors Wilis Seglinsch.

Abonementa konzerts konserwatorijâ.

Schodeen Latwijas konserwatorijâ 2. abonementa konzerts. Usstahsees pianiste Edda Ottho-Drews. Programâ: Bachs, Skarlatti, Wihtols, Debissi, Albinis u. z. Ar anglu dseesmam klausitajus eepasihstinâs D. Espe.

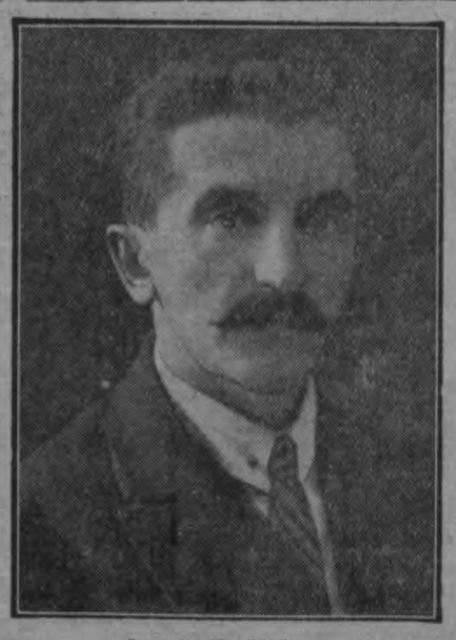

Jahnis Berkholds,
A.-S. Walters un Napa grahmatnizas latw. nodalas waditajs. 25. gadu darbibas jubileja 29. oktobrî 1927. g.

Jelgawas Latweeschu teatrs.

Sestdeen, 29. okt., plkst. 8 wak. pirmisrahdê „Kursch ir Wilkatis?". Swehtdeen, 30. okt., plkst. 7 wak. Nazionalâs Latwijas atwalinato karawihru beedribas Jelgawas nodalai „Hipnosa warâ".

Strahdneeku teatri, swehtd., 30. oktobrî, plkst. 7.30 wak. „Slawas tirgotaji", J. Jurowska jauneestudejumâ un **A. Zimermana** jaunâ dekoratiwâ eetehrpâ. Pirmdeen, plkst. 7.30 wak. „Hinkemans".

Leetaweeschu teatris. Rigâ ir noorganisejusees akteeru grupa, kura pa laikam sarihko teatra israhdes leetaweeschu walodâ. Lihdz schim jau israhditas leela stila lugas „Auschros Suhnus" (Auŝmas dehli), „Gedemino sapnas" (Gedemina sapnis) u. z. 30. oktobrî sch. g., plkst. pus 8 w. Ulejа sahlê (L. Kehninu eelâ Nr. 1) minetâ grupa, **reschisora Kristapa Lindes** wadibâ, usweed simbolisku 5 zehl. lugu „Tâ mira leetaweeschi" is seno leetaweeschu dsihwes. Pehz israhdes saweesiga dsihwe un dejas.

Sports

Kâ SSS bokseri zihnijâs Karalautschos.

(„Pehdejâ Brihdî" Karalautschu korespondenta sinojums).

Latwijas SSS bokseru komandas pehdejâ — dewitâ sazihkste notika Karalautschos ar weetejeem strahdneeku bokseeem. Karalautschos teesneschi pa dakai atgahdinajuschi Braunschweigas partejiskos teesneschus. Pa zihnas laiku latw. bokseeem dewa peesihmes neweetâ, bet wahzeescheem tas netika eewehrots. Tâpat ari zihnu spreedumi israhdijâs stipri partejiski. Sliktu eespaidu uz latweeschem atstahjusi ari pawaditâ nakts wilzeenâ, zelâ no Leipzigas. Pee labas atpuhtas latweeschi Karalautschos buhtu sasneeguschi labakus rezultatus. Neskatotees uz wisu to, latweeschi tomehr panahza uswaru 7:5.

Muschas swarâ Dolgizers (Latwija) zihnijâs ar Schnapu (Karalautschi). Abi pretineeki wairak dejoja nekâ bokseejâs un gahjeens pagahja gandrihz bez siteeneem. Sazihstes beigâs abi pahrgahja straujos usbrukumos, bet pee pahrswara neweens newareja tikt. Zihnu pasludinaja par neisschkirtu.

Spalwas swarâ Resenoks pehz 3 gahjeeneem ar punktu pahrswaru uswareja Danko.

Weeglâ swarâ Mikuzkis zihnijâs ar Putriku. Pirmais gahjeens beidzâs ar neleelu Putrika pahrswaru. Otrâ gahjeenâ sawukahrt Mikuzkis panahza pahrswaru. Treschais gahjeens ari beidzâs par labu Mikuzkim. Tahdâ kahrtâ **Mikuzkis faktiski uswareja, bet teesneschi pasludinaja zihnu par neisschkirtu.**

Otrâ pahri weeglâ swarâ zihnijâs **Melders** ar **Goldbaumu**. Lai gan pehz zihnas 3 gahjeeneem wina bija neisschkirta, tomehr teesneschi peespreeda uswaru Goldbaumam.

Puswidejâ Andersons sastapâs ar Klangu. pirmâ un treschajâ gahjeenâ stiprâ pahrswarâ bija Andersons, kuram ari peeschkihra uswaru.

Pusmagâ swarâ Wigreesis zihnijâs ar Goldschalku. Zihnu ussahka Wigreesis ar labeem taisneem siteeneem. Goldschalks atbildeja ar „schwingereem", kuras gan pa leelakai daļai gahja garam. Gahjeens beidzâs par labu Wigreesim. Ari otrâ gahjeenâ Wigreesis bij pahrswarâ. Treschâ gahjeenâ zihna eekarsa, wiss gahjeens pagahja straujos usbrukumos, bet pee pahrswara neweens no pretineekeem netika. Lai gan Wigreesis bija pelnijis uswaru, teesneschi to pasludinaja par neisschkirtu.

Weeglatletikas rezultati Franzijâ, Sweedrijâ un Holandê.

Franzusis Degrels nostrehjis 100 mtr. Nansi 10,8 sek.; Martens 400 mtr. — 49,8 sek; Wansons (Strasburgâ) 1500 mtr. distanzi — 4 min. 3,8 sek.; Diurs gruhdis lodi — 14,44 mtr.

Eklefs skrehja Sweedrijâ 1500 mtr. 3 min. 58 sek., bet 5000 mtr. — 14 min. 45 sek.

Wan den Berge Haarlemâ skrehjis 100 mtr. 10,8 sek. un 200 mtr. distanzê usstahdijis jaunu Hoalndes rekordu 22,2 sek. Bers lekzis tahlumâ 7,30 mtr. — jauns Holandes rekords.

Rositees kreewu motozikletists Lerche.

Motozikletistu sazihkschu laikâ Peterpilî no treka nokrita un nositâs auto-motoru Fizisklâs Kulturas Zentralâs Saweenibas sekzijas waditajs Lerche.

Wislabotaras sekes pasaule.
Tschikagas aktrise Mebla Poster atradusi wislabakâs sekes pasaulê: ar krahsam ussihmê uz saulê nodegušchâm kailâm kahjam seku bultas, schuwes un zitu.

Atbildigais redaktors: Pawils Rositis.
Isdewejs: Akziju sabiedriba „Brihdis".

Eespeests Akz. Sab. „Riti" speestuwê, Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 57.